Lei 6,50

GLOBUS

354

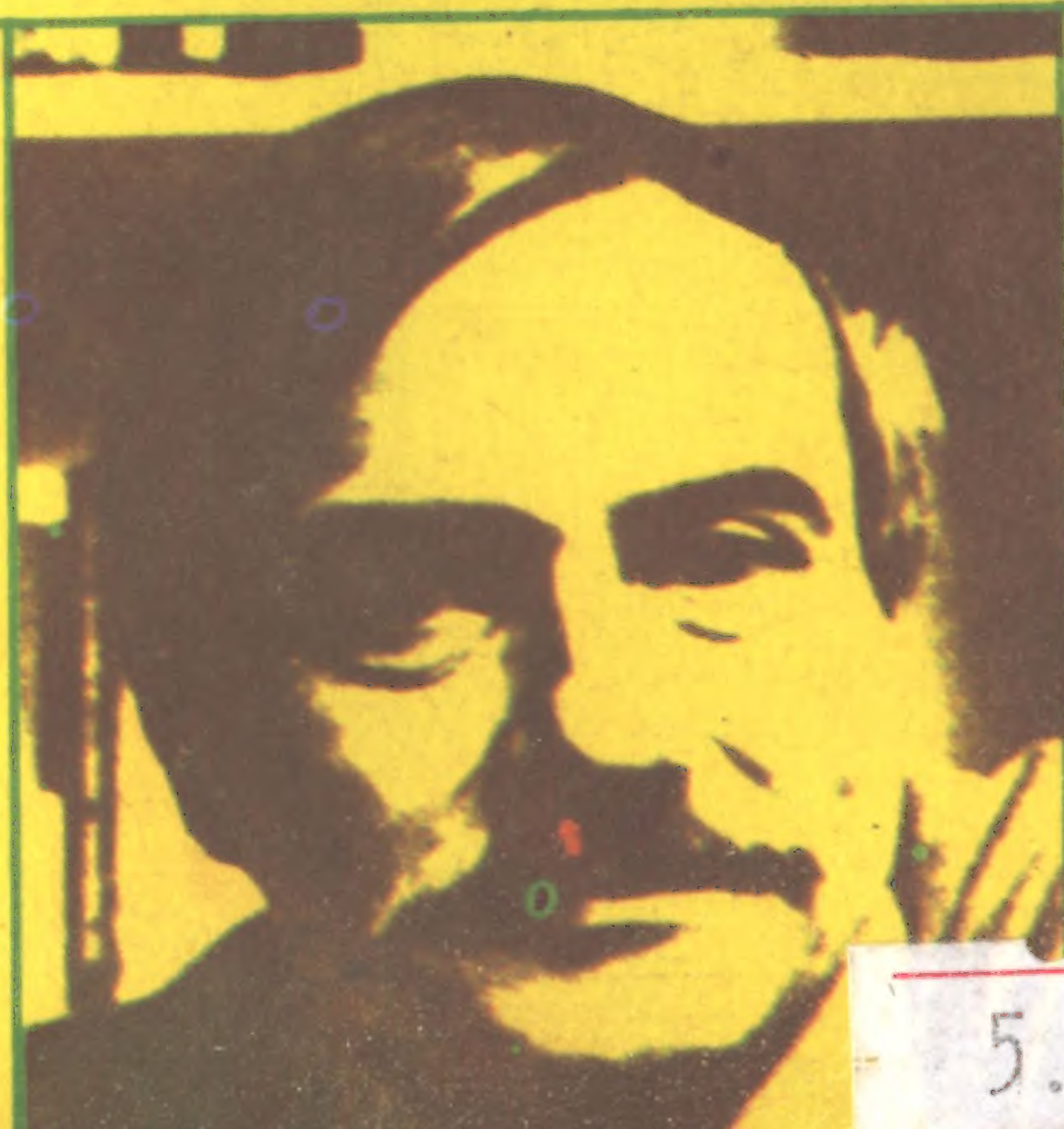
LEIF PANDURO

FERESTRELE

Viața e un spectacol complex, iar profesorul Lange nu poate rămîne un simplu spectator, așa cum își dorește. Instalat la fereastra apartamentului său, cu binoclul la ochi, mulțumirea sa de o u t s i d e r se va spulbera curînd. Atracția scenei este irezistibilă, pentru că acolo oamenii iubesc, suferă, mor, se salvează. Refuzul face loc acceptării necondiționate.

FERESTRELE, romanul reputatului autor danez contemporan Leif Panduro, este povestea unui o u t s i d e r convertit în participant. Scena : Copenhaga zilelor noastre.

EDITURA UNIVERS

20

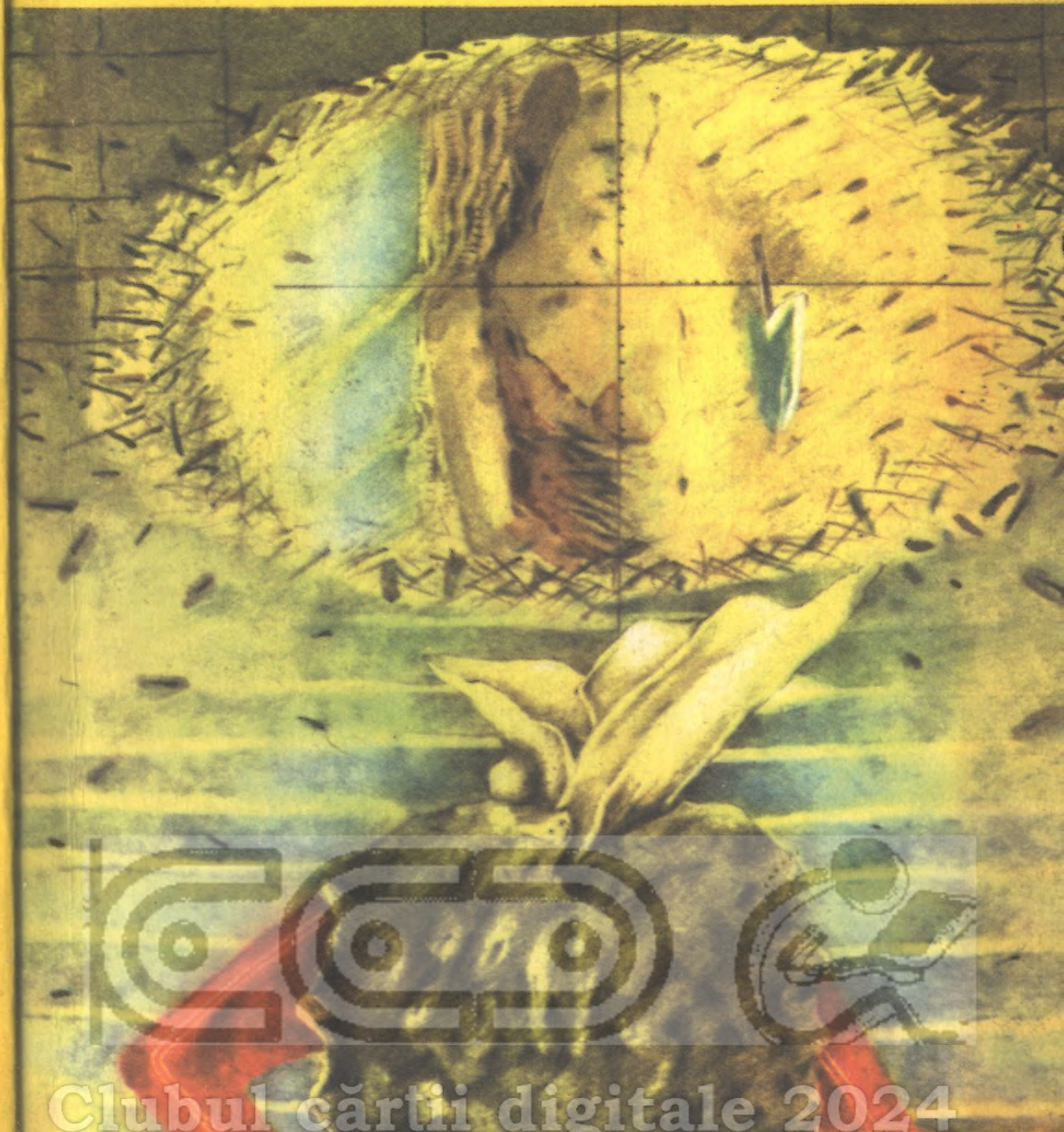
LEIF PANDURO

ferestrele

1980

LEIF PANDURO

ferestrele

Colecția GLOBUS / Editura Univers

COPERTA COLECȚIEI DE ION STATE
Grafica de Viorel Popescu. Ilustrația de Casia Păpușoi

Leif Panduro
VINDUERNE
2. oplag, 1971
Gyldendal Dansk Forlag, København

GLOBUS

Leif Panduro
ferestrele

Traducere de
AL. BUDIȘTEANU

EDITURA UNIVERS
Bucuresti
1980

1

O singură zi i-a fost deajuns detectivului agenției ABA-Service, ca să dea de ea.

Mi-a telefonat chiar în ziua următoare și mi-a spus că închiriase o cabană la Sjœllands Odde, întrebîndu-mă dacă socotesc că ar fi prea mult să-mi ceară cinci sute de coroane pentru serviciul prestat.

Pornii la drum. Era în toiul verii. Cabana era pe vîrful unei coline cu priveliște spre mare. Bătea un vînt aspru, valurile se spărgeau de țărm cu zgomot de tunet.

Ședea într-un colț adăpostit al terasei și citea o revistă. Își vopsise părul blond cenușiu, culoarea perucii pe care o purtase cîndva.

Și-a ridicat privirea în clipa în care am început să urc treptele spre terasă. Nu-i puteam vedea ochii ascunși îndărătul unor ochelari de soare mari. Mă așezai pe un scaun în fața ei. Îmi zise :

— Am aproape impresia că eram în așteptarea sosirii tale, Marcus ! Ce dorești ?

— O, doar să te văd ! Și să-ți spun o poveste. O poveste destul de lungă.

— Și după aceea ?

— După aceea îți voi spune încă o poveste !

Privi înspre mare. Apoi întrebă :

— În fond de ce, Marcus ?

— Trebuie să răspund la întrebare ?

Ridică din umeri. Plaja era aproape pustie. Cabana se afla atît de sus, încît se vedea marea de ambele părţi ale promontoriului.

— Credeam că pleci într-un voiaj, reluă ea. Te credeam în Franţa.

— Am fost în Franţa şi m-am întors.

Îşi aprinse o ţigare. Apoi zise :

— Atunci spune-mi povestea, Marcus !

Îmi voi începe povestea cu cîtva timp înainte de intrarea ta pe scenă.

Mi se spune „Bătrînul Marcus !" Nu datorită faptului că aş fi deosebit de bătrîn. Sînt un om, cum se spune, în floarea vîrstei. Am patruzeci şi unu de ani şi împlinesc în curînd patruzeci şi doi. Mă simt în cea mai bună formă. Doar m-ai văzut şi tu alergînd pe străzi dis-de-dimineaţă în treningul acela roşu ca o cutie poştală, care îmi atîrnă puţin la spate. Stil perfect. Îmi dădeam perfect de bine seama că îndărătul ferestrelor se aflau mai întotdeauna o mulţime de spectatori. Iată-l, soseşte ! Braţele bine ridicate, alergare lină, glezne mlădioase. Înapoi spre casă cu o punguliţă în mînă. Conţinut : două pişcoturi.

Dragii mei elevi îşi închipuie că port în mine o taină ! Îi înţeleg de fapt prea bine. Un tip de felul meu nu poate decît să le aţîţe curiozitatea tinerească. Sînt neînsurat şi am un fel de a fi cam distant ; destul de simpatic, dar niciodată intim, o fire ponderată, dacă facem abstracţie de

manifestarea aceasta ciudată în treningul de culoarea cutiilor de poştă.

Fusesem primul alergător „de sănătate" de prin părţile astea, dar am avut curînd adepţi. Pe urma paşilor mei au apărut un trening verde, altul albastru şi un al treilea de culoare galbenă, ultimul prevăzut cu dungi negre. O îmbinare de culori îndeajuns de inestetică. Îţi dă întotdeauna impresia unei pete pe care ai dori să o îndepărtezi de pe tabloul verde al parcului comunal. Eu fusesem cel ce rupsese gheaţa. Expunîndu-mă unor comentarii, uneori acre, alteori glumeţe, am rezistat şi am continuat să alerg. Mi-au plăcut de cînd mă ştiu exerciţiile fizice. Acum se scrie prin ziare că e de-a dreptul primejdios să nu faci antrenament. Sînt aşadar un pionier al sănătăţii în cartierul meu.

Secretul meu ! Fapt este, că nu ştiu nimic precis despre mine. Mi se întîmplă foarte rar să beau atît de mult încît să fiu beat. În orice caz niciodată cu ocazia unor serbări şcolare. Nu atentez la elevii de sex femeiesc, sînt amabil şi lipsit de impulsivitate, nu am accese neaşteptate de furie, nu sînt ursuz, sînt destul de indulgent. Pe scurt : reprezint un gol, care trebuie umplut cu ceva. O şcoală ca aceasta este de fapt un fel de microcosm. S-a ajuns la concluzia că „Bătrînul Marcus" e purtătorul unei taine ! Pînă una-alta n-a fost încă bine precizată, dar de ar fi fost n-ar mai constitui de fapt nici o taină.

Iar acum am să-ţi povestesc ceva despre ultima zi de şcoală, înainte de vacanţa de vară.

Mergeam alături de colega mea Kørner pe coridorul larg care duce spre aulă. Avusesem oră de gimnastică cu clasa a treia de liceu, ea la fete, iară eu cu băieţii. N-aş putea spune că îşi dăduseră prea multă silinţă. Domnea o atmosferă febrilă şi poate o oarecare ameţeală. Tineretul era pornit pe glume şi totodată cam melancolic. Un capitol al vieţii lor era pe punctul de a lua sfîrşit.

Mergeam unul lîngă altul fără a schimba vreo vorbă. Nu prea aveam de fapt ce discuta, cînd nu era vorba de probleme care să fi avut legătură directă cu bunul mers al şcolii.

Thorsen şi Bang, amîndoi elevi ai aceleiaşi clase, mergeau înaintea noastră. Thorsen e o fată frumuşică, cam nevrozată, care va juca un anumit rol în povestea de faţă. Bang era de bună seamă îndrăgostit de fata asta. Nu ştiu dacă existau relaţii intime între ei. Dealtfel nu prea mă interesa. Thorsen nu era deloc zgîrcită cu favorurile ei. Un semn al vremurilor : cei ce cădeau la picioarele ei erau mai ales profesorii mai tineri. Încercase şi un atac direct împotriva mea în primăvara aceasta, fapt care a dat naştere la o seamă de complicaţii în viaţa mea retrasă.

În timp ce mergeam aşa, auzeam frînturi ale conversaţiei dintre Bang şi Thorsen. Nu ştiau că mă aflu tocmai în spatele lor. Conversaţia se referea la un tip oarecare, cam ciudat. Am înţeles însă curînd că tipul în chestiune era însuşi subsemnatul. Începuse acum să o intereseze şi pe Kørner.

— O taină ! zicea Thorsen, de ce crezi aşa ?

— E o fire foarte ciudată, zicea Bang, făcînd pe omul bine informat în orice privinţă. Făceam în sinea mea reflecţia că viaţa în general îmi pare a fi un spectacol neîntrerupt, cu realizări actoriceşti mai mult sau mai puţin izbutite, o piesă la care luam şi eu uneori parte fără să vreau, ca actor de ocazie.

— Ce taină ? întrebă Thorsen. Că aleargă prin parcul comunal într-un trening roşu ?

Colega Kørner îmi aruncă o privire, chicotind în surdină.

— Şi nici însurat nu este, urmă Bang. Cred că-i homosexual !

Rostise cuvintele acestea făcînd o mutră ce părea să arate că autorul piesei îi încredinţase aici o replică „tare".

Kørner se făcu că-şi drege glasul, dînd în felul acesta o nouă turnură desfăşurării scenei. Tinerii priviră în urmă şi ne văzură. Au rămas tablou cu gurile căscate. Din gura tînărului Bang ieşiră cîteva sunete nearticulate şi apoi mormăi ceva despre un anumit lucru pe care îl uitase şi-şi adusese aminte de el acum, zbughind-o către aulă. Thorsen rămăsese pe loc, privindu-mă. Deschise de cîteva ori gura fără să spună o vorbă. Pentru a pune punct acestei părţi a acţiunii, îi zisei :

— Draga mea, n-am auzit aproape nimic !

— Nu ai... nu ai auzit, Marcus ?

— Una dintre tainele mele e aceea că sînt cam surd.

Mă privea fără să înțeleagă. Apoi, contrariată, sesizînd poanta mea elegantă, ridică din umeri și o luă la fugă pe urmele lui Bang. După ce o urmări din privire, Kørner mă apucă de braț și-mi spuse :

— Sînt convinsă că nu ăsta e secretul tău, Marcus !

Îmi făcea cu ochiul, să înțeleg aluzia. Apoi intrarăm în cancelarie, unde domnea o veselie aproape tumultuoasă. Între profesori și elevi există o influență reciprocă. Și unii și alții au tendința de a deveni cam copilăroși cînd se apropie perioada examenelor.

Volmer, directorul liceului, era ocupat cu repartizarea supraveghetorilor examenelor, de unde se iscau obișnuitele hărțuieli. Apoi, s-a servit Porto și am trecut la chestiunea esențială : unde intenționam să ne petrecem anul acesta vacanța de vară.

Numirea mea ca profesor la acest nou liceu se datora dealtfel lui Volmer. Locuisem amîndoi cu ani în urmă în același cămin și terminasem studiile concomitent. Eu am obținut o catedră la vechea mea școală, în timp ce el a plecat în provincie, unde s-a bucurat de bune avansări.

Cînd a fost numit director mi-a telefonat, întrebîndu-mă dacă n-aș dori „să pun și eu umărul la lansarea acestui nou bastiment". Era o metaforă cam tenebroasă, dar peste cîteva zile i-am telefonat și i-am spus că e în ordine. Deși o duceam cît se poate de bine în școala cea veche,

simțeam totodată că alunec din ce în ce mai mult pe panta unui infantilism cronic.

Aveam senzația că sînt în continuare un fel de elev în școala aceea. Mulți dintre foștii mei profesori îmi deveniseră acum colegi și, oricît de frumos s-ar fi purtat cu mine, nutream în adîncurile conștiinței un ireprimabil sentiment de inferioritate față de ei. Oricum, mi-am făcut educația într-o perioadă mai autoritară. De cealaltă parte aveam acest tineret năvalnic, din ce în ce mai puțin supus autorității. Aveau de fapt mai puțin respect față de profesorii bătrîni decît eu însumi. O situație care ajunsese cu timpul de nesuportat. Am acceptat de aceea oferta lui Volmer.

Am luat-o de la început. Localuri noi, frumoase, profesori noi, elevi noi. Perioada inițială a fost destul de confuză. O mare parte a tinerilor profesori suplinitori erau studenți pletoși, înveșmîntați în straie ciudate. Erau uneori foarte greu de deosebit de elevi. Atmosfera aceasta confuză te îndemna să-ți faci mai repede cunoștințe decît prin alte părți, unde totul se desfășoară într-un chip mai organizat.

Bunăoară felul în care am făcut cunoștință cu colega mea Kørner. Relațiile dintre noi au durat vreo două luni. Luaseră naștere din motive practice, dar au evoluat apoi într-un chip destul de nepractic. Locuiam în același cartier, partea centrală a districtului Østerbro, lîngă lacuri. Am căzut curînd de acord că este mai avantajos să folosim alternativ automobilele noastre, cîte o săptămînă de fiecare. Ne-am zis

că puteam face mare economie de benzină procedînd în felul acesta. Pe rînd, cîte o săptămînă.

Este divorțată și are un copil. Copilul a fost cu toate acestea preluat de către soț. N-am reușit să mă lămuresc în privința sexului copilului. Naufragiul căsniciei lor, spunea Kørner, avea o cauză politică. Era angajată din punct de vedere politic, și în cadrul unui asemenea angajament nu prea era loc pentru un amănunt biologic ca acela al existenței unui copil. Erau perioade în care nu se afla aproape deloc pe acasă. Pleca de la școală direct la ședință, după aceea la altă întrunire, sau la vreo manifestație — și mai era și revista !

I se mai întîmpla și să se încurce cu cîte cineva, pe ici, pe colo, la iuțeală.

— Dar legăturile astea nu prezentau nici o importanță pentru mine, Marcus ! zicea ea.

— Mă uimește talentul vostru de a arunca peste bord toate principiile vechi ale vieții sexuale ! îi replicam eu.

— N-am făcut decît să ne însușim acele principii în privința cărora bărbații credeau în trecut că dețin un monopol, îmi răspundea ea. Iar Erling nu era dealtfel cîtuși de puțin gelos.

Nu încercam deloc să o trag de limbă, cu toate că felul ei de a se comporta îmi părea cam comic. Nu iscodesc niciodată oamenii. Nu mă interesează să aflu ceva despre partenerii mei de joc, căci ar putea avea o înrîurire inhibantă, atît asupra prestațiilor lor scenice, cît și asupra fantaziei mele.

Erling nu era așadar gelos. Iată o afirmație de felul acelora cărora nu le dau deplină crezare, sînt însă gata să recunosc că este folosită în micile jocuri ale zilelor noastre. Lui Erling îi venea însă din ce în ce mai greu să înțeleagă de ce se căsătoriseră de fapt, zicea ea. Își iubea mult copilul, îl dădăcea, îi dădea să mănînce, îl ducea cu automobilul la creșă, îl aducea acasă, îl culca, îi cînta și se juca cu el. După ce adormea, trebuia să se apuce de curățenie și de tot ce e de făcut într-o gospodărie. Bineînțeles că-și vedea totodată și de serviciu.

— I s-a părut, cu timpul, că are cam multe de făcut, zise Kørner. Și mai ales cînd se întîmpla, din cînd în cînd, să apar și eu.

— Și atunci te-a dat afară ?

— Nu, nu m-a dat afară, zise ea chicotind. Vorbeam cu calm despre toată treaba asta ! Îl înțeleg foarte bine. Veneam uneori acasă cu o mulțime de lume și ședeam la discuții și ciorovăieli pînă noaptea tîrziu, încît nu putea dormi. Nu puteam continua în felul acesta !

— Ți-e dor de copil ?

Își țuguie buzele dusă pe gînduri și aruncă mucul de țigară în ceașca de cafea, un obicei care nu-mi place defel.

— Știi ce, Marcus — zise, jucînd acum un rol de autoacuzare necruțătoare —, cred că-mi lipsește cu desăvîrșire ceea ce voi numiți instinctul matern !

După felul în care pronunțase cuvintele „instinctul matern“, înțelesei că era un lucru năs-

cocit de bărbaţi în campania lor de asuprire a femeii.

Convieţuirea cu dînsa era simplă şi complicată în acelaşi timp. Era simplu atîta timp cît relaţiile dintre noi se desfăşurau în anumite condiţii bine precizate. Una dintre acestea era aceea că, făcînd abstracţie de cîteva mici detalii, nu existau deosebiri între femei şi bărbaţi. Cînd detaliile acestea intrau în acţiune, devenea dealtfel uimitor de feminină, dacă mi-este îngăduit să fac o asemenea discriminare. În restul timpului era la fel de masculină ca, de pildă, eu însumi. S-ar putea dealtfel ca lucrul acesta să nu spună prea mult.

— Toate discuţiile astea despre bărbaţi şi femei nu sînt altceva decît nişte vestigii moştenite din vremurile epocii de piatră, zicea, şi o sursă de venituri pentru branşa reclamelor !

Îşi însuşise din păcate cîteva dintre clişeele cele mai rele ale acestei branşe şi le întorsese cu capul în jos. Bunăoară modul de a conduce un automobil ! Săptămîna în care am folosit micul ei *Morris Cooper* a constituit o grea încercare pentru mine. Conducea, ca să folosesc o expresie aparţinînd epocii de piatră, ca un bărbat ! Nu se afla în schimb nici un adevărat bărbat care să se împace cu treaba asta, ceea ce dădea cu regularitate loc la întreceri nebuneşti, în timpul cărora şedeam ghemuit, implorînd-o în naivitatea mea copilărească să adopte o comportare mai feminină. Era o luptă motorizată între sexe, a cărei miză, printre altele, era şi viaţa mea. Bunul Dumnezeu ne-a avut în paza sa. A primit

vreo două, trei amenzi, în timp ce eu însumi am încasat o mustrare blîndă din partea unui agent de circulaţie, ceva de soiul „să nu mai permiteţi altă dată soţiei dvs. să conducă în felul acesta!". Conducea din fericire foarte bine. La fel de bine ca un bărbat, precum îi spusesem odată, într-o încercare disperată de a mai domoli-o. Dar fără de nici un rezultat.

Ceea ce ne-a legat la început fusese şcoala cea nouă. După ce ne-am familiarizat cu ea, nu am mai simţit nevoie unul de altul, iar legătura dintre noi s-a destrămat de la sine. Începuserăm dealtfel să ne călcăm destul de tare pe nervi. Nu mai puteam suporta cenzura severă pe care mi-o impusesem în privinţa tuturor acelor mici expresii discriminatoare, care îţi ies atît de uşor din gură. Iar ea nu tolera deloc asemenea expresii. De pildă cuvîntul „fătălău" ! Îmi ieşise din gură vorba asta într-o clipă de neatenţie. A urmat o aspră admonestare.

— Ce dumnezeu ! i-am replicat. Doar n-am spus-o cu intenţie rea la adresa vreunuia dintre cele două sexe !

— Este în realitate o expresie a părerilor tale cele mai intime, Marcus ! O mentalitate adînc înrădăcinată.

Şi pentru a nu mă mai lua gura pe dinainte cu prea multe mentalităţi de felul acesta, a trebuit să am atenţia unui prepelicar de fiecare dată cînd deschideam gura. Constatasem cu acest prilej că eram în posesia unei cantităţi impresionante de asemenea mentalităţi adînc înrădăcinate. Îmi ieşeau mereu din gură asemenea

expresii, iar Kørner nu era omul care să le lase să treacă fără să-mi zică şi ea cîteva vorbe alese.

Aveam sentimentul ciudat de a fi transpus în vremurile copilăriei mele. Pe atunci maică-mea şi mătuşa mea cea nemăritată îmi pîndeau vorbele urîte. Acum era Kørner, colega mea de cancelarie. Faptul că nu era vorba de aceleaşi cuvinte ca pe timpul acela nu uşura cu nimic situaţia, căci împovăra destul de mult relaţiile noastre, şi aşa cam lipsite de nuanţe ; trebuia să-mi păzesc întruna gura, iar ea era numai ochi şi urechi cum o deschideam.

În cele din urmă am adoptat metoda înţeleaptă de a vorbi cît se putea de puţin.

Poate că aş fi rezolvat problema, dacă m-aş fi dedat unui fel de masculinitate primitivă, cu vorbe răstite şi gesturi largi. Am anumite indicii în sensul acesta. Dar nu prea e genul meu, înţelegi ; nu-mi place să fiu implicat. De aceea eu mă aflam permanent în defensivă, iar dînsa tot timpul în atac. Cred că mă şi temeam întrucîtva de ea, de licărirea aceea albăstruie a ochilor ei, de cuta aceea de supărare, care apărea între sprîncenele ei frumos arcuite, de glasul ei mîniat.

Oricît de lipsită de prejudecăţi era, nu putea totuşi înţelege cum de încă nu mă însurasem. Revenea mereu asupra acestui subiect inepuizabil.

— Împlineşti curînd cincizeci de ani, Marcus...

— Patruzeci şi doi... în curînd... !

— ...şi încă nu te-ai căsătorit ! Spune-mi, ai avut experienţe dezamăgitoare cu femeile ? Un complex matern, sau ceva de felul acesta ?

Am răspuns negativ la ambele ipoteze.

— Trebuie totuşi să fie ceva cu tine !

Am trecut la un contraatac sfios :

— Dumnezeu să te-nţeleagă ! Obişnuieşti să spui că oamenii nu au în general nici un motiv de a se căsători, iar acum, dumnezeu să te-nţeleagă : te miri că nu m-am însurat ! Unde ţi-este lipsa de prejudecăţi ?

Rîdea din toată inima :

— N-am spus decît că e ciudat, că nu eşti însurat ! Tu, cu toate părerile tale învechite ! Nu ţi-o fi totuşi frică de femei la urma urmei ?

Discutam întotdeauna despre mine. Cu părerile ei ca punct de plecare. Niciodată despre dînsa. Tot ce făcea şi gîndea ea era în perfectă regulă. Eu, în schimb, eram un ciolan bătrîn, care mai putea încă fi ros puţin. Era cu totul în ordine că-şi părăsise soţul şi copilul ; în schimb faptul că nu mă căsătorisem şi că nu părăsisem niciodată pe cineva era cît se poate de discutabil.

După ce au trecut cîteva luni în felul acesta, am început să-i dau dreptate în orice-mi spunea, bucuros şi imparţial. Asta nu i-a mai convenit însă. Atunci ne-am despărţit. Ca buni prieteni ! Accentuaserăm amîndoi lucrul acesta. Atunci s-a „aranjat“ cu tînărul nostru coleg, Henriksen, care este foarte politicos şi totodată foarte încăpăţînat. Cu el se certa de se cutremura pămîntul.

— Păcat de voi, i-am spus, cu oarecare tristeţe în glas, cînd mi-a vorbit despre noua ei fericire.

— Prostii ! E minunat ! Aşa simţi că trăieşti. Cînd era cu tine mă întrebam uneori dacă nu sîntem morţi fără să ne dăm seama !

Reuşise, în felul acesta delicat, să mă facă să înţeleg că nu prea eram amuzant. Poate cel mult numele meu. Marcus ! Nume de evanghelist ! Numele împăratului-soldat Aurelius ! Ideea aceasta fusese a lui taică-meu, director al unei şcoli superioare. Era un tip cam paradoxal bătrînul meu tată. Pe de o parte radical de modă veche şi pacifist. Pe de altă parte militarist entuziast. O combinaţie care ar putea să pară cam inconsecventă, deşi nu cu desăvîrşire neîntîlnită. Unul dintre clişeele la modă e acela al afirmaţiei că pacifiştii sînt adeseori destul de războinici. Şi nu văd de ce n-ar fi chiar adevărat.

Directorul şcolii superioare nu era însă o fire războinică. Era, dimpotrivă, amabilitatea în persoană. Pe lîngă asta mai era şi uimitor de distrat. Între toate însuşirile acestea exista desigur o oarecare legătură. Îşi consuma întreaga disponibilitate războinică studiind stratagemele vechilor conducători de oşti. Repeta şi îmbunătăţea tacticile lor, cîştiga bătăliile pierdute de ei şi întorcea în felul acesta totul pe dos, schimbînd cursul istoriei mondiale.

În momentul conceperii mele studia seria împăraţilor proveniţi din rîndurile soldaţilor şi ajunsese tocmai la Marcus Aurelius. De aceea trebuie să tîrăsc acum după mine numele voinicului acestuia bătrîn. M-am întîlnit cu personajul acesta mai tîrziu pe linie profesională (predau gimnastica şi istoria), dar n-aş putea spune că nutresc o simpatie deosebită faţă de omonimul meu. Îmi pare foarte trist şi puritan. În afară de această contribuţie onomastică, directorul mi-a mai transmis şi o sănătate excelentă. Ceea ce mi-a hărăzit pe căi mai puţin directe, asta e altă poveste.

A murit acum vreo şapte-opt ani. Era în timpul mesei de prînz. Mama mi-a povestit că s-a oprit pe neaşteptate din mîncare şi s-a uitat la ce avea în furculiţă. Nu obişnuia să-l intereseze ce anume băga în gură.

— Ce fel de mîncare e asta ? întrebase.

N-a mai aflat niciodată că mîncarea aceea se numeşte tocană de carne. În clipa următoare a murit. O moarte blîndă şi liniştită cu puţină vreme înainte de pensionare. După ce şi-a mai revenit din durere, mama a recunoscut că fusese mai bine aşa. Nimeni nu şi-l putea închipui pe director în chip de pensionar. Nu era potrivit pentru alte roluri decît cel de director.

Teoretic vorbind fusese aproape un om frumos. Trăsături impunătoare, ochi albaştri strălucitori, păr bogat, cărunt. Avea dinţii albi, fără defecte. Se ţinea drept şi avea prestanţă. În ultimii ani ajunsese cam rigid. Nu fusese niciodată bolnav şi, ca atîţia oameni sănătoşi, nu credea de fapt în existenţa bolilor ; nu-i făcea niciodată reproşuri mamei mele cînd se culca datorită deselor ei accese de migrenă ; dar era limpede că, după părerea lui, ar fi trebuit să gă-

sească o scuză mai potrivită și nu un fleac de durere de cap, cum îi spunea el.

Nu l-am cunoscut niciodată cu adevărat ! Cred că nimeni nu l-a cunoscut cu adevărat. Era întotdeauna preocupat de cu totul altceva, în momentul cînd avea ceva de făcut, fapt care a dus, pe măsură ce îmbătrînea, la unele ieșiri destul de grotești, ca, de pildă, cînd s-a apucat să vorbească despre „Vechile noastre mori de apă" (unul dintre subiectele sale preferate) în cadrul „Uniunii locuitorilor din zona frontierei", sau despre Bătălia de la Austerlitz (altă temă favorită) la întrunirea „Ligii Internaționale a Femeilor pentru Pace și Libertate". Înainte vreme însă l-ai fi putut trezi în puterea nopții, rugîndu-l să țină una dintre cele șase conferințe cu care colinda țara în lung și-n lat. Ar fi ținut-o fără cea mai mică ezitare.

L-am ascultat vorbind de nenumărate ori. Era captivant. Am încercat să stau de vorbă cu el cînd mă făcusem ceva mai mare. A fost cu totul în zadar. Am convingerea, că și el ar fi dorit, dar nu se simțea în stare. Dispărea pe loc în cețuri depărtate, albastre. Absențele acestea făceau parte integrantă din personalitatea sa. Era uneori un lucru destul de enervant ; în schimb e neîndoios că m-a scutit de o bună parte a greutăților pe care camarazii mei le întîmpinau în relațiile cu tații lor.

Mă lăsa mai mult pe seama mamei și a mătușii. Erau amîndouă bune și înțelegătoare, dar viața lor se învîrtea de fapt în jurul unei singure persoane : aceea a directorului ! I se dăduse directorului apa pentru bărbierit ? Fier-

tura de ovăz ? Oul de dimineață ? Vitaminele ? Sticla cu apă caldă ? Trei sferturi din viața celor două cucoane erau dedicate lui. Restul se împărțea între cîte o discuție privitoare la strămoși din veacurile trecute, casa aceea mare și persoana mea.

Trebuia să fii mereu cu ochii pe director, căci altfel s-ar fi putut întîmpla să plece de acasă în izmene, fără bani, sau fără alte asemenea lucruri triviale. Privirea ochilor săi de un albastru deschis, era întotdeauna îndreptată spre zări îndepărtate. În schimb îi era aproape imposibil să-și vadă soția și copilul. Cînd m-am lămurit în privința felului în care vin copiii pe lume, m-am întrebat cum și-a putut lua inima în dinți să făptuiască un lucru atît de elementar ca acela de a mă concepe pe mine.

Pe lîngă marii comandanți de oști mai avea și școala superioară și un enorm cerc de cunoștințe. Am fost înconjurat de mulțime de oameni care vorbeau cu glas tare aproape în tot timpul copilăriei mele. Răsuna casa de glasuri, adormeam cu freamătul lor în urechi și mă trezeam cu încă și mai mare freamăt. În timpul vacanțelor se așternea o liniște ciudată asupra casei aceleia mari. Directorul pornea atunci la drum fără familie, către marile cîmpuri de luptă ale trecutului. Se întorcea slăbit, pentru că uita cu totul de mîncare. Atunci îl puneau din nou pe îngrășat, iar casa era din nou invadată de cîrdul prietenilor atît de vorbăreți. Pe timpul vacanțelor mama și mătușă-mea își vedeau de vechile lor certuri cu toată energia de care dispuneau.

În ultimii ani ai vieții sale directorul căpătase o notă cam patetică și comică. Își pierduse bunăoară memoria figurilor. Printre altele și pe aceea a figurii mele. L-am întîlnit pe treptele școlii într-o zi de sărbătoare, între două cursuri.
Zărindu-mă a zis :
— Nu-i nimeni în clădire. Cu ce te pot ajuta, tinere ?
Pentru a-l scuti pe viitor de asemenea situații penibile, am aranjat în așa fel încît să-mi anunț sosirea de la mare depărtare prin strigăte.
Toate astea ți le povestesc pentru a-ți da o perspectivă a acestui secret. Privind lucrurile din punct de vedere logic am avut o copilărie excelentă, cu tot ce este necesar în privința securității sociale și un tată și o mamă. Singurul lucru remarcabil e acela că nu am ajuns niciodată să-i cunosc bine, că nu m-am legat de ei ! Aș putea spune că mi-a lipsit într-o anumită măsură acel model despre care se afirmă că este de importanță esențială cînd trebuie să continui șirul generațiilor. Dar în privința asta s-au scris cărți voluminoase.
Nu vreau însă să te mai plictisesc cu alte detalii ale copilăriei mele. Voi face un salt, aterizînd direct în zilele de azi. Ultima zi de cursuri. Treceam printre frumoasele clădiri ale școlii, proiectate cu multă măiestrie de către arhitecți, în drum spre locul de parcare, ca să plec acasă cu automobilul. Auzeam pași grăbiți în urma mea. Era Thorsen, fata cu atîtea probleme, pe care începuse, cu încetul, să le reverse asupra mea.

M-a oprit, întrebîndu-mă dacă voi veni și eu la serbarea din seara aceleiași zile. I-am răspuns că o să mă mai gîndesc. Ne-am îndreptat împreună către automobile. Era încordată și dornică de contacte. În privința aceasta starea ei se agravase în ultimul timp.
— Ce a spus Claus în privința ta a fost o mare tîmpenie ! zise ea după o vreme.
— Ce să-i faci ! Se mai întîmplă ! Doar trebuie să vorbești despre ceva ! răspunsei, căutînd să bagatelizez. Era un subiect cam primejdios pentru sufletele tinere și sensibile ca Thorsen. Ajunsesem la automobil.
— Ai același drum ? o întrebai.
Scutură din cap, arătînd spre un *Fiat Coupé* de culoare roșie aprinsă.
— L-am primit cadou de la tata cu ocazia bacalaureatului !
— Felicitări ! Are încredere în tine, hai...?
— S-ar putea ! zise mușcîndu-și buza. Ești supărat de ce-a spus Claus ?
— Nu, cîtuși de puțin ! Bine, poate ne vedem diseară !
Mă așezai la volan. Făcu o mutră necăjită și se duse la automibilul ei sport de culoare roșie și se urcă în el. Porni ambalînd prea mult motorul și schimbînd repede vitezele. Un bătrîn o amenință cu pumnul. Apoi dispăru după colț.
Thorsen era una dintre micile mele probleme.
Intrase în școală în clasa întîi a cursului superior, mutată de la altă școală din oraș, după ce fusese bolnavă o bucată de vreme. Tatăl ei îmi spusese mai tîrziu, cînd devenise fapt incontes-

tabil că fusesem colacul ei de salvare, că avusese ceva cu nervii.

Era pe vremea aceea o fetiță deșirată, destul de zăpăcită, speriată și nesigură. O apucau uneori, pe neașteptate, puternice accese de plîns, ori de furie. Eram profesorul ei de istorie și totodată dirigintele clasei.

N-aș putea spune că mă ocupam prea mult de ea, dar am căpătat o oarecare vagă simpatie și milă față de dînsa. O sprijineam în problemele mărunte, îi stimulam puțin sentimentul rudimentar de demnitate, o lăudam, cînd o puteam face fără stridențe prea mari și așa mai departe. Fapt destul de ciudat, s-a dovedit că aportul meu destul de puțin energic a avut efecte uimitoare. A căpătat încredere în mine și prin intermediul meu și în alții. A devenit mai liberă și mai independentă în felul de a se purta, dar a stabilit totodată un raport de dependență față de mine, din acelea despre care se vorbește în cursurile de psihologie. O imagine a unui părinte blînd și tolerant. Raporturile ei cu adevăratul tată au evoluat în același timp de la o fază foarte explozivă la o indiferență aproape desăvîrșită.

— La urma urmei e foarte bine așa, comentase acesta. E un oarecare gol, dar așa cum era înainte... ajunsese cu timpul prea obositor!

Eforturile trecuseră asupra mea. Era o echilibristică anevoioasă între respingerea delicată și solicitudinea corespunzătoare. Din punctul de vedere psihic se legăna ca o trestie în torentul apei. Trebuia să-mi cumpănesc bine vorbele.

Aproape orice fleac o făcea să se prăbușească în abisuri adînci, sau să se înalțe pe piscuri luminate. Nu cunoștea calea de mijloc. Cinstit vorbind simțeam o ușurare la gîndul că va sosi curînd clipa în care va termina liceul.

În timpul vacanței de vară dintre clasa întîi și clasa a doua curs superior a avut loc la ea acea prefacere caracteristică vîrstei. Era aproape de nerecunoscut la întoarcerea din vacanță: frumoasă, bine făcută și arsă de soare. O tînără foarte atrăgătoare. Nu se află nimic pe lume care să-ți dea mai mult succes decît însuși succesul. Elevii și profesorii tineri îi dădeau tîrcoale. Pe cît am auzit nu prea era zgîrcită cu favorurile ei. Doar s-au mai auzit lucruri din astea: persoana inhibată de odinioară, care își dă frîu liber. Cu toate acestea vechile raporturi bune și complicate cu Marcus Lange se menținură neschimbate. În această privință nu se petrecuse nici o descătușare. Ciudată situație: se părea că eu eram cel care trebuia să-i sancționeze escapadele!

Și o făceam cu dragă inimă. Nu sînt un om afectat; sînt cel mult indiferent, ceea ce era însă mult mai rău. O asemenea legătură nu se destramă din cauza unor mici experiențe sexuale pe ici pe colo. Nimeni nu mai crede în prezent într-o asemenea terapie de eliberare. Un mare număr de psihanaliști pot aduce mărturii în sensul acesta.

Credeam, în naivitatea mea, că dacă se va lega serios în altă parte, mă va uita cu siguranță.

Cu toate acestea nu m-a uitat. Era mult mai atașată de mine decît visasem.

2

Era într-o după-amiază călduță și senină de început de mai. Înverzise mesteacănul, iar fagul era înmugurit.

Jucam de două ori pe săptămînă tenis cu bunul meu prieten, Carsten, psihiatru și medic primar al spitalului de stat din Glostrup. În după-amiaza aceea, ultima zi de curs a clasei a treia, sosise înaintea mea și se afla pe teren, antrenîndu-se la servit. Cînd am intrat în cabină să mă schimb, a ridicat racheta în chip de salut. Privirea sa melancolică, plină de tristețe se îndreptă mai întîi asupra mea și apoi asupra cadranului ceasului de la mînă, pentru a mă face să înțeleg că mă aflu în oarecare întîrziere.

Meciurile noastre atrăgeau uneori spectatori. Nu datorită genialității noastre, ci faptului că jucam atît de diferit. El a învățat să joace încă de copil. Are stil frumos, lovituri clasice. Știe, pur și simplu tot ; cu toate acestea comite o greșeală fundamentală : vrea să salveze orice minge cît se poate de frumos, ceea ce îl determină să joace riscant și să pareze toate mingile cu întreaga energie disponibilă în cazurile în care ar trebui să fie mai prudent. Rezultatul este un procent prea ridicat de lovituri greșite.

Am învățat să joc tenis de la el. Dar la o vîrstă matură, cînd stilul nu mai constituie ele-

mentul hotărîtor. Felul meu de a juca este destul de neortodox. Tai, împing, ori lovesc mingile, trimițîndu-le peste plasă cu direcții ciudate, astfel încît adversarul nu poate niciodată bănui unde vor nimeri. Sîntem în general destul de egali, fapt care îl face adeseori să se mire și să exclame :

— Nu pot să înțeleg. Ar trebui de fapt să te scot de pe teren !

I-am explicat că ar putea să mă bată cu ușurință, dacă și-ar mai economisi loviturile de cîștigător. Nici chiar cei mai mari jucători nu lovesc orice minge cu toate puterile lor. Atunci încearcă să se abțină un timp, dar în momentul în care e pe punctul de a cîștiga partida devine nesigur, forțează și pierde mingile, le trimite în afara terenului, sau în plasă. În după-amiaza aceea îi mersese foarte rău. Îl apăsa ceva. Ne-am instalat după aceea pe terasă, și am băut cîte-o bere. Părea trist.

— Ai ceva supărări, dragul meu ?

Nu prea obișnuia să vorbească despre spital, dar de data asta mi-a spus că are îngrijorări în legătură cu un pacient. A căzut apoi din nou pe gînduri. Învîrtea paharul între degete și privea țintă terenurile de tenis. Siluetele albe executau mișcări ingenioase pe fondul roșu al zgurii. Îți făcea impresia unui ritual complicat cu implicații cifrice misterioase.

— Nu-ți stă în obicei să-ți iei necazurile cu tine acasă, zisei.

Îmi zîmbi vag, și zise :

— E un caz deosebit !

Continua să mă fixeze cu privirea sa melancolică. Începuse să-mi pară cam ciudat. Îmi făcea impresia că mă asociază cu un fapt despre care habar n-aveam. Apoi deveni din nou prezent, scutură din cap, ca pentru a alunga gînduri triste şi mă întrebă :

— Vrei să vii cu mine acasă, să luăm masa împreună ?

— Trebuie să merg la balul şcolii, zisei.

— La balul şcolii ! Îmi aruncă o privire însoţită de un zîmbet luminos, neaşteptat. Trebuie că-ţi pare ciudat !

— Face parte din rol, zisei. Nu sînt oare şi în rolul tău anumite părţi, care nu te atrag prea mult ?

Mă privi o clipă în tăcere. Apoi îşi ţuguie buzele şi zise :

— N-am reflectat niciodată asupra chestiunii sub aspectul acesta, dar ai desigur dreptate !

Puţin mai tîrziu ne despărţirăm. Eram doi stîlpi ai societăţii, posesori de automobile *Volvo*. Ne cunoaştem de o seamă de ani. Nevastă-sa, Lilly, îmi fusese colegă de şcoală. Îmi aduc vag aminte de o seară de vară, de un chioşc împrejmuit de tei, de şepcile studenţeşti şi de faţa ei mare şi netedă, cînd am sărutat-o. Cu prilejul întîlnirii următoare mi l-a prezentat pe logodnicul ei, studentul în medicină Carsten Skov. Începînd de atunci ne vedem des. Jucăm împreună tenis de două ori pe săptămînă, iau uneori parte la mesele oferite de ei şi mă invită în fiecare vară o dată, sau de două ori, la sfîrşit de săptămînă la casa lor de vacanţă din Rågeleje.

Lilly spune că semănăm între noi. Cînd e puţin băută, face anumite insinuări în sensul că dacă n-ar fi fost unul, ar fi fost celălalt. S-ar putea să fie ceva în privinţa asemănării. Sîntem amîndoi la fel de înalţi, şi unul şi altul bruneţi şi zvelţi. Ne place mîncarea bună şi vinul bun. Sîntem destul de rezervaţi, păstrăm o anumită distanţă şi sîntem greu de scos din fire. Dacă aş suferi de vreo boală psihică, l-aş consulta cu toată încrederea. M-ar trata aşa cum tratează o sticlă de vin de bună calitate, s-ar îngriji să am linişte şi pace, m-ar dădăci cu toată atenţia, ferindu-mă de trepidaţii inutile. Ne preţuim fără îndoială foarte mult, dar în felul nostru rezervat.

Locuiesc într-un apartament spaţios în carrierul Frederiksberg. Într-o cameră situată pe colţ, Carsten ţine consultaţii particulare pentru unii dintre bolnavii săi. Încăperea e prevăzută cu izolaţie sonoră şi un sistem ingenios, gen ecluză, care permite intrarea şi ieşirea pacienţilor, fără ca aceştia să se vadă unii pe alţii. Discreţia e un lucru de la sine înţeles !

Lilly continuă să fie frumoasă şi vaporoasă. În vremurile trecute s-ar fi spus că e o apariţie superbă. Recepţiile lor sînt reprezentaţii perfecte ale genului, tonul, mîncărurile, perechea gazdelor, totul este desăvîrşit. Ca musafir te simţi cam intimidat. Pluteşte ceva în atmosferă care face ca toată lumea să se poarte ca şi cînd ar participa la un ceremonial bine regizat. Nimeni nu bea să se îmbete, nimeni nu are o comportare nepotrivită. În caz contrar nu te-ar mai invita a doua oară. Mîncarea, vinul, tempe-

ratura, mobilierul, conversaţia, serviciul, totul este minunat dozat ; te fereşti de orice subiect care ar putea declanşa discuţii pătimaşe. Într-un cuvînt o reprezentaţie foarte stilată. E ceva liniştitor în constatarea că rafinamenul continuă să existe, în ciuda tuturor prefacerilor.

Aveam însă deseori sentimentul, că îndărătul tuturor acestora, a faţadei sclipitoare şi a reprezentaţiei perfecte, trebuie să se desfăşoare un anumit fel de viaţă.

M-am întors acasă şi am găsit un loc de parcare liber sub tei. De obicei e destulă aglomeraţie. Chiriile sînt suportabile pe strada mea. Majoritatea locatarilor îşi pot permite să aibă automobil.

Am intrat în debitul lui Hermansen să-mi cumpăr un pachet de ţigări şi ziarul „Ekstra-Bladet". Apoi m-am dus sus în apartamentul meu, etajul al treilea pe dreapta. M-am aşezat la birou şi am privit pe fereastră. Ora mesei. Domneşte o oarecare agitaţie veselă pe stradă, către sfîrşit de săptămînă. Şi unde mai pui, că în curînd avea să fie vară. Era cum nu se poate mai bine.

În clădirea de peste drum începuse peste tot să se servească cina. Familiile şedeau adunate în jurul meselor. Mîini care apucă, guri ce înfulecă. Dincolo, la nr. 19, la etajul al treilea pe dreapta, iar erau trase rulourile, ca de obicei. Erau dintre acelea care fuseseră la modă prin anii '30, cu desene reprezentînd palate. De la stînga la dreapta : Rosenborg, Frederiksborg şi

Kronborg. Locatarul, bătrînul acela bolnav, proprietarul imobilului, nu se întorsese încă din călătoria sa pe meleagurile unei ţări sudice. Obişnuia să se înapoieze prin aprilie.

Am stat de vorbă cu Hermansen despre asta, într-o zi cînd se afla într-o dispoziţie mai comunicativă. Se simţea, ca de obicei, cam nedreptăţit de ceea ce îi rezervase soarta pe acest pămînt :

— Unii se descurcă bine, de-aş putea şi eu... !

— Ai putea să vinzi dugheana, Hermansen !

— Şi din ce să trăiesc atunci ? Nu ! Aş dori să fiu şi eu printre aceia care pot pleca în sud să se răsfeţe la soare !

— Păi, omul e bolnav !

— Bineînţeles, făcu Hermansen jignit. Să nu-ţi închipui că-l invidiez !

Cînd am trecut pe acolo în drum spre restaurantul de lîngă lacuri, stătea în faţa debitului. Nu eram deloc grăbit să ajung la şcoală. Am pălăvrăgit puţin împreună. Spunea că vremurile sînt foarte grele pentru detailişti. Aflasem, bunăoară, că magazinul de produse lactate de pe strada transversală se închisese ? Nu aflasem. L-am întrebat dacă auzise ceva în privinţa bătrînului, care era bolnav. M-a privit fix cu ochii săi bulbucaţi şi lipsiţi de expresie. Apoi zîmbi acru şi zise :

— Mult vă mai interesaţi de dînsul, domnule Lange !

Aşa făcea de multe ori. Îţi închipuiai că vei avea o conversaţie plăcută cu el pe stradă şi el îi punea pe neaşteptate capăt printr-o remarcă acră.

Am pornit mai departe. Circulaţia pe Østerbrogade era pe cale de a se domoli. Cerul căpătase o culoare liliachie închisă. Înspre apus se înălţase un nor mare purpuriu. Mergeam pe malul lacului. Raţele începuseră să-şi ocupe locurile lor de-a lungul bordurii de piatră. Larma oraşului se auzea ca un uruit depărtat. Clădirea „Codan“ se detaşa cu contururi precise pe fondul cerului.

Curînd avea să fie vară şi urma să plec din nou spre miazăzi. Cu bicicleta pliabilă în portbagaj. Spre hotelul cu terasă, aflat lîngă un rîu, de-a lungul malului presărat cu pescari amatori şi plopi unduitori. Dis-de-dimineaţă încalec pe bicicletă, spre marele amuzament al localnicilor, şi colind prin împrejurimi, de-a lungul canalelor, prin munţii mărunţi, cu mîncarea în taşca bicicletei. Iar seara, cînd se serveşte cina pe terasă, o lîncezeală amorţitoare prin tot trupul. „Madame“ vine şi mă întreabă dacă am făcut o plimbare plăcută cu bicicleta cea caraghioasă. Le par, de bună seamă, puţin cam trăznit. Omul are automobil. Cu toate acestea o ia razna călare pe o bicicletă !

Ospătarul mă salută printr-o uşoară aplecare a capului şi un zîmbet scurt la intrarea în restaurant. Mă îndrept spre masa din colţ. Face mişcări sacadate cu şervetul deasupra mesei. Desface lista de bucate şi rămîne în poziţie de drepţi cît timp o studiez. E o reprezentaţie cu un caracter pur formal. Mănînc de obicei aceleaşi feluri de bucate de cele două ori pe săptămînă cînd dau pe acolo.

— Heringi în sos de vin de Xeres !

Ospătarul ia notă. Şi un fel cald ? Cădem de acord asupra unui antricot. De fapt ceea ce obişnuiesc să capăt. Şi o bere de butoi ? Da, şi cu prilejul deosebit al acestei zile o bere „Lysholmer Linie“. Trebuia să mă fortific puţin în preajma reluării ritmului trepidant al şcolii.

Clienţii obişnuiţi ai localului şedeau pe locurile lor. Mici saluturi în stînga şi în dreapta, dar nu prea comunicative. Sîntem dintre aceia care pun preţ pe posibilitatea de a sta liniştiţi aici.

Un pahar mare de bere de butoi frumos turnată. Mocnea pe undeva în fundul capului o uşoară enervare. N-aveam nici un chef să mă duc la şcoală. Sînt uneori puţin cam obositori tinerii aceştia ! Atît de tineri ! Se poate spune că se identifică total cu rolul lor — rolul tineretului.

Oarecari îngrijorări cu anticipaţie. Aparţin vîrstei mele : de îndată ce voi apărea, mă voi vedea apucat de cîte un adolescent beat care-mi va spune că sînt o fosilă ambulantă. Aşa s-a întîmplat de fiecare dată. Ţine de regulile jocului. S-ar putea ca atacurile acestea să nu fie îndreptate direct împotriva mea, doar sînt un tip foarte cumsecade şi inofensiv, ci împotriva a tot ceea ce reprezint : părinţi, autorităţi şi alte organe oficiale. Împotriva tuturor acelora care le închid priveliştea.

Figurile acestea se acumulează la orizont. Eternii vătafi şi pedagogi. Oricît de cumsecade ai fi, eşti şi rămîi o verigă a sistemului. Devine obositor din cînd în cînd. Un rol neinteresant !

Omul de la masa vecină îmi zîmbi şi îşi ridică paharul. Dădurăm noroc, înclinîndu-ne

ușor. Ne întîlnim cînd și cînd la toaletă. A fost șef de plantații în Birmania, înaintea și în timpul războiului. E un domn bătrîn, prietenos dar deznădăjduit. Lumea sa se prăbușise în 1942 odată cu apariția japonezilor. Galbenii în chip de stăpînitori ! Depășea puterea sa de înțelegere.

Mănîncă și el același lucru de cîte ori vine. Ești oarecum mai sigur în felul ăsta. Felurile sale sînt heringii marinați și crochetele de carne de găină. La acestea bea o jumătate de Chablis și o bere Porter. Cînd se crede neobservat amestecă cele două băuturi. Trebuie să fie un Cocktail bizar.

Restul obișnuiților localului sînt oameni de vîrsta mea. Mîncăm în tăcere, citim ziare, sau ne facem însemnări în carnețele. Ospătarul se comportă ca un bun conducător al unei licitații : un semn abia perceptibil și cele dorite se află pe masă.

Afară cerul începuse să se întunece. Se auzea o rață măcăind pe undeva. Lămpile fură aprinse. Tineri se plimbau trecînd prin fața noastră. Pietrișul scîrțîia sub pașii lor. Un avion cu focuri de poziție clipitoare luneca pe cer îndreptîndu-se spre aeroportul Kastrup. Cafea și coniac.

O atmosferă blîndă. Tineretul acesta e de fapt foarte atrăgător. Ce dumnezeu ! doar trebuie să facă și ei aceleași descoperiri făcute de alții înainte. Tinerețea este o stare psihotică. Cred că ceea ce e nou pentru ei e nou și pentru

restul lumii. Dar poți ierta multe, cînd te afli asupra unui coniac de bună calitate.

Cuprins de o plăcută toropeală luai loc într-un taxi. Mă așezasem în față. Îmi place să mai schimb o vorbă cu șoferii de taxiuri. E plăcut prin faptul că nu te angajează cu nimic. Cel de față era tînăr și pletos. Odată cu ziua în care va apărea primul agent de circulație cu părul lung va fi dispărut și funcțiunea simbolică a părului.

Era student în drept. Mai avea o jumătate de an pînă la absolvire. Spera să-și treacă examenele cu succes.

— Și după aceea ce ai de gînd să faci ? îl întrebai.

— Soldat !

Mă uitai la pletele lui :

— Merge cu părul ăsta ?

— O da, zise, cu un zîmbet larg. Altfel nu s-ar mai prezenta nimeni. Toți sînt cu părul lung în zilele de azi. Îți pui un fileu, cînd trebuie să porți cască.

— Și după terminarea stagiului militar ?

— Vreau să încerc să intru la Ministerul de Externe.

Îmi venea cam greu să-mi imaginez un secretar gradul doi la ambasada din Londra cu un păr ca ăla. Se întorsese cu fața către mine zîmbind :

— Am de gînd să mi-l tund, dacă obțin postul !

Ajunsesem în dreptul școlii. Aveai impresia că toate împrejurimile trepidau în ritmul muzi-

cii. Valuri de lumină se revărsau prin toate ferestrele, ritmurile răsunau insistent, se vedeau siluete mișcîndu-se cu smucituri crispate în cețurile albăstrii de dinăuntru. Pe locul de parcare se răspîndiseră mici grupuri de tineri, care stăteau de vorbă fumînd. Li se înroșeau fețele cînd trăgeau din pipa care trecea din gură în gură. Îi plătii șoferului pletos. Privea spre școală cu interes.

— Mergeți la bal ?

— Sînt profesor, îl lămurii eu.

Îmi aruncă o scurtă privire și apoi zîmbi cu toată fața.

— Vă urez petrecere frumoasă ! Îmi făcu semn cu mîna și făcu marche-arriére, ieșind de pe locul de parcare. Stătui o clipă, trăgînd aer proaspăt în piept. Mă simții dintr-o dată destul de bătrîn.

Încă o inspirație adîncă și pătrunsei în infernul zgomotos. Coborîi la garderobă cu pardesiul. O pereche de tineri stăteau într-un colț și se îmbrățișau. Nici nu băgaseră de seamă, că lumina se aprinsese pentru cîteva clipe, stingîndu-se apoi din nou. Eram cît pe aci să cad peste niște sticle goale.

Zgomotul din aulă era îngrozitor. Un fum gros învăluia perechile de dansatori. Un cîine dintre aceia folosiți la descoperirea hașișului ar fi fost apucat de un acces de isterie dacă i s-ar fi dat drumul aici.

Orchestra era instalată sus pe scenă. Patru oameni și aparatajul electronic. Volmer sta lîngă instalația de amplificare. O apuca din cînd în cînd amocul și emitea un sunet prelung, șuierător, disonant. Volmer se apuca atunci vesel să regleze scala. Îmi spusese odată că visul copilăriei sale era acela de a deveni electrician. Muzicanții îl priveau enervați. Îl cunosc din vizitele anterioare. Îi face plăcere cînd nu funcționează instalația cum trebuie, fiindcă atunci are prilejul să intre în acțiune și să repare. Îl necăjesc uneori problemele administrative, dar dacă se întîmplă să sară pe undeva niște siguranțe, nu te duci niciodată degeaba la dînsul.

Aula era întesată de perechi de tineri care dansau. Se fredona „I'd rather be a hammer than a nail". Aerul era încărcat și condimentat cu *canabis* [1]. În dreptul ușii care dădea către culoarul central zăceau cîteva sticle goale. Mă dusei pînă la marginea tribunei și îi strigai bună ziua lui Volmer. Dădu din cap și întoarse butonul amplificatorului. Muzicanții făcură atunci o pauză. Volmer îi trată cu bere. Mă urcai la el și adulmecai aerul zicînd :

— Se fumează mult hașiș pe aici în seara asta !

— Chiar crezi asta ?

Are o capacitate extraordinară de a nu sesiza decît ceea ce îi convine. Este unul din motivele care îl fac să fie un director atît de desăvîrșit. Aruncă o privire prin sală și apoi scutură din cap.

— Ce te face să crezi așa ceva ? Nu mai fi atît de bănuitor, măi bătrîne ! zise, bătîndu-mă pe

[1] Numele științific al plantei din care se extrage hașișul.

spate şi zîmbindu-mi încurajator. Apoi se concentră din nou asupra amplificatorului :

— Trebuie să fie vreun scurt-circuit pe undeva. Mă întreb, dacă n-ar fi cazul să fac rost de o şurubelniţă.

Muzica începu din nou să cînte. Din nou Simon & Garfunkel. Erau la modă în momentul acela. Volmer şi cu mine ne croirăm drum prin sală. Primii cîteva bătăi prieteneşti pe umăr şi o ofertă în legătură cu o înghiţitură de gin cald. Unul dintre băieţii din clasa a doua curs superior mă îmbrăţişă drăgăstos, spunîndu-mi că aş trebui împăiat şi introdus în colecţia zoologică. Îi zărisem pe Thorsen şi Bang. Dansau în mijlocul sălii. Bang întîmpina oarecari dificultăţi datorită picioarelor sale lungi. Ajuns în dreptul uşii, Volmer se întoarse şi privi prin sală.

— Sînt cam îngrijorat în privinţa lui Wernersen ! zise.

— E puţin cam absent ?

Volmer zîmbi distant.

— Se poate spune şi aşa. E cam beat. N-ai putea să-l readuci puţin pe pămînt ?

— De ce nu faci tu însuţi lucrul acesta ?

— Am darul de a-l cam enerva ! zise Volmer.

Făcui un gest în direcţia sălii, zicînd :

— Doar îl ştie toată lumea.

— Pare să fie cam agresiv. Era cît pe aci să se ia la bătaie cu unul, adineauri, la toaletă, dar am reuşit să-i despărţim.

Volmer privi în gol dus pe gînduri. Muzica cînta de zor. Apoi zîmbi, bătîndu-mă din nou pe umăr.

— Ocupă-te puţin de el, Marcus ! Ai un asemenea dar de a-i linişti pe oameni ! Trebuie să caut şurubelniţa aia...

Dispăru pe culoar. Fusesem zărit de Thorsen. Îmi făcea semn cu mîna. Purta ochelari fumurii mari, cu rame aurite. Sau poate să fi fost chiar aur masiv. Thorsen cel bătrîn accentuase de cîteva ori că-i dădea tot ceea ce îi cerea. Cu toate acestea pramatia aia de fiică-sa nu era cîtuşi de puţin recunoscătoare.

Întoarse capul lui Bang în direcţia mea. Chiar de la distanţa aia se vedea cum îi lucesc ochii. În cele din urmă mă zări şi el. Pe faţa sa mare şi copilăroasă se aşternu un rînjet de om beat.

Se auzi o voce îndărătul meu :

— Marcus, aş dori să stau puţin de vorbă cu cu tine.

Mă întorsei şi iată-l pe tînărul meu coleg Wernersen. Între prieteni, Werner. Mă uitai la el. Faţa îi era aproape în întregime mascată de o barbă imensă, neagră ca tăciunele. Părticica ce mai rămăsese încă vizibilă, era palidă şi asudată. Ochii săi aveau o licărire cam sălbatică îndărătul ochelarilor puternici.

Făcu cu capul înspre sală. Dansatorii păreau cuprinşi de un spasm colectiv.

— Ai vorbit cu ea ?

— Cu cine să vorbesc ? Sînt cîteva sute aici !

— Cu Thorsen a ta !

— Nu este Thorsen a mea ! zisei enervat. Ce voiai să-mi spui ?

— Tocmai m-am însurat, spuse aprinzîndu-şi o ţigară. — Ştiai ?

— Ţi-am scuipat douăzeci de coroane în puşculiţă, zisei. Nu e nevoie să-mi mulţumeşti !
Stricasem orzul pe gîşte cu ironia mea.

— Am chef de-o bere, îmi zise. Hai cu mine !

Ne croirăm drum pînă la tejgheaua unde se vindea bere şi coca-cola. Plăti patru sticle de bere, înfundîndu-le prin buzunare. Apoi îmi făcu semn să-l urmez ; o ochisem din nou pe Thorsen, privea în direcţia noastră. I se ivise o cută între sprîncene.

Wernersen se îndrepta spre cancelarie, fără a privi în urma lui, ca să vadă dacă îl urmez. Cancelaria e totdeauna închisă cu cheia cînd e bal. Scoase cheia din buzunar şi o băgă în broască. Se căzni un timp cu cheia şi înjură. În cele din urmă izbuti să deschidă. Cu toate că zgomotul era foarte puternic, auzirăm cu limpezime un ţipăt slab, venind din direcţia canapelei de lîngă fereastră.

Scumpii noştri colegi, Kørner şi Henriksen, săriră în sus ; se uitau ţintă la noi.

— Nu puteţi să bateţi la uşă ? făcu Kørner supărată.

— Tot n-aţi fi auzit ! zise Werner cu superioritate, trîntindu-se pe un scaun. Puteaţi să închideţi uşa cu cheia !

— Aşa am şi făcut ! zise Henriksen, îndesîndu-şi cămaşa în pantaloni. Dar cred că trebuie să fi căzut din broască.

Arăta spre uşă. Cheia zăcea pe podea. Werner izbucnise în hohote de rîs :

— Ce naiba, Henriksen ! Doar ar trebui să ştii că cheia se pune întotdeauna de-a curmezişul broaştei !

Mă uitai spre Kørner. Îşi încălţa pantofii.

— Ia ascultă, zisei, doar am putea găsi şi alt loc să stăm de vorbă.

— Acu e totuna ! zise Kørner. Trecu pe lîngă mine şi ieşi, trîntind uşa. Henriksen se uită după ea şi dădu din umeri. Apoi îşi puse cureaua şi se legă la pantofi, timp în care schimbarăm cîteva cuvinte privitor la serbarea şcolară. Aveam în mod acut senzaţia că asist cu adevărat la un spectacol. O comedie modernă în care tînăra pereche e surprinsă în flagrant delict. Nu e chiar o tragedie, dar e puţin cam ridicol. Henriksen îşi îmbrăcase haina şi se încheiase la cămaşă. Era pe punctul de a ieşi, cînd Werner zări chiloţii lui Kørner pe colţul canapelei.

— Cred c-ar fi mai bine să-i dai şi chestia asta, zise, aruncîndu-i lui Henriksen, care îi vîrî neturburat în buzunar. Apoi ne salută şi plecă. Mă aşezai pe un scaun în faţa lui Werner, care îşi întinsese picioarele sale lungi şi îşi sprijinea sticla de bere de piept. O băuse deja pe prima şi acum se apucase de a doua.

— Ei bine, despre ce era vorba ? zisei.

Se uită la mine şi zise, ducînd sticla la gură :

— A naibii de situaţie !

Îşi bău berea cu înghiţituri lungi şi puternice, în timp ce mărul lui Adam i se mişca ritmic şi îi ieşeau din gîtlej gîlgîituri adînci. Rîgîi cu un aer recules şi concentrat şi după toate astea zise :

— Care va să zică m-am însurat !

— Felicitările mele !

— Aşteaptă un copil !

— Astea sînt lucruri care se pot întîmpla, chestiuni despre care se scrie adesea prin reviste.

Mă privea enervat :

— De cine dracu vorbești ?

— De tine, de nevastă-ta și de micul și proaspătul vlăstar al familiei Wernersen ! Îți urez din toată inima mult noroc ! E îmbucurător că inteligențele se reproduc !

— Doar nu e vorba de nevastă-mea, zise și rîgîi din nou. E vorba de fata aia a ta, de Thorsen !

— Îți repet, că Thorsen nu e fata mea...

— Doar e elevă în clasa ta. Dealtfel cineva mi-a spus că ți se cam scurg ochii după ea...

Îmi făcu cu ochiul. Îmi venea să plec, dar aș fi lăsat impresia că recunosc. Ca și cînd m-ar fi atins la punctul sensibil. Am rămas pe scaun. Știam dealtfel că fusese ceva între cei doi. În cursul iernii îi zărisem împreună în mașina lui, într-o seară, pe o alee din cartierul vilelor, pe unde treceam după ce luasem masa la Volmer ; iar altă dată, în timpul unei ore libere, la cariera de piatră părăsită. Automobilul staționa acolo cu geamurile închise. Folosisem această „fereastră" pentru a face un antrenament rapid, urcînd și coborînd în fugă taluzurile.

— Nu vrei să bei și tu una ? zise, desfăcînd încă o bere. Îi făcui semn cu capul că nu. Părea ușurat. Cît despre Thorsen ? Nu mi-am închipuit că este chiar atît de imprudentă. S-ar fi putut, desigur, să fi fost cam uitucă.

Ciudată mai era și pasiunea aceasta a profesorilor tineri. Era greu să le reproșezi ceva. E fată frumoasă, iar moravurile de astăzi nu mai

sînt atît de riguroase ca în trecut. Pe vremurile acelea o asemenea situație ar fi părut aproape delictuoasă. Mă uitai la dînsul. Cei doi împreună ! O imagine cam penibilă. Probabil că a-l săruta pe omul ăsta e ca și cum ți-ai băga capul într-o mătură.

— Zici că așteaptă un copil ? îl întrebai.

Dădu afirmativ din cap.

— I-am spus că trebuie să scape de el. Am o adresă la Londra. Sînt dispus să plătesc pentru treaba asta !

Bău ultima înghițitură și desfăcu încă o sticlă.

— Știi ce spune ? zise, clătinînd din cap cu resemnare.

— Ia povestește-mi ! îl încurajai, ca să pun mai repede capăt dialogului.

— Zice că-i crimă să-l dai afară !

— Păi e o atitudine foarte lăudabilă, zisei, cu toate că, sincer vorbind, nu m-aș fi așteptat la așa ceva din partea ei. Dar pînă și cel mai mare păcătos se poate căi.

— Termină cu chestiile astea ! Nu ești cîtuși de puțin amuzant ! E al dracului de serioasă situația !

Impresia mea de a asista la reprezentația unei piese de teatru devenise acum destul de puternică : „Copilul nedorit". O temă veche cît lumea.

— Scuză-mă, te rog ! zisei, compunîndu-mi o mină potrivită, dar ce ai dori să fac ?

— Ai putea vorbi cu dînsa, doar o cunoști, nu-i așa ? Mi-a spus cineva, că o cunoști chiar foarte bine...

— Nu chiar atît de bine. În școlile de astăzi a ajuns la modă. Mai înainte vreme nu prea ne încurcam cu fetele !

— Termină omule ! zise Wernersen, zîmbind. Era unul dintre zîmbetele acelea care apar pe neașteptate din adîncurile subconștientului. Îmi venea să-l mîngîi puțin pe capul lățos și să-l gîdil pe după ureche.

— Povestește-i acum bătrînului Marcus totul !

Își freca într-una pantofii de podea.

— E o chestie cam tîmpită ! Nevastă-mea e de modă veche, mă-nțelegi !

Îmi adresă o privire de parcă mi-ar fi comunicat că nevastă-sa era însăși doamna tăiată în două cu ferăstrăul, sau altceva de necrezut. Dădui din cap, încurajîndu-l. Putea să-și urmeze liniștit povestea uimitoare.

— Are concepții atît de învechite, încît nu ar putea nicicînd să înțeleagă un lucru de felul acestuia...

— Ce anume ?

Chestiunea se prezenta în felul următor : imediat după ce se căsătorise, Thorsen i-a spus că ar vrea să stea de vorbă cu dînsul într-o anumită privință. Atunci a luat-o cu mașina și a dus-o la el acasă și după aceea...

— ...s-a întîmplat ceea ce se întîmplă de obicei ! încheie el.

Ca de obicei însemna, că nu era nimeni acasă. Erau singuri în casă. Era un lucru atît de obișnuit, încît s-au culcat împreună. După aceea s-a căit și i-a spus fetei că de aci înainte s-a terminat. După cîtăva vreme a venit ea la el și i-a spus.

— Că rămăsese gravidă ?

Dădu din cap. Muzica din aulă făcea să răsune temeliile clădirii. Își băgase un deget în gîtul sticlei goale și-l mișca înainte și înapoi în ritmul muzicii.

— Cred că mă urăște, zise.

— Între timp trebuie să te fi plăcut totuși ?

— Poate că da, zise Wernersen, ridicînd din umeri, dar acum zice că vrea să-i spună nevesti-mi. Asta-i prea de tot !

— Asta e momentul în care concepțiile de modă veche ale soției tale intră în joc ?

Încuviință din cap :

— Avem separație de bunuri.

Trebuia să fac eforturi serioase ca să nu încep să rîd. Comedia se apropia de absurd. Pofte, bani și o mică amenințare. Scrisoarea se afla deja în cutia de poștă. Actorii dau din mîini și din picioare, capcana e gata să se închidă. Vechea și buna piesă se repetă mereu cu zel neobosit.

— Ei bine, voi încerca să stau de vorbă cu ea, zisei, pentru a aduce puțină lumină în tragedia aceasta întunecată.

— Îți mulțumesc din suflet ! Îmi apucase mîna și mi-o strîngea atît de tare, încît îmi venea să țip.

— Trebue să mai beau o bere ! strigă, zbughind-o pe ușă afară.

Îl urmai. Larma care venea dinspre aulă ne izbi ca un uragan cu dezacordurile ei stridente. Era limpede că Volmer se aflä în plină acțiune cu șurubelnița sa.

Kørner ieşi de la toaletă în momentul în care treceam. Mă văzu şi îmi adresă un zîmbet strîmb. Făcu semn cu capul spre cancelarie :

— Stupidă situaţie !

— Ce dumnezeu, zisei, ne-am eliberat de prejudecăţi, ori nu !

— Cu toate astea nu-mi place !

— Mă gîndesc uneori dacă nu e la fel de greu să te adaptezi la lipsa de prejudecăţi a societăţii moderne, precum era să fii puritan.

Se uită lung la mine :

— Eşti de părerea asta ?

— Există anumite indicii în sensul ăsta !

Îşi încreţi fruntea, mă apucă de braţ şi mă opri, zicînd :

— Dumnezeu să ştie, dacă ţi-o fi cineva drag pe lumea asta !

— Eşti beată ?

— Doar un pic ! Ţi-e drag de cineva ?

Aruncai o privire prin sală. Werner stătea la bară şi turna la bere într-însul. Făcea semne cu sticla uneia dintre fetele de pe parchetul de dans. Thorsen continua să danseze. Henriksen ne observase şi venea înspre noi. Volmer stătea şi meşterea la instalaţia de amplificare. Muzicanţii se enervaseră foarte mult.

Toţi se identificau de minune cu rolurile lor.

— Ţi-e drag ? repetă ea.

— Cum drag ?

— Ţi-e drag de vreunul dintre noi... toţi cei de aici ?

Arăta cu mîna spre sală.

— Totul îmi pare foarte, foarte distractiv, zisei.

Se uită o clipă la mine şi apoi zise :

— Spui lucrurile astea ca şi cînd ai asista la un spectacol.

— Da, nu-i oare un spectacol ?

3

Necazurile mele cu Thorsen au început cu adevărat din seara aceea.

Nu schimbasem nici o vorbă în timpul balului. Abia după cîteva zile am vorbit cu ea. Nici nu prea aveam de fapt chef. Una dintre regulile mele de conduită este aceea de a nu mă amesteca în treburile altora. Îl liniştisem pe Wernersen. Acesta era lucrul esenţial.

Pe la miezul nopţii Volmer reuşise să strice definitiv instalaţia megafonului. Petrecerea s-a dus de rîpă. S-ar părea că tînăra generaţie este în stare de a suferi lipsuri la fel de mari ca generaţiile precedente, dar fără muzică nu merge.

Îmi vuia capul de oboseală. Am de obicei o viaţă foarte regulată. Ca la carte : mă scol devreme, mă culc devreme ! Nu fumez peste măsură, nu beau şi nu mănînc prea mult. Îmi primisem porţia. Voiam acum să plec acasă şi să mă culc.

Cobor la garderobă să-mi iau pardesiul. Se stinsese lumina. Ca de obicei. O fată scoase un ţipăt ; o apucasem fără să vreau de păr, în timp

ce orbecăiam în căutarea pardesiului. În fine, l-am găsit.

Ieşii în curtea şcolii. Am stat puţin să trag aer proaspăt în piept. Ceaţă şi o ploaie măruntă. O tăcere binecuvîntată, mulţumită aportului lui Volmer. Felinarele aveau aureole. De departe, dinspre mare, se auziră cîteva semnale de ceaţă ale unor sirene. Mai aproape răsunau rîsetele în surdină ale unor tineri care stăteau pe locul de parcare.

Intenţionam să merg o bucată de drum pe jos. La poartă se afla un mic grup. Cînd am dat să ies pe poartă, unul dintre cei din grup făcu cîţiva paşi înspre mine şi mă privi. Era elevul Bang. Îndreptă spre mine o mînă nesigură, pronunţînd diagnoza :

— Drace, iată-l pe Bătrînul Marcus !

Păreau să se bucure. Grupul era constituit din Kørner, Henriksen, Thorsen, Bang şi Rudolf, este geniul fotbalistic al şcolii. Erau cu toţii de acord că petrecerea se stricase cu totul, după ce Volmer reuşise să defecteze aparatura. N-au mai avut chef să rămînă. Pe de altă parte nici acasă nu le venea să se ducă. „Ce-ar fi să mergem în altă parte ?"

Le spusei să nu conteze pe mine, fiindcă vreau să mă duc acasă şi să-mi pun capul pe pernă. Kørner zise :

— Ştiţi ce ? Îl ducem pe Bătrînul Marcus acasă.

Toată lumea fu de acord. Încercam să mă eschivez. Le spusei, că am nevoie de aer curat, mormăii ceva de greţuri şi rîgîială, încercai să le explic că alcoolul şi conducerea unui automobil se bat cap în cap, dar nu m-a luat nimeni în serios. Au spus, că este loc şi pentru mine în maşină şi m-au dus, mai de voie, mai de nevoie, la *Morris-Cooper*-ul lui Kørner, îndesîndu-mă pe strapontina din spate, lîngă Bang. Ţineam pe genunchi cele o sută de kilograme de geniu fotbalistic. Kørner şi Henriksen se aşezară în faţă. Henriksen o ţinea pe Thorsen pe genunchi. Părea docilă, aproape îmbunată.

A urmat un drum prin oraş, care mi-a pus nervii la grea încercare. Mi s-a pus un cîrcel la picioare. Cele o sută de kilograme ale fotbalistului păreau a fi constituite exclusiv din oase, din excrescenţe mari şi colţuroase, care mă striveau cu strapontină cu tot.

S-a găsit bineînţeles un nebun, care a vrut să se ia la întrecere cu Kørner. Un *Triumph-Sport* cu doi tineri entuziaşti. Am trecut în goană nebună prin Borups Allé, Ågade şi Åboulevarden. Depăşiri pe dreapta, frînări nebuneşti, accelerări furtunoase, care s-au terminat la egalitate pe Søgade, unde Kørner s-a retras din competiţie, virînd la stînga. Tinerii ne-au adresat un salut de despărţire cu fanfara claxonului.

Aici, în dreptul lacurilor, ne aştepta o surpriză : nimeni care să se ia la întrecere cu Kørner. Tinerii mei însoţitori au fost de părere că fusese un „good fight". L-au comentat prin strigăte pline de entuziasm şi cu invitaţii adresate lui Kørner de a comite noi încălcări ale legii circulaţiei. Felinarele de pe malul opus al lacului aruncau o lumină voalată şi se oglindeau tremurînd în apă. Tînărul Bang înghiţea în sec. Atîta

mai lipsea, să se apuce să vomite ! Mă simţeam foarte bătrîn. Cîrcelul picioarelor mele ajunsese aproape insuportabil. Aerul din interiorul micului automobil ajunsese să fie constituit aproape exclusiv din alcool în stare pulverizată. Am apucat-o pe strada mea. Kørner a găsit un loc liber de parcare sub copaci. Îi spusesem că era cu totul de prisos. Putea să oprească oriunde şi să mă dea afară din automobil. Dar bineînţeles că nu a vrut.

Am ieşit ca din puşcă, din micuţul automobil. M-am îndreptat către intrare şi, profund şocat, i-am zis :

— Mulţumesc pentru plimbare. Noapte bună !

Îmi ardeau ochii de oboseală. Nu doream decît un singur lucru, să mă urc sus şi să mă culc. Îl jucasem îndeajuns pe „Bătrînul Marcus" în seara aceea. Atunci Henriksen strigă :

— Nu dai o bere ?

Adeziune generală. Dădură cu toţii buzna pe poarta imobilului. Încercai să-i mai potolesc, dar erau prea entuziasmaţi, ca să mai ţină seamă de liniştea altora. Pe scară se auzi o voce supărată venind de sus :

— Respectaţi liniştea la ora asta !

O uşă trîntită a trezit în mod garantat întregul imobil. Micul nostru grup se aşeză chicotind pe palier. În cele din urmă izbutii să-i împing în apartament ; se trîntiră pe mobilierul din salon. Kørner se instală comod pe canapea, se descălţă şi-şi lungi picioarele sus. Se simţea ca la ea acasă. Henriksen se plimba prin cameră şi-mi privea colecţia de gravuri.

Mă dusei în cămară să aduc bere. Ascunsei totodată nişte sticle de whisky şi de gin. Aşezai sticlele de bere pe măsuţa cu jocul de şah încrustat, aflată în dreptul canapelei. Împinsei o scrumieră lui Kørner, înainte de a începe să scuture scrumul de ţigară pe covoarele scumpe. Henriksen îşi exprimă admiraţia pentru colecţia mea de gravuri, dar se mira că toate înfăţişează scene de război. De ce oare ?

— Nu le găseşti frumoase ? întrebai.

— Ba da, dar scene de luptă...

— Marcus este în realitate un bătrîn militarist ! comentă Kørner.

Trăsei perdelele. Nu avea nici un sens ca iubiţii mei vecini de peste drum să vadă viaţa de noapte trepidantă din casa lectorului Lange.

— E cam sinistră aia de colo ! zise Henriksen, arătînd spre o gravură de Goya.

— I-am spus să găsească altceva de atîrnat pe pereţi, zise Kørner, dar lui de astea îi plac ! Nu-i aşa, Marcus ?

O licărire a unei vechi intimităţi. Lui Kørner îi plăcea să monteze oamenii unul contra altuia. Henriksen se trîntise pe canapea lîngă ea. De-ar avea grijă cu ţigara aia de foi.

— Ştii ce spune ? zise Kørner arătîndu-mă cu degetul. Spune că războiul, execuţiile şi crimele sînt cele mai bune spectacole pe care le-a născocit mintea omenească !

— Foarte sinistru ! zise Herniksen, începînd s-o mîngîie pe picioare.

Thorsen se aşezase pe parchet cu spatele la rafturile cu cărţi. Mă urmărea cu privirea, ori-

unde mă duceam sau stăteam. Mă temeam să nu-mi ardă covoarele cu țigările sau să verse bere pe canapea. Bang era gata, gata să vomite peste o lampă cu abajur de mătase. Reușii să-l duc afară la camera de baie. Rudolf, jucătorul de fotbal, ședea lîngă raftul cu discuri. Întrebă :

— N-ai deloc plăci, Marcus ?

— N-am decît cele două sute de discuri de colo !

— Muzică „beat" ?

— Nu. Jazz ! Dealtfel tot nu le puteți pune la ora asta !

Pe măsură ce se goleau sticlele de bere se așternea lîncezeala. Henriksen și Kørner erau din ce în ce mai absorbiți unul de altul pe canapea. Te simți atît de stingher într-o situație ca asta. Goleam scrumierele și ștergeam resturile de bere care se scursese pe masă. Rudolf răsfoia una dintre cărțile cu povești de război ilustrate ale tatălui meu. Thorsen continua să șadă lîngă rafturile de cărți și să mă privească cu ochi mari holbați. Atmosfera începuse să fie de-a dreptul sinistră. Din camera de baie răsunară niște rîgîieli puternice. Numai de n-ar vomita peste toată podeaua. Kørner se porni pe un căscat serios și declară că dorește să se ducă acasă să se culce. Excelentă idee ! Eram atît de somnoros, încît aș fi adormit pe loc dacă aș fi închis ochii.

Izbutirăm să-l scoatem pe Bang din camera de baie. Apoi plecară. Erau din fericire atît de obosiți, încît nu mai avură energia necesară pentru a face zgomot în timp ce coborau pe scară.

Trebue să-ți numeri oaspeții, atît la sosire, cît și la plecare. Intrasem în salon, căscînd și scărpinîndu-mă pe burtă, pentru a deschide ferestrele și a goli scrumierele și în timp ce scoteam afară sticlele golite am zărit-o pe Thorsen ieșind din dormitor.

— Ce mai vrei ? zisei.

Mă privi cu un aer cam desorientat prin ochelarii ei mari, fumurii și-mi zise :

— Vreau să stau de vorbă cu tine, Marcus.

Intră după mine în salon. Se auzeau glasurile celorlalți pe stradă, prin fereastra deschisă. Automobilul porni și se îndreptă spre lacuri. Se făcu din nou liniște. Mă lăsai pe fotoliul cu spătar înalt din fața biroului. Se apropie cu șovăială, postîndu-se drept în fața mea.

— Nu s-ar putea să stăm de vorbă luni ? întrebai.

— Sîntem în vacanță.

— Ai putea să-mi telefonezi..., comand acum un taxi pentru tine.

Făcu o mișcare în semn de protest. Lăsai receptorul. Simțeam oboseala, ca o durere în umeri și brațe. Fata asta era ca o țeapă care ți-a intrat sub unghie. Ceva care pătrundea în carne și îți provoca durere. La început fusese foarte interesant să mă ocup puțin de ea. Acum însă nu mai mă amuza. Ajunsese enervant.

Continua să stea în fața biroului. Avea privirea speriată. Parcă s-ar fi așteptat la vreo pedeapsă.

— Dar așează-te odată, omule ! zisei.

Se așeză pe scaunul din fața mea. Ședea dreaptă, cu picioarele adunate.

— Ei bine, despre ce este vorba ? zisei, silindu-mă să-mi țin ochii deschiși.
— Ai vorbit cu Werner !
— Ei da, am vorbit, atunci știi despre ce este vorba.
— Era vorba despre... despre...
Se opri. Mi se închiseseră ochii. Îi deschisei din nou făcînd un efort, terminînd în locul ei fraza pe care o începuse :
— Era vorba despre o invenție a ta ! Nu-i așa că nu e adevărat ? Nu aștepți nici un copil cu el. Nu crezi oare că e păcat de el să-i spui asemenea lucru ?
I se strîmbă fața de necaz :
— E un porc și un tîmpit !
Acum trebuia să păstrez o anumită distanță în jocul acesta. Sentimentele puternice pot fi un lucru excelent, dar e uneori greu să stai cu ele în cameră.
— Porcii tîmpiți sînt la urma urmei și ei un fel de oameni, zisei pe un ton blînd și pedagogic. Pe vremuri cred că ai fi fost arsă pe rug în piața Nytorv, stimată tînără doamnă !
— Măcar de-aș fi fost !
O mică scenă din piesa „Dureri Tinerești". De-aș muri ! Pentru tineret moartea e un fel de glumă. Sfîrșește prin a fi o realitate. Mă uitam la ea. Avea spasme la colțurile gurii. Să urmeze oare acum o mică criză cu urlete și plînsete ? Doar asta ar mai lipsi ! Răsuflă adînc, și apoi zise :
— De ce nu-ți place de mine ?
Îi răspunsei cu un surîs împăciuitor :

— Ba îmi place foarte mult de tine, draga mea !
A urmat o puternică explozie afectivă. Sări de pe scaun și strigă :
— Ba nu mă placi deloc ! Mai înainte mă plăceai, dar acum nu-ți mai sînt dragă ! De ce ?
O scurtă pauză, pentru diminuarea tensiunii jocului. O replică liniștită :
— Poate că nu mi s-a părut frumos din partea ta că-l faci pe Werner să creadă că aștepți un copil cu dînsul.
Aveam impresia că scăpasem bine din toată treaba asta. A fost cu toate acestea fără efect. A rămas în continuare în plină tensiune. Fără de știre mă aflam implicat în tragedia ei tinerească, în piesa aceasta, care avea să continue o bună bucată de vreme în timpul verii.
— Era atît de prost, strigă ea. A fost o mare greșeală de la început pînă la sfîrșit. Doar nu era acela pe care îl iubesc cu adevărat, și a mai spus că facem o greșeală ; cu toate acestea a vrut... și atunci n-am mai putut să suport...
Se mai calmase puțin. Se lăsă din nou să cadă pe scaun. Ședea cu brațele atîrnînd. Tinerețe inconsolabilă ! Eram pe punctul de a mă duce la ea, să o mîngîi puțin pe umăr, dar m-am oprit la timp. Ar fi fost prea mult. Curînd apoi se liniști. Trase adînc aer în piept.
Apoi își îndreptă din nou privirea spre mine. Îi mijea un zîmbet vag în jurul gurii. Zise :
— Ești singurul om care să-mi placă, Marcus ! Nu poți avea încredere în nici unul dintre ceilalți !

Trebuia să fiu foarte atent acum. La o parte cu toate intimitățile.

Îi zisei :

— Ai să vezi, că vei găsi fără îndoială unul... care...

M-a întrerupt cu furie :

— Taci din gură !

A urmat o nouă tăcere. Se uita țintă la mine. Observam numeroase semne ale unor mari frămîntări lăuntrice : respirație precipitată, mîini neliniștite, un ușor tremur în tot corpul. Apoi se liniști din nou și se apucă să privească covorașul albastru pastel, care se întindea în fața biroului. Simțeam că mi-e frig. Aveam senzația pe care o ai în prezența unui animal primejdios. Trebuia să stau liniștit. Simțeam oboseala ca pe o greutate care mă apăsa pe umeri. După un timp am avut impresia că se destinsese complet. Apucai coupe-papier-ul chinezesc și-l lăsai să-mi alunece printre degete. Am încercat să-i adresez un zîmbet ușor, liniștitor, dar mi-a răspuns cu o grimasă de renunțare. Atunci m-am ridicat de pe scaun și m-am dus să închid ferestrele. Casa de peste drum stătea cufundată în întuneric. Palatele dela etajul al treilea pe dreapta de abia se mai întrezăreau. Era ora două și jumătate. Începuse să se mai lumineze. Ploaia încetase. Jos, lîngă felinarul dintre tei îl zărisem pe Hermansen, care ieșise să-și aerisească ciudatul său cățeluș.

Îmi zise :

— Mi-e pur și simplu imposibil să mă gîndesc la viitor !

— Parcă era vorba să studiezi psihologia ?

— Am spus doar așa, zise, adăugînd după o pauză : Marcus, doar tu îmi placi !

Glasul îmi era monoton și neutru. Acum puteam încheia scena :

— Află că și tu îmi ești simpatică, Thorsen !

Strigă înfuriată :

— Thorsen, Thorsen ! Îmi zici mereu Thorsen !

— Vă zic doar întotdeauna pe numele de familie, spusei cu glas mieros.

— Ia uită-te la mine !

Mă întorsei cu fața spre dînsa. Se sculase de pe scaun. Era ceva convulsiv în comportarea ei. Părea să fi înnebunit. Îmi strigă :

— Te iubesc, Marcus !

Scena înfățișează un salon burghez frumos. Mobile solide, gravuri de bună calitate, cărți, lumină potolită. Locul : Copenhaga, epoca : cel de al douăzecilea secol, într-o noapte tîrzie. Persoanele : ea o tînără nevropată, el un profesor de liceu între două vîrste. Ea i-a declarat chiar adineauri că îl iubește :

— Mă iubești cu adevărat, drăguțo ? Din nou un rîs potolit.

— Da, te iubesc ! strigă ea.

Căpătase o notă de agresivitate. I se umflaseră vinele gîtului. Colțurile gurii erau lăsate în jos și i se vedeau dinții. Jocul de scenă era în regulă. Se putea spune, pe bună dreptate, că juca bine : trecerea aceasta bruscă de la iubire la ură. Singurul personaj greșit plasat eram eu.

Nu era rolul meu. Piesa trebuia să ia sfîrşit.

— Telefonez după un taxi, zisei.

Mă întorsei spre telefonul aflat pe pervazul ferestrei. Begonia de alături tînjea după apă. Rupsei o frunză veştejită şi comandai o maşină. Observai cu coada ochiului că apucase coupe-papier-ul chinezesc. Într-o piesă de teatru s-ar fi schimbat o replică, sau două în această privinţă. Că era ascuţit, tăios, frumos. Îl ţinea în mînă şi îndreptat către mine. Ochii îi erau holbaţi. Era palidă.

Pusei receptorul pe furcă. Mişcări încete ca în faţa unui cîine agresiv. Apoi o mişcare rapidă. Am apucat-o de încheietura mîinii. A lăsat cuţitul să cadă pe jos. S-a trîntit pe scaunul din faţa biroului şi şi-a ascuns faţa în palme. Am pus cuţitul pe masă în aşa fel încît să nu poată ajunge pînă la el.

A rămas un timp nemişcată pe scaun. M-am aşezat în faţa ei. O scurtă pauză. Apoi îşi resfiră degetele, privindu-mă printre ele.

— Credeai că vreau să te ucid ?

— Bineînţeles, că nu, draga mea !

— Şi de ce nu ? Îşi luă mîinile de pe faţă.

— Nu crezi c-ar fi fost cam exagerat ?

Mă privi o vreme. Apoi scutură din cap, îşi scoase ochelarii şi se frecă la ochi pînă ce i se înroşiră şi se umflară. Semăna cu o tînără, care a plîns mult şi vreme îndelungată.

Taxiul se apropia încet pe stradă. Se opri în dreptul intrării. Ea rămase pe scaun, privind spre mine.

— Nu s-ar putea să rămîn aci ? întrebă ea. Îi făcui semn cu capul că nu, ridicîndu-mă de pe scaun.

— Acum nu te mai plac deloc ! zise.

Reprezentaţia luase sfîrşit. O însoţii pînă jos. Şoferul deschise portiera. Ea se întoarse către mine şi îmi cuprinse capul în mîini. Şoferul se uita la noi cu interes. O tînără fată, un domn mai în vîrstă. Ea cu ochii înroşiţi, el arată cam obosit. A avut desigur loc o scenă.

Mă sărută pe gură. Ar fi fost o prostie să opun rezistenţă.

— Ai rămas totuşi singurul pe care îl plac ! zise, aşezîndu-se pe locul din spate. Şoferul se aşeză la volan ; iar Thorsen îmi făcu cu o graţie regală semn cu mîna în timp ce el întorcea maşina. Continuă să-mi facă semne tot timpul pînă ce a ajuns la Østerbrogade.

Lumina cenuşie a dimineţii se cernea pe stradă. Lacul, care se profila în fund, între tei, căpătase reflexe alburii. Ploaia împrospătase aerul. Nu puţea încă a benzină.

Hermansen se apropia în compania cîinelui său grotesc. Un cîine de rasă Saint Bernhard, dar de proporţiile unui basét. O personalitate distinctă. Hermansen era îmbrăcat cu un halat cenuşiu. Pe dedesubt purta o pijama, iar în picioare nişte papuci albi. Mă privea cu ochii lui rotunji şi holbaţi.

— Ai avut desigur musafiri ! îmi zise.

Mormăii un „da".

— Nu-i aşa că-i foarte tînără ?

La asta nu am mai răspuns. Cîinele îmi adulmeca picioarele. Avea capul enorm, cu fălci masive. Eram puţin cam neliniştit în privinţa picioarelor mele. Hermansen îl trase de cîteva ori de lesă.

— Al dracului cîine, zise. Are obiceiul să se pişe la ore fixe ! În fiece noapte la două şi jumătate.

Cîinele mirosi la trunchiul unui tei şi emise un mic jet de urină.

— Haide, isprăveşte odată ! făcu Hermansen.

— M-a înnebunit javra asta !

— Continui să-i trimiţi ziare domnului Møller ? l-am întrebat.

Mă privi cu ochii săi inexpresivi.

— De ce îmi pui întrebarea asta ?

— Mă gîndeam la apartament, zisei, făcînd un semn cu capul spre casa de peste drum. Ştiu pe cineva care caută o locuinţă.

— Încă n-a murit ! Îi trimit atît „Berlingske", cît şi „Politiken". Dacă aş sta ca el, acolo, la miazăzi, puţin mi-ar păsa de ce se întîmplă în Danemarca ! Impozite şi pornografie ! Trase din nou de lesă :

Termină-ţi treaba odată, javră ! Ştii ce va fi unde era magazinul de produse lactate ?

— Nuu...

— Porno ! A dracului porcărie !

Se apleca şi trase de cîine. Ofta din greu. Cîinele îl linse pe nas cu limba lui enormă şi roză.

Apoi se îndreptă clătinîndu-se spre intrarea imobilului în care locuia, iar eu mă întorsei în apartamentul meu. Era o dimineaţă friguroasă

şi aveam o durere de cap nesuferită. Se făcuse aproape ora trei şi se luminase de-a binelea. Pe cornişa acoperişului de pe cealaltă parte a străzii se aşezase un pescăruş. Durerea mea de cap se cuibărise deasupra ochiului drept. Simţeam un fel de ecou în ceafă în ritmul pulsului.

O felie de pîine albă uscată şi două tablete de codimagnyl. N-a trecut mult şi a început să mă mai lase. Acum nu mai mi-era somn. Găsii o carte a lui Le Nôtre despre arta peisagistă şi o pusei pe noptieră, mă dusei să mă spăl pe dinţi şi îmi privii cu melancolie figura trasă în oglindă. Trecuse iar o zi.

Cînd am dat la o parte perdelele din salon, am văzut taxiul sosind. Venise dinspre Østerbrogade şi s-a oprit în dreptul casei aflate la jumătatea străzii. Şoferul deschise portiera şi o femeie ieşi din taxi. Pe cît puteam vedea în lumina cenuşie a dimineţii era tînără, subţirică şi blondă. Şoferul scoase geamantanul aflat în portbagaj. Femeia plăti şi arătă spre geamantan şi apoi spre casă. Şoferul scutură din cap, se aşeză din nou la volan şi porni, ridicînd din mers semnul liber.

Femeia rămase pe loc privind în urma taxiului pînă ce automobilul se făcu nevăzut. Devenisem acum curios. Stătea acolo, jos, nemişcată. O scenă suprarealistă : stradă pustie, dimineaţă, femeie singură cu un geamantan mare, linişte. Situaţia îţi amintea de una dintre imaginile acelea folosite ca test psihologic : „Şi acum povestiţi tot ce vă vine în minte în legătură cu femeia aceasta !" Şi-o fi părăsit bărbatul ? Duce cada-

vrul iubitului în cufăr ? Este în aşteptarea unei revelaţii ?

După o vreme începu să se depărteze pe trotuarul de vizavi. M-am aşezat la masa mea de scris şi o priveam. Se vedea un automobil venind pe stradă. Femeia părea a se ascunde. Palpitant. Razele de soare luminau acum coşurile casei de peste drum. Pescăruşul zbură scoţînd cîteva ţipete supărate. O mierlă se instalase pe antena colectivă.

Femeia se opri în dreptul casei de peste drum. Se uită la numărul casei şi apoi privi din nou în susul şi în josul străzii. Era o linişte desăvîrşită. Nu se auzea decît cîntecul mierlei. Trotuarul de peste drum era învăluit într-o umbră albăstrie. Femeia purta un pardesiu de coloare închisă cu capişon. Părul blond îi ieşea de sub glugă. Nu-i puteam distinge trăsăturile feţei.

Îmi luai binoclul din dulap dar, tocmai în clipa în care o prinsesem în focar, dispăru în clădirea de vizavi cu numărul 18.

Îmi îndreptai binoclul spre primul etaj. Întrezării o umbră întunecată, care urca pe scară, dispărînd din nou în drum spre etajul al doilea. Fenomenul s-a repetat între al doilea etaj şi al treilea. După aceea nu am mai putut s-o urmăresc. Vizibilitatea e proastă mai sus din cauza reflexelor cerului luminos.

Te vedeam pentru prima dată !

Taina mea !

Precum ştii, sînt un fel de voyeur. Am zis „un fel", pentru că nu intru în categoria delincvenţilor. Nu sînt propriu-zis un voyeur. Îmi dau

seama că e cam ridicol să accentuez lucrul ăsta, de parcă aş vrea să mă scuz !

Nu fac aşadar parte dintre aceia care colindă noaptea prin cartierul vilelor în căutarea unor mici distracţii în dreptul ferestrelor de dormitoare, sau care privesc pe furiş prin fantele pentru scrisori de prin cartierele de odihnă. Îndeobşte rezultatele se limitează la curentul care te trage la ochi. Riscurile sînt însă mari. Oamenii sînt foarte sensibili la chestiuni de felul acestora. Rişti să fii linşat. Sau să se tragă în tine cu arme de vînătoare.

Nu fac parte nici din categoria denumită „voyeuri ornitologi", pe care îi poţi observa prin zonele vilegiaturistice, pitiţi îndărătul unor dune de nisip. Forma aceasta de voyeurism a intrat dealtfel în declin, după ce moda îmbăierii în costumul lui Adam a început să fie la modă.

Dar ca să revin la chestiune, vreau să spun că ceea ce mă interesează în chip deosebit nu este chiar viaţa sexuală. Recunosc că nu pun binoclul deoparte cînd se ivesc asemenea prilejuri. Doar face şi treaba asta parte din mica piesă pe care o jucăm fiecare. Cu toate acestea actul propriu-zis se petrece de obicei în afara razei mele vizuale în încăperile care dau înspre curţi. Pot însă uneori observa preludiile în camerele dinspre stradă.

Iată povestea voyeurismului meu : A început odată cu mutarea mea în acest apartament. Am cumpărat pur şi simplu întreg imobilul. Nici unul dintre chiriaşii mei nu ştie de treaba asta, slavă domnului ! Achită chiria avocatului meu. Even-

tualele plîngeri merg pe aceeaşi cale. Am semnat pînă şi eu unele dintre aceste plîngeri. Datorită acestui sistem trăiesc într-un anonimat desăvîrşit. Particip la criticile generale aduse administraţiei imobilului : robinetele care picură, cisternele de apă zgomotoase, rampa scării, care e gata să cadă, tencuielile care se cojesc pe scara principală, murdăria de pe scara de serviciu şi aşa mai departe.

De la avocat plîngerile ajung la mine şi se reîntorc apoi la avocat, care le comunică apoi chiriaşilor, inclusiv mie, la ce rezultat s-a ajuns. La urma urmei nu am impresia că aş fi cel mai rău proprietar din acest oraş.

Am cumpărat imobilul mai de mult, după moartea neaşteptată a unuia dintre unchii mei, care îmi lăsase prin testament întreaga sa avere. Avocatul meu, cu care locuisem împreună la căminul studenţesc, mi-a propus să devin proprietarul unui imobil. Puteam realiza în felul acesta un plasament rentabil al banilor mei, obţinînd în acelaşi timp şi o locuinţă bună. Locuisem mai înainte într-un bloc din Ballerup, unde nu mă simţeam prea bine.

La vreo două luni după mutarea mea aci am avut o mică depresiune nervoasă. Îmi dădeam seama că mă plictisesc îngrozitor. Renunţasem de mult la ambiţia unei teze cu subiectul „Colonizările Imperiului Roman în Provence". Timpul pe care reuşeam să-l consacru gătitului şi curăţeniei apartamentului era limitat, tot aşa şi cel pe care catadixeam a-l petrece la restaurant şi,

în fine, nu izbuteam să ajung la o condiţie fizică mai bună ca cea în care mă aflam.

Aş putea deci fi întrebat, aşa cum mă întrebase colega mea Kørner, de ce nu mă căsătorisem !

Aş putea răspunde, fireşte, că nu am dat niciodată peste persoana potrivită. Dar asta e fără îndoială o autoamăgire. Nu sînt un Don Juan, ferit-a sfîntul !, dar am avut cu toate acestea cîteva legături în decursul timpului, vreo patru pare-mi-se. Cînd am ajuns la punctul acela în care stă scris cu litere de foc *căsătorie*, m-am retras discret de pe scenă. Folosind o expresie contemporană, aş putea spune că-mi lipseşte motivaţia. Sau cu propriile mele cuvinte : nu cred că aş fi bun pentru rolul ăsta !

Dar să revin la debutul meu ca voyeur.

Acum cîţiva ani, într-o dimineaţă de duminică, şedeam lîngă fereastră. Mocnea în mine o vagă depresiune. N-aveam chef de nimic. Activităţile mele nu-mi cereau prea multe eforturi, la teza proiectată renunţasem de mult, nu aveam răbdare să citesc într-una cărţi, gătitul nu mă interesa de fel, nu aveam nici un hobby, condiţia fizică îmi era „second to none" [1] şi îmi cedasem prin testament leşul institutului anatomic. Şedeam tocmai şi citeam scrisoarea lor de mulţumire (prin care făgăduiau rudelor o înmormîntare discretă), cînd m-a izbit gîndul cît de puţin ştiam despre viaţă în sensul obişnuit

[1] Minunat, excelent (engl.).

al cuvîntului, viaţa aceea în a cărei vîltoare se aruncă oamenii cu un atît de mare entuziasm. Nu prea eram părtaş la viaţa aceasta. Puteam de fapt să-mi predau cadavrul institutului chiar imediat. Un gînd deprimant.

Aceasta a fost clipa în care privirile mele o luară razna. Străbătură geamul şi se opriră asupra clădirii de peste drum. O casă cu aspect melancolic de la sfîrşitul veacului trecut. O construcţie onorabilă destinată păturilor mijlocii ale acelor vremuri. Nu trăda o goană după profituri atît de lipsită de scrupule ca cea pe care o întîlneşti în cartierele Vesterbro şi Nørrebro. În concluzie o clădire foarte cumsecade.

Avea reminiscenţe de baroc şi rococo. Un palat ghemuit între alte palate ale aceleiaşi străzi. Aşa fusese epoca aceea. Cu prelungi ecouri destinate vremurilor ce aveau să vină.

Avea o simetrie dusă pînă la absurd. Bunăoară ferestrele din dreptul scărilor, care sînt la acelaşi nivel cu ferestrele apartamentelor, astfel încît se împart simetric faţă de palier. La prima vedere clădirea se aseamănă cu un palat nobiliar : portal pentru carete şi trăsuri de vînătoare în partea stîngă şi portal central la mijlocul clădirii. În jurul ferestrelor chenare executate în ciment, deasupra cărora se află arcuri în stil romanic susţinute de pilaştri. Sub ferestre se află cîmpuri împodobite cu ghirlande masive. Despărţitura dintre etaje este şi ea marcată prin gresie imitată. Acesta e locul unde se aşează porumbeii. Tot aici îşi clocesc rîndunelele ouăle în timpul verii.

De ambele părţi ale scării se află cîte trei ferestre, dintre care două corespunzînd cu camerele mari, iar a treia cu cele mici. Între încăperi cîte o uşă cu două canaturi. Camerele de dormit, bucătăriile, baia şi eventuala cameră pentru fata din casă se află în partea din spate. Nu s-a ţinut seama de punctele cardinale la o clădire atît de pompoasă. Camerele dinspre stradă sînt orientate către nord-vest.

Casa aceasta indiferentă începuse dintr-odată să mă fascineze. Era acolo, şi aşa stătuse, din clipa în care oraşul îşi depăşise şanţurile de apărare. După toate probabilităţile avea să rămînă încă mulţi ani acolo. Melancolică, tristă, cam fanfaroană şi plină de oameni.

Era într-o duminică pe la orele unsprezece dimineaţa. Mă întorsesem tocmai de la antrenamentul meu matinal din Fælledparken, luasem micul dejun şi citisem ziarul. Viitorul apropiat mi se înfăţişa surprinzător de neinteresant. Puteam să plec la pădure, sau nu. Puteam să mă duc la cinematograf, sau să-mi cumpăr un balon. Puteam să mă îmbăt, ori să-l înjur pe D-zeu. Toate alternativele acestea îmi păreau destul de indiferente. Singura acţiune la care puteam recurge cu oarecare efect era o sinucidere dramatică, ori o crimă răsunătoare. Nu sînt însă omul acţiunilor extreme.

În timp ce şedeam privind melancolic în gol, ochii mi s-au oprit asupra apartamentului de la etajul al doilea pe dreapta al clădirii de peste drum.

În dreptul ferestrei şedea un bărbat citindu-şi ziarul. Se scobea din cînd în cînd în nas. În fund se întrezărea ceva albastru, care se mişca.

Mi-am luat binoclul şi l-am potrivit. Albastrul închis s-a dovedit a fi o doamnă care spăla podeaua. O ocupaţie cam neobişnuită pentru o dimineaţă de duminică ; s-a vădit însă mai tîrziu că suferea de mania curăţeniei. Spăla podeaua din jurul picioarelor bărbatului. Acesta îşi ridică picioarele şi rămase aşezat cu ele ridicate, pînă ce femeia a şters locul, după care şi le-a lăsat iar jos.

O femeie tînără intră acum în scenă. Purta un chimonou întredeschis. Căsca şi se scărpina la cap. Omul cu ziarul îi spuse ceva. Ea rîse şi dispăru din cadrul ferestrei. Omul îşi strînse ziarul şi spuse ceva doamnei, care dădu din cap. După puţin timp omul apăru în poarta imobilului cu o găleată roşie din material plastic şi se apucă să-şi spele automobilul.

Asta a fost totul. Cu desăvîrşire lipsit de dramatism. În ceea ce mă priveşte însă, a însemnat începutul unui nou capitol al vieţii mele.

4

E aproape indiferent la ce oră mă culc. Mă trezesc întotdeauna devreme.

Aşa a fost şi duminica aceea. Încercasem să mai fur o oră de somn, dar în zadar. M-am perpelit în pat, ba pe stînga, ba pe dreapta şi m-am sculat. Era o dimineaţă de mai însorită. Lumina

revărsată în odaie mă lovea ca o măciucă. Mă dureau ochii. Îmi simţeam trupul de parc-ar fi fost prost nituit.

Perspectiva pe care o ai din dreptul ferestrei cu ieşitură e magnifică. O atmosferă aproape pariziană cu arbori în prim plan şi oglinda lacului în planul mai depărtat. Strada era cufundată în tăcere. Un pescăruş, care se aşezase la colţul casei ţipînd, îşi luă din nou zborul cu un gunoi în cioc. Nelipsita mierlă stătea pe antena casei de peste drum.

Îmi luai binoclul aflat în sertarul biroului. Îl pusei pe pervazul ferestrei. Aveam o bună poziţie aci îndărătul perdelelor cu reţea, camuflaj uşor, aşa cum învăţasem în armată. Potrivesc binoclul. Singurul loc unde se vedea mişcare era la etajul al doilea pe dreapta. Se lua micul dejun în sufragerie. Tatăl tăia vîrful oului său fiert. Mama îşi tăia chifla în două. Fiica plecase din casă de mult.

Restul apartamentelor erau cufundate în tăcere. Cele trei palate de la etajul al treilea atîrnau pe locurile lor. Pe stradă apăruse acum tînărul soţ de la etajul al doilea pe stînga. Se îndrepta spre casa de peste drum, ţinînd în mînă o pungă cu prăjituri. Se opri la chioşcul de ziare al lui Hermansen. O, Danemarcă cu orariile prevăzute de legile tale ! Cumpără ziarul „Berlingske“, îşi primi restul, ducîndu-se apoi la automatul de ţigări al lui Hermansen, de unde trase un pachet, după care Hermansen se duse şi îşi goli automatul de mărunţiş. Industria automatelor trebuie şi ea fireşte să trăiască.

Scene de farsă în dreptul porții intrării în imobil. Bețivul trimestrial de la etajul al treilea pe stînga ieșise tocmai în clipa în care tînărul soț dădea să intre. Se ciocniră, se dădură înapoi și se izbiră din nou, reușind apoi în fine să treacă. Omul însurat dispăru în interiorul imobilului și apăru puțin mai tîrziu în camera de la al doilea pe stînga. Se așeză la masă cu ziarul. Bețivul periodic o apucă la stînga în direcția Østerbrogade. Trecuse destul de multă vreme de cînd nu se mai dusese să se pilească.

Atunci mi-am adus aminte de tine ! Dumnezeu să știe unde dispăruseși ! Te aflai poate într-una dintre cămăruțele de la mansardă ?

Apoi am intrat în rolul de alergător „de sănătate" zelos. Îmi pusei treningul roșu și o pornii în pas vioi de-a lungul străzii, cotind pe Østerbrogade. Auzeam pași grăbiți și o respirație ritmică îndărătul meu. Alergătorul verde. M-a ajuns din urmă încărcat cu numeroase pungi de la simigerie. Lumea privea după noi. Reacțiile oamenilor se pot împărți în două categorii : cei ce scutură dezaprobator din cap și cei ce se enervează. Îi înțeleg prea bine. Nu prea te bucură cînd ți se prezintă propriile omisiuni la o oră atît de matinală.

M-am plasat pe urma celui verde, dar n-am putut menține tempoul decît pînă la Trianglen, unde s-a distanțat intrînd în parc. E mult mai tînăr ca mine. L-am văzut anul trecut la televizor într-o emisiune sportivă : cursa de cinci mii de metri pe stadion. A terminat pe locul opt.

O ceață ușoară stăruia pe întinsul peluzelor. Colegul meu se deslușea vag, ca o iluzie optică pe fondul verde. Cîțiva tineri, care se sculaseră dis-de-dimineață, se antrenau pe teren. Bluzele lor roșii și albastre luceau în bătaia razelor de soare. Loveau în minge cu zgomote surde. Ca și cînd ar fi izbit cu piciorul în cauciuc. În fund se întrezărea prin ceață coșul acela cu cingătoare. Dinspre Nørre Allé venea un uruit neîntrerupt de automobile. Lumea pornea la drum, ieșea din oraș. Blocul pătrat al Spitalului Central de Stat reflecta lumina soarelui cu mii de sclipiri. Îmi era greu în dimineața aceasta să reintru în ritmul potrivit. Tutunul serii precedente îmi ardea gîtlejul ca un jăratec. Simțeam un junghi în coaste și îmi venea greu să realizez o armonie între picioare și plămîni. Mă avîntai pe peluzele verzi. Alergătorul verde era învăluit într-o ceață albăstrie. Alerg pînă la Jagtvejen, traversez aleea Borgmester Jensen, o cotesc în dreptul micului restaurant în aer liber, trec pe lîngă mese, unde o pereche de jucători încremeniți stau aplecați asupra unui joc de șah și mă înapoiez la Piața Trianglen, străbătînd peluza cea mare. Colegul în verde mă ajunge din urmă. Mă plasez pe urmele lui. De rîndul acesta mi-a fost mai ușor să mă țin după el, sau, mai știi, poate că mă menaja.

Strada era acum mai animată. Se scoteau la plimbare cîini, se spălau mașini. Răsuna sirena unui vapor în port. Asudat și gîfîind intru în simigerie cu numărul de ordine în mînă. Un domn enervat își ridică gulerul de la haină,

pentru că îi suflu în ceafă. Îmi obţin pişcoturile şi o pornesc mai departe într-o alergare de toată frumuseţea pînă la Hermansen, să cumpăr „Politiken." Urmează un finiş pe stradă şi fuga sus pe scări, cît se poate de repede. Inima-mi bătea cu putere, plămînii lucrau de zor. Îmi văzui faţa în oglinda din antreu. Era de culoarea treningului. Suna telefonul. Intrai şi ridicai receptorul. Privirile îmi alunecară mecanic asupra panoramei celor patru apartamente în care îşi joacă actorii mei comedia lor umană fără de sfîrşit.

Tînăra Thorsen la celălalt capăt al firului. Gîfîiam încă destul de zdravăn.

— Marcus ! Tu eşti ?

Gîfîind din greu răspunsei, cu un oftat, că eu eram. Tînăra doamnă de la etajul al doilea pe stînga îşi hrănea copilul cu ceva de culoare gălbuie. Mă aşezai pe un scaun, urmărind-o cu binoclul. Copilul lovea cu mînuţa în mîna mamei şi substanţa sărea în sus. Apucă de braţul copilului şi-l zgîlţîi. Gura copilului se deschise pentru a scoate un urlet neauzit. Soţul îi privea peste ziar.

— Ai o voce atît de ciudată, Marcus !

Îmi recăpătasem în fine respiraţia normală.

— Mă întorsesem tocmai de la alergare, răspunsei gîfîind.

— De la alergare ? Aha alergare ! Marcus, îmi pare rău de cele petrecute astă noapte...

Ceainicul alesese tocmai momentul acela, pentru a scoate primele fluierături mînioase.

— Am pus ceainicul la fiert, spusei, trebue să mă duc să-l iau de pe foc.

Fluierăturile creşteau cu furie. Exact în clipa în care pătrundeam în bucătărie presiunea aburilor aruncă fluierul ceainicului cît colo. Apa a dat în clocot, stingînd flacăra gazului. M-am ales cu o stropitură pe picioare. Închisei robinetul gazului şi mă întorsei la telefon. Plecase de la aparat.

În timp ce stăteam la fereastră băgai de seamă, că perdeaua cu castelul Rosenborg, etajul al treilea pe dreapta, era pe jumătate trasă în sus. Apucai binoclul şi mă aşezai. Nu se întîmpla nimic la fereastră. Atunci mă dusei în bucătărie şi pusei din nou ceainicul pe foc. Îmi scosei treningul : o pată mare roşie pe una din coapse. Îngheţasem de tot. Îmi clănţăneau dinţii de frig. După ce mă săpunisem bine, a sunat din nou telefonul. Continua să sune. Intrai şi ridicai receptorul de pe furcă, lăsînd o dîră umedă pe parchet.

— De ce ai închis telefonul ? întrebai eu.

— Lui tata îi trebuia un taxi. Marcus, îmi pare rău de povestea de astă noapte...

— Făceam tocmai o baie.

Au urmat cîteva clipe de tăcere. Am auzit-o apoi respirînd adînc de cîteva ori. Săpunul mă ardea la ochi şi mă ustura pe piele.

— Te chem puţin mai încolo, zisei. Am pus receptorul pe furcă şi m-am întors în baie. Am rămas sub duşul fierbinte atîta vreme cît am putut suporta. A urmat un duş rece ca gheaţa. O fricţiune energică. Pata roşie de pe coapsă a primit o porţie de talc. Apoi m-am îmbrăcat,

mi-am făcut cafea şi m-am apucat de agreabila treabă de a-mi digera micul dejun, acompaniată de citirea ziarului, cu binoclul la îndemînă. Uitasem cu totul de tînăra Thorsen.

Beţivul trimestrial de vizavi, etajul al treilea pe stînga, stătea la fereastră. Privea în gol. Prind imaginea chipului său cu binoclul. O vagă contractare a muşchilor din jurul gurii. Aha, e pe cale de a porni într-un turneu bahic ! Mişcări ritmice ale beregatei. Expresia ochilor. Se produse o uşoară modificare a condiţiilor de lumină de vizavi. Se deschisese uşa din fundul camerei. Apăru soţia. Îi spuse ceva, trupul omului deveni mai ţeapăn. Femeia se întoarse cu spatele şi îşi roti privirea prin cameră. Parcă ar fi vrut să controleze ceva. Apoi dispăru din nou. O scurtă schimbare a luminozităţii, indicînd deschiderea şi reînchiderea unei uşi. Omul rămase în picioare în dreptul ferestrei. Momentul în care se va duce să-şi ia sticla ascunsă în pendula bornholmeză constituia acum doar o problemă de timp. Era singurul loc pe care nevastă-sa încă nu-l descoperise.

Era presat între două alternative. Încremenise între două îndemnuri lăuntrice : să bea, sau să nu bea. În cele din urmă triumful a fost al sticlei. I se schimbaseră trăsăturile feţei, hotărîrea fusese luată. Se duse repede la pendula bornholmeză, o deschise, băgă mîna în fund şi găsi sticla. Îi scoase capsa, ducînd-o la gură cu capul dat pe spate. Silueta omului stînd în picioare în mijlocul camerei, cam zăpăcit, apărea puţin voalată datorită efectului teleobiectivului. Se

îndreptă către fereastră cu sticla în mînă. Mărul lui Adam i se mişca convulsiv. Timp de cîteva clipe se părea că-i vine să vomite. Trecîndu-i apoi criza de sufocaţie duse din nou sticla la gură.

Se produsese din nou o schimbare a condiţiilor de lumină. Femeia se ivi în dreptul ferestrei. Se uita cînd la el, cînd la sticlă. O mică scenă atît de familiară, atît actorilor, cît şi spectatorului de faţă. Braţele femeii căzură într-un gest de resemnare. Apoi părăsi scena. Omul îşi goli sticla.

După cîteva clipe apăru în poarta imobilului. O apucă la stînga, spre Østerbrogade. Avea un mers cam rigid, dar paşii nu erau nesiguri. Privirea sa era cam sticloasă. N-avea să reapară decît peste o săptămînă.

Omul de la etajul al doilea pe stînga se apucase de ocupaţia sa duminicală preferată : spălatul automobilului. Apăruse pe stradă cu o găleată roşie din material plastic, cîrpă de spălat şi burete. Sosiră curînd şi fiica şi ginerele individului, în micul lor automobil. Ginerele purta nepoţelul într-un „baby-lift". Omul îşi părăsi automobilul, ca să ajute la transportarea copilului sus în apartament. „Baby-lift-ul" fu aşezat în camera mare în dreptul ferestrei. Întreaga familie se adună în jurul acestuia, aplecîndu-se spre copil cu priviri blînde. Piesele jucate pe scena aceasta comportă întotdeauna un *happy-end* cu prelungire. Nu se înregistrase decît un singur intermezzo cu nuanţe tragice, şi anume în perioada în care fiica îi spusese adio primului

tînăr admirator, înainte de intrarea celui de al doilea în scenă.

Privită rezumativ, partea aceasta a piesei tratează despre logodnă, căsătorie, naștere și botez. Am ajuns pînă la punctul acesta deocamdată. Fata pare dealtfel a fi din nou gravidă. O altă parte a acțiunii se referă la avansarea tatălui, marcată prin haine noi, un automobil nou și aparat de televiziune în culori. Se poate spune că actorii acestei piese corespund rolurilor unei reprezentații purtînd numele de „Familia fericită".

Îmi potrivesc din nou binoclul spre Rosenborg. Perdelele pe jumătate trase în sus indicau cu certitudine prezența cuiva acolo. Se bănuia într-adevăr o vagă mișcare în umbra întunecată a interiorului. Ceva de culoare gălbuie se deplasa cu mici mișcări sacadate.

Ar fi fost bine să fie puțină viață pe această parte a scenei. Reprezenta totuși a patra parte a ansamblului scenic. Nefolosirea ei era oarecum o irosire. Acesta era locul bătrînului acela bolnav, dl. Møller. Dar acesta și soția sa nu jucau în anii din urmă decît în timpul verii. Se retrăgeau toamna către sud, lăsînd perdelele cu cele trei palate în jos. Obișnuiau să reapară abia pe la jumătatea lunii aprilie.

Reușisem să aflu cîte ceva de la Hermansen. Dar a trebuit să procedez cu discreție, pentru a nu-i trezi bănuielile ațipite. „De ce vă interesează atît de mult persoana domnului Møller ?" I-am spus că fac asta fiindcă cunosc o pereche de tineri (Kørner-Henriksen) care se află în căutarea unui apartament cu o chirie rezonabilă.

— N-ar fi oare cazul să așteptăm pînă or muri amîndoi ? răspunse Hermansen cu glas aspru. Nu doream de altfel cîtuși de puțin, ca Henriksen și Kørner să preia această scenă. Și asta pentru că nu doresc deloc să-mi cunosc actorii. Voi reveni însă asupra acestui capitol.

Hermansen îmi spusese de curînd că doamna Møller a murit.

— Da ? Cred însă că el se reîntoarce.

— Pe cîte am înțeles va rămîne acolo, zise Hermansen. Mi-a scris că nu suportă clima Danemarcei. Își poate permite !

Hermansen este admiratorul imobilului de peste drum. Mai înainte vreme îi aducea el personal ziarele bătrînului. În fiecare luni după ora de închidere urca sus și își primea banii cuveniți. Bătrînul se așeza în tovărășia lui Hermansen în dreptul ferestrei camerei mari și beau cîte un pahar de Porto, stînd de vorbă. Firește că toate astea le-am observat cu ajutorul binoclului meu.

Bătrînul suferea de o boală a căilor respiratorii. Cînd îl apuca accesul se înroșea la față și se sufoca. Apuca atunci de brațele fotoliului și apăsa cu putere. Accesele obișnuiau să treacă în momentul în care sosea nevastă-sa cu spray-ul. Medicul venea de două ori pe săptămînă ca să-l asculte la inimă. Hermansen spunea că, dată fiind gravitatea bolii, e de necrezut că mai trăiește.

— Culmea este că i-a murit mai întîi nevasta. Nu m-am așteptat la asta, zicea Hermansen, dar se întîmplă de multe ori așa. Asta-i viața.

Hermansen își joacă de fapt foarte bine rolul său de mic filosof al acestui cartier. Un om care vinde vin, tutun și reviste pornografice capătă o privire destul de largă asupra vieții.

În dreptul palatului Rosenborg a apărut o mînă. Fereastra a fost deschisă și fixată cu cîrligul. Mîna dispăru din nou. Liniște desăvîrșită. Strada se întindea somnoroasă în bătaia razelor de soare.

Tînăra pereche de la etajul al doilea pe stînga începuse o scenetă cu tema : violență și împăcare. E o piesă pe care o joacă cel puțin o dată pe săptămînă. Mai ales în duminicile trimestrului de iarnă. În timpul verii lipsesc din oraș. Se instalează, de bună seamă, pe un teren de camping.

Scena a început potrivit obiceiului cu o ceartă. Copilul ședea între ei pe scaunul său înalt și se holba cînd la unul, cînd la celălalt, marcînd în felul acesta dialogul. Ceva mai încolo a început să plîngă. Cearta își urma calea obișnuită. Replica unuia, replica celuilalt și așa mai departe. Priviți de aici jucau pe mutește, dar mimica era cît se poate de limpede. Tînăra soție ieși buzna pe ușa din fund. Soțul se repezi pe urma ei. Copilul își dădu capul pe spate, izbucnind în hohote de plîns. Puțin mai tîrziu perechea reapăru pe avantscenă în dreptul ferestrelor. Îi urmăresc întruna cu binoclul. E destul de greu să urmărești detaliile, pentru că nu vezi decît unele frînturi, dar poți cu toate acestea să-ți formezi o privire de ansamblu. Gesturile acestea animalice sînt fascinante. Constituie de fapt elementele

pe care se bazează arta teatrală de bună calitate. Dinții rînjesc ; privirea fixă, sfredelitoare ; te umfli în pene, cu mîinile în șold. Conflictul atinse punctul culminant în momentul în care femeia primi vreo trei-patru lovituri. Se trînti pe canapea, ascunzîndu-și fața în palme. El se postase în dreptul ferestrei și respira cu putere. Puțin mai tîrziu se apropie de ea și îi spuse ceva. Avea acum o atitudine mai blîndă. Femeia își luă mîinile de pe față și îl privi. Atunci se aplecă și o sărută. Puțin mai tîrziu dispărură amîndoi de pe scenă.

Copilul privi în urma lor și se apucă să dea cu lingura în farfurie. În această parte a piesei nu e loc pentru un copil.

Trec în revistă fațada imobilului, oprindu-mă la etajul al doilea pe dreapta. Își luau micul dejun. Ginerele ședea cu spatele la fereastră. Purta o jachetă de culoare verde deschis.

Îmi aduc aminte de prima sa apariție. Ar putea fi intitulată : „Prezentarea Tînărului". Fusese o scenă superbă, care înfățișa două medii diferite și întîlnirea dintre acestea.

Tînărul sosise în după-amiaza unei duminici. Era la ora la care familiile daneze obișnuiesc să-și bea cafeaua. Venise cu o dubiță tip 2CV vopsită excentric și de un model învechit. Purta niște pantaloni înflorați și o haină din piele de oaie a cărei blană era destul de murdară. Atitudinea părinților era categoric sceptică. Tînărul părea greșit plasat în mediul acela. Cu toate acestea își juca minunat rolul. A mascat nesiguranța rolului său printr-un joc de scenă rafinat.

Făcea mişcări exagerate. Printre altele şi o licărire de farsă, cînd a măturat cu o singură mişcare toate fotografiile aflate pe tablia şatolei. Urmărirea acţiunii fragmentare dindărătul ferestrelor era captivantă. Fiica era şi ea excelentă în rolul „Tinerei fete îndrăgostite". Mai tîrziu piesa ar fi putut primi titlul „Triumful dragostei". Tînărul fu acceptat. Situaţia a fost magistral rezumată de către mama fetei în momentul în care a luat blana de oaie slinoasă a tînărului şi s-a apucat să-i coasă o agăţătoare nouă.

Mici indicii că fiica e din nou gravidă : mama a început să croşeteze. Fata poartă o rochie strînsă pe trup. Pînă aci am ajuns cu acţiunea.

Între timp tînărul a suferit o evoluţie considerabilă. S-a burghezit ! În rolul jucat lucrul acesta este subliniat prin aceea că şi-a tăiat părul, şi-a scurtat barba, a înlocuit blana de oaie cu un loden şi dubiţa excentric vopsită tip 2CV cu un *Opel Kadet*. La nuntă a purtat smoking şi pantofi de lac.

Nunta a fost o reprezentaţie excelentă. Ca la carte. Mireasa era în alb cu voal şi flori de mirt. Un fel de piesă în cuprinsul piesei, o demonstraţie de iluzionism : o intrare imaculată în căsătorie.

Seara a fost banchet de nuntă cu masă mare întinsă prin două odăi. Personaje secundare importante au apărut în roluri de bucătăreasă şi jupîneasă. Tatăl fetii a ţinut o cuvîntare interminabilă, mama a plîns, iar ginerele a mulţumit pentru mireasă. S-au intonat două cîntece, iar pe la miezul nopţii, în momentul pornirii în călătoria de nuntă, s-a aruncat cu orez după perechea de căsătoriţi. Nici o improvizaţie. E adevărat că unul dintre oaspeţi se cam îmbătase şi a căzut în pragul uşii, dar asta face parte din piesă.

Am întrezărit din nou un lucru de culoare galbenă mişcîndu-se sub perdelele Rosenborg. De data asta era mai aproape de fereastră. Apoi obiectul a fost plimbat înainte şi înapoi deasupra pervazului ferestrei. O cîrpă de praf, care a fost după aceea desfăcută şi scuturată pe fereastră.

Binoclul acesta este excelent. 12 X 60 cu stativ. Ţin întotdeauna la calitate. Vînzătorul îmi spusese că este pur şi simplu cel mai bun pe care îl poţi găsi.

În general vorbind te poţi comporta în două feluri diferite faţă de propriile tale vicii. Te poţi deda acestora cu plăcere sau cu remuşcări. Ca raţionalist convins ce sînt urmez fireşte prima cale. Unealta trebuie să fie în perfectă ordine. M-am repezit deci la un optician şi mi-am cumpărat cel mai bun binoclu ce se poate obţine pe bani. Ca să pot menţine conversaţia pe un plan ştiinţific, i-am spus că sînt un ornitolog pasionat. Mi-a spus că, dacă reuşeam să găsesc un suport stabil, puteam prinde în obiectiv chiar şi păsările cele mai depărtate în lumina clară a zilei.

Cîmpul meu vizual este fireşte cam limitat. Nu pot vedea decît ceea ce se petrece în încăperile dinspre stradă şi numai în limitele ferestrelor. Se înţelege că nu pot să văd nimic cînd perdelele sînt trase, sau cînd jaluzelele sînt în-

chișe. În ciuda acestui fapt fragmentele acestea, constituind uneori întregi secvențe, îmi dau o impresie destul de clară asupra celor jucate acolo. O comedie umană de lungă durată. O piesă care are ca subiect viața unor danezi de prin cartierul Østerbro în a doua jumătate a veacului al douăzecilea. Și întocmai ca la teatru și aici o bună parte a acțiunii se petrece în afara scenei și în pauze.

Sînt nevoit să spun cîteva cuvinte cu privire la atitudinea pe care o am față de actorii mei.

Îi prețuiesc foarte mult ca actori. Sînt de părere că joacă extraordinar de bine. Mai ales cînd nu se străduiesc să joace comedie, ci sînt, cum se zice, ei înșiși. Atunci își trăiesc într-adevăr nemaipomenit de bine rolurile, și le trăiesc din plin, se identifică cu ele. Ating uneori culmile sublimului, ale emoției, sau comicului. În aceste rare momente corespund cu totul intențiilor autorului, oricare ar fi el !

Oricît aș ține însă la actorii mei, am un principiu (sau mai bine zis îl aveam !) și anume că nu vreau să aflu nimic despre ei. Dacă îmi este îngăduit acest paradox, voi spune că nu mă interesează viața lor particulară. Adică toate cele ce se petrec în afara scenelor de peste drum : din ce trăiesc, cum îi cheamă, unde își petrec concediile. Nu mă interesează altceva decît prestațiile lor de pe scenă.

Mă înțelegi ? Cînd mă aflu în sala de așteptare a dentistului, sau a medicului și fac să treacă timpul mai repede răsfoind vreuna din revistele alea, care scriu despre ceea ce fac, sau nu fac

diferite personalități cunoscute, nimic nu mă interesează mai puțin decît dacă Henning Moritzen [1] se pricepe să facă chiftele, sau dacă Bodil Kjer [2] practică yoga. N-aș mai gusta cum trebuie jocul lor pe scenă, ori pe ecranul televizorului. M-aș gîndi la chiftele, sau la yoga în loc de a savura piesa.

Tot așa mă comport și față de actorii imobilului de peste drum. Vreau să știu cît mai puțin despre ei. Altfel mi-ar strica bucuria pură de a contribui pe planul literar la înfățișarea situației. Mi-ar limita totodată plăcerea de a ghici ce se întîmplă, ce semnificație are cutare, sau cutare gest, la ce te poți aștepta în viitor și așa mai departe. Aș putea introduce sentimente nepotrivite în piesă, prejudecăți înguste împotriva vreunei persoane, milă față de altul, oroare față de un al treilea. Înainte de apariția ta asistam la premiere în fiecare zi. Piesele semănau firește între ele. Era însă întotdeauna o oarecare incertitudine, care îmi ațîța curiozitatea ! La urma urmei nu bănuiam cîtuși de puțin care era de fapt subiectul piesei.

Așa, de pildă, nu m-a interesat din punct de vedere personal bătrînul acela bolnav atîta timp cît s-a produs pe scena de vizavi. Abia după dispariția sa a început să mă intereseze.

Trebuie să spun cîteva cuvinte și în privința rolurilor.

Abia la o bună bucată de vreme după începerea observațiilor am început să-mi dau seama

[1] Actor binecunoscut din Danemarca.
[2] Cîntăreață de muzică ușoară și actriță de revistă.

cît de bine erau realizate rolurile. Am ajuns astfel, în mod firesc, să mă gîndesc la propriul meu rol şi l-am evocat în această lumină pe negîndite pe tatăl meu.

Era un actor neîntrecut ! Şi-a jucat o viaţă întreagă rolul său de director cu o consecvenţă implacabilă. Era de fapt o prestaţie fabuloasă. Toate gesturile şi replicile sale, întreaga sa apariţie erau construite în jurul acestui rol. S-a dezvoltat în decursul anilor, a crescut odată cu dînsul şi el odată cu rolul. În momentul culminant al carierei sale se identificase cu desăvîrşire cu rolul său. Era fireşte un rol de vedetă. Dădea în mod automat naştere la alte roluri : mama devenea astfel „soţia directorului", mătuşă-mea era „sora nemăritată a soţiei directorului", iar eu însumi deveneam „fiul directorului". Pînă şi bătrînul cîine King ajunsese „cîinele directorului".

L-am jucat pe „fiul directorului" o seamă de ani. Apoi am preluat un al doilea, al treilea şi un al patrulea rol. În clipa de faţă am o întreagă colecţie de roluri şi odată cu apariţia ta am dobîndit încă unul ! Asupra acestuia din urmă voi reveni însă !

Joc de pildă un rol foarte bun la şcoală : „Bătrînul Marcus". Deţin un al doilea rol în calitate de alergător „de sănătate", puţin cam comic. Al treilea rol e acela de jucător de tenis. Al patrulea îl joc la spălătoria automată. Al cincilea în cadrul circulaţiei. Şi aşa mai departe. Simt cu toate acestea că este o lipsă de viaţă şi de angajament în aceste roluri jucate de mine.

Parcă nu m-aş identifica pe deplin cu ele. Şi mă gîndesc atunci din nou la tatăl meu.

Era pur şi simplu un actor ideal. Nu şi-a uitat niciodată figura. Numai o singură dată l-am văzut ieşindu-şi din rol. Mi-a făcut o impresie atît de adîncă, încît îmi aduc aminte de parcă s-ar fi întîmplat ieri.

Era într-o duminică dimineaţa, cu mulţi ani în urmă. Stăteam în dreptul uşilor duble, prin care coridorul elevilor comunica cu sala de festivităţi, în momentul în care a trecut pe lîngă mine. Se îndrepta spre bibliotecă să ia o carte. Aproape toţi elevii plecaseră acasă la sfîrşit de săptămînă. Dintr-o cameră ieşise pe culoar o elevă. Fata aceasta juca un oarecare rol în visurile mele tinereşti. Era de exemplu destul de generoasă în ceea ce priveşte dezvelirea farmecelor ei personale, cînd se repezea duminica dimineaţa din camera ei în baie. Acesta fusese dealtfel motivul adevărat al tîrcoalelor mele în dreptul uşilor duble.

Întîmplarea a făcut ca fata şi directorul să se întîlnească la mijlocul coridorului. Nu avea pe ea nimic altceva decît un prosop. Directorul a ieşit din rolul său în clipa în care a văzut-o. A pornit direct la atac, fără de cea mai uşoară introducere, apucînd de fată şi smulgîndu-i prosopul cu care era încinsă. Mîinile i se plimbau de-a lungul trupului gol cu o vioiciune uimitoare.

Fata stătea ca paralizată, cu gura şi ochii căscaţi. Făcînd un efort izbuti în fine să protesteze cu timiditate.

— Dar bine domnule director Lange, ce faceţi ! zise cu glasul sugrumat. Iar această uşoară

apelare la rolul său a fost de ajuns. Aidoma lui Chaplin în „Dictatorul", cînd i-a dat drumul secretarei, aducîndu-şi aminte de treburi mai importante, tot astfel i-a dat şi directorul drumul elevei sale. Fata s-a prăbuşit pe podea cu zgomot, iar el îşi continuă grăbit drumul spre bibliotecă în căutarea cărţii. Fata rămăsese pe podea privind în urma lui cu ochi holbaţi. Apoi scutură de cîteva ori din cap, ca pentru a izgoni o vedenie, se ridică şi intră îngîndurată în camera de baie. Uitase cu totul de prosop, aşa că avusei şi eu un profit de pe urma episodului.

Pe vremea aceea am făcut tot ce am putut pentru a izgoni imaginea aceasta a tatălui meu împreună cu fata. Nu izbuteam să stabilesc o potrivire între cele două dimensiuni. Evenimentul a contribuit însă mai tîrziu la creşterea admiraţiei mele faţă de arta tatălui meu. Era aşadar în stare să facă şi altceva în afară de a juca rolul directorului. Dar tocmai faptul acesta îl făcuse să crească cu atît mai mult în ochii mei. Nu-ţi este dat să atingi asemenea culmi deseori. În schimb îţi cere să jertfeşti aproape totul în favoarea rolului.

Îţi este cunoscut fenomenul acesta, de a simţi că alţii te privesc ? Te apuci, de pildă, să-ţi fixezi privirea asupra cefei unui călător în tren, sau în autobuz. Adesea cel privit începe să se mişte neliniştit pe locul său. Se scarpină la ceafă şi în cele din urmă îşi întoarce capul. A simţit că cineva îl fixează cu privirea.

Fenomenul acesta face parte din categoria celor care nu pot fi explicate pe baze pur ştiinţifice. Nu poţi să cîntăreşti şi nici să măsori privirea. Cu toate acestea s-ar putea prea bine să existe o influenţă telepatică, ori telekinetică. Mi se întîmplă în orice caz uneori, ca actorii mei de peste drum să se comporte ca şi cînd ar reacţiona faţă de participarea mea prin intermediul binoclului. Lucrul acesta se produce cel mai adesea cînd se află într-o situaţie în care două tendinţe contrare se echilibrează, reducîndu-i la pasivitate : a bea, sau a nu bea ; a te împăca, sau a continua cu supărarea ; a ajunge la despărţire, sau a lăsa nemulţumirile latente să-şi urmeze calea. Atunci lucrurile se petrec adesea ca şi cînd îndemnul nerostit al spectatorului de aci : „Haide odată, treci la acţiune !", să fie factorul care face ca acţiunea să se precipite.

Nu am posibilitatea de a interveni în acţiune dîndu-i o direcţie contrară. Slavă domnului ! Ar fi o răspundere împovărătoare, căci cît de bine ne cunoaştem pe noi înşine ? S-ar putea să ascundem în adîncurile firii un strat uriaş de răutate şi mizantropie.

Cu toate că nu îi pot determina pe actorii mei să facă un lucru pe care nu l-ar face de la sine, am avut adesea impresia că am făcut ca acţiunea să depăşească un punct mort în momentul în care ameninţa să se oprească de tot. Uneori mi se pare că este de ajuns să îi bat uşor pe umăr, la figurat, pentru ca momentul de inerţie al maşinăriei să fie depăşit, pentru a-i face să ia o hotărîre, să se arunce unul în braţele altuia, să se realizeze în general, să urmeze un îndemn lăuntric.

Înţelegi, aveam foarte des sentimentul că are loc o interacţiune între scenele de acolo şi privitorul pasionat de aci.

Sau să fi fost şi asta doar o iluzie ?

Atunci lunecară palatele în sus, mai întîi Rosenborg-ul, apoi Kronborg şi la urmă Frederiksborg. După jumătate de an scena de la etajul al treilea pe dreapta se afla din nou scăldată în lumina clară a unei zile de mai. Iar acolo, pe scenă, lîngă perdea, te aflai tu pe jumătate ascunsă, privind în stradă. O expunere plină de efect. Privitorul îşi ţine răsuflarea plin de încordare, în timp ce îşi pune întrebarea fundamentală a unei arte dramatice de bună calitate :

Ce semnificaţie avea apariţia aceasta ?

În aceeaşi clipă a sunat telefonul. Era Thorsen. Uitasem cu desăvîrşire de ea, de toate chinurile ei, legate de propria ei persoană, de viitor, de mine.

— Îmi făgăduiseşi că mă suni, Marcus, zise cu glasul slab şi delicat.

— Te rog să mă ierţi ! Pur şi simplu am uitat. Ce s-a întîmplat, draga mea ?

— Nu prea mă simt bine, zise.

În situaţii de felul acesta e bine să menţii conversaţia pe un teren cît mai concret :

— Eşti bolnavă ?

— Nu, nu în înţelesul ăsta. Nu ştiu ce se întîmplă cu mine, dar mă simt mereu cuprinsă de o teamă.

Sau poţi propune măsuri practice :

— Ar fi mai bine să vorbeşti cu un medic.

A urmat o scurtă pauză. M-am aplecat să apuc binoclul şi te-am obţinut în cîmpul vizual. Continuai să stai la fereastră, privind în stradă. O rază de soare pătrunsese prin crăpătura perdelelor, scăldîndu-ţi jumătatea feţei în lumina crudă. Sprîncene frumos arcuite. Un amănunt ciudat : deveniseşi brunetă !

Aproape uitasem de Thorsen. A trebuit să repete ceea ce spusese :

— Doresc atît de mult să stau de vorbă cu tine, Marcus !

— Ar fi mai bine să stai de vorbă cu un medic, dacă eşti bolnavă. L-ai putea ruga pe tatăl tău să telefoneze serviciului de urgenţă.

Glasul ei căpătase inflexiuni agresive. Dar era de preferat orice în locul tonului plîngăreţ pe care obişnuia să-l folosească, de cîte ori făcea apel la mine.

— Puţin îţi pasă de mine ! zise supărată.

Îmi dresei glasul de cîteva ori. Atunci a strigat :

— Te urăsc ! şi trînti receptorul.

Dificilă tînără doamnă ! De ce trebuia să fiu amestecat în rolul ei ? Mi-am aprins o ţigară de foi şi m-am instalat comod cu binoclul. O scurtă licărire peste drum. Fusese aprinsă o brichetă. Apoi s-a ridicat un fum albastru în jurul capului tău. Trăgeai cu putere din ţigară. Subliniat, ca într-un film, cînd trebuie accentuat că eroina se află într-o puternică stare de agitaţie sufletească. Purtai un inel cu o piatră sclipitoare. Ca vîrstă am apreciat, că eşti pe aproape de trei-

zeci de ani. Trăsăturile feţei foarte frumoase, pomeţi accentuaţi, gura mare, nasul scurt şi drept, bărbia moale.

Ai rămas vreme îndelungată în dreptul perdelelor. Binoclul acesta are o excelentă putere de rezoluţie. Faţa îţi era bine luminată. Umbre albastre pe pleoape, buzele discret rujate. Care era numele piesei în care jucai ?

În apartamentul aflat dedesubt prînzul era pe sfîrşite. Cele două doamne strîngeau masa. Bărbaţii au coborît în stradă şi se uitau la automobile. Au ridicat capotele motoarelor şi au început să gesticuleze. Puţin mai tîrziu mama a deschis fereastra, strigîndu-le ceva. S-au urcat din nou în apartament. Puţin mai tîrziu au apărut din nou pe stradă. Ginerele ducea baby-liftul. S-au aşezat in automobilul tatălui şi au pornit.

Telefonul a sunat din nou. Noi complicaţii cu Thorsen ? De data asta era tînărul meu coleg Wernersen.

— Îmi făgăduiseşi că mă suni, zise.

— Abia m-am sculat, dar am vorbit cu ea.

— Ştiu, zise. Văzînd că nu mă suni, am chemat-o eu.

— Ai făcut foarte bine. Atunci vei fi aflat că nu urmează să fii fericitul tată !

— Da. Spunea că a fost un banc. Dar ştii ce a mai spus ?

I-am făcut pe plac, răspunzînd :

— Nu. Ce ţi-a mai spus ?

— Mi-a spus că şi-a petrecut cea mai mare parte a nopţii la tine.

L-am auzit chicotind de cîteva ori şi apoi a închis telefonul.

Am revenit la binoclu. Tînăra pereche dela al doilea pe stînga pleca cu automobilul. La al treilea pe stînga soţia şi soacra beţivului inveterat şedeau la fereastră bîndu-şi cafeaua. Cele două doamne purtau o conversaţie serioasă. Dar interesul meu se îndrepta în ziua aceea către etajul al treilea pe dreapta.

Te plimbai prin cameră, ieşeai pe coridor, te reîntorceai, intrai în sufragerie. Apoi te-ai aşezat pe un scaun şi ai fumat o ţigară. Te desluşeam vag în semiîntunericul încăperii. Purtai un costum albastru cu pantaloni. După ce ai stat puţin aşa, te-ai ridicat şi ai ieşit pe coridor, dispărînd.

Ai apărut puţin mai tîrziu în cadrul uşii dela stradă. Purtai ochelari de soare mari, erai legată la cap cu o basma şi aveai pe tine un pardesiu subţire.

Peruca redevenise blondă.

5

Există o anumită legătură între starea timpului şi examenele scrise.

Aşa este întotdeauna : în momentul în care elevii iau loc la pupitrele lor, vine începutul verii cu valuri de căldură. La fel a fost şi anul acesta.

Şcoala e o clădire din sticlă. Teoretic vorbind există o instalaţie de aer condiţionat, dar în realitate funcţionează mizerabil. Tinerii aplecaţi

asupra temelor lor asudau, stropindu-le. Se lipeau hainele de ei, era o atmosferă de pădure tropicală.

Iar eu aveam complicaţiile mele cu Thorsen. Comportarea ei faţă de mine oscila întruna. Ba mă ura, ba eram fericirea ei. Făptura această tînără manifesta o ambivalenţă făţişă. Începuse să folosească o tactică nouă : mă chema la telefon la cele mai imposibile ore ale zilei, dis-dedimineaţă şi seara tîrziu. Pe lîngă asta o serie de apeluri anonime la care cel ce mă sunase se mulţumea să sufle cu putere în aparat. Eram cu totul lămurit în ce priveşte persoana care mă suna. Era destul de obositor. Cu toate acestea reacţia mea era consecvent aceeaşi : o amabilitate distantă. Trebuia să corespund rolului meu de „simpaticul Marcus". Credeam dealtfel că totul va trece dela sine. Doar aşa se întîmplă în majoritatea cazurilor pe lumea asta.

Circula dealtfel zvonul că se descurcase destul de prost la examenele scrise şi mai ales la proba de limbă engleză.

Lecţiile cu clasele mai mici continuau cu multă lîncezeală. Căldura avea un efect paralizant. Nici măcar pe terenurile de sport nu catadixeau să facă ceva. Căldura făcea să tremure aerul pe peluzele arse. Ziarele scriau că situaţia aprovizionării cu apă era pe punctul de a deveni catastrofală. La telejurnal se făcuse apel la spiritul civic.

Într-una din zilele următoare examenelor scrise am fost chemat la telefon de angrosistul Thorsen, care m-a întrebat dacă ar putea să stea puţin de vorbă cu mine. Fireşte. A venit într-o

după-amiază şi a luat loc pe scaunul din faţa biroului meu. Un bărbat surmenat, aproape de cincizeci de ani. Probabil hipertensiv. Afaceri bune, dar prea multe reprezentanţe. Asudase tare în frumosul său sacou de culoare închisă. Avea o faţă ciudat de lucioasă, parc-ar fi fost lustruită. Tenul roz, de aceeaşi nuanţă cu mustăţile şi părul. Purta o pereche de ochelari de baga colosal de mari şi degaja un puternic miros de deodorant bărbătesc.

Te apucaseşi tocmai de călcat. Ferestrele erau deschise, dată fiind căldura. Purtai o fustă mini şi o jachetă subţire, bleu. Strada avea o înfăţişare cu totul sudică : o mulţime de oameni cît se poate de sumar îmbrăcaţi. Lumea căuta umbra teilor. Prin ferestrele deschise pătrundea o cacofonie de glasuri, ţipete de copil, muzică şi vuietul neîntrerupt al circulaţiei.

Domnul Thorsen îşi şterse fruntea cu batista albă ca zăpada. Schimbarăm cîteva vorbe despre căldura neobişnuită, trecînd după aceea la chestiune : domnişoara Thorsen.

— Sînt îngrijorat în privinţa ei, zise. Pot vorbi deschis ?

— Desigur !

A trebuit bineînţeles să facă mai întîi un ocol. Avea mîini albe şi o manicură îngrijită. La mîna stîngă purta un inel gros cu un sigiliu cu litere şerpuite, iar la mîna dreaptă un inel de lojă masonică. Ochelarii masivi îi dădeau o privire fixă nejustificată.

— Precum ştiţi a fost bolnavă.

— Da, asta mi-aţi spus-o deja.

— E ceva în legătură cu nervii. Destul de ciudat, dat fiind că atît nevastă-mea... mama ei... cît și eu însumi, nu am suferit niciodată de ceva de felul acesta...

A urmat o pauză. Îmi venea să-i spun că nu trebuie să se simtă jenat. Apoi continuă :

— Se simte foarte legată de dumneavoastră !

Privirea sa fixă era plină de înțelesuri. O privire excelentă pentru încheierea unei afaceri. I-am oferit un whisky. Privea bulele de aer din pahar. O nouă scurtă pauză.

— Ce ar fi să trecem la subiect... ? zisei.

M-a privit și apoi a zis :

— Are motive deosebite de a se simți legată de dvs. ?

Nu i-am răspuns la întrebare. Continua să-și privească paharul. După ce a trecut o bucată de vreme în felul acesta, și-a îndreptat ochii pătrunzători spre mine. I-am zîmbit amabil. Fața sa roză se întunecase puțin.

— Vreți să spuneți, dacă am avut relații amoroase cu dînsa, nu-i așa ?

Era tocmai ce dorise să spună.

— A fost aici acum cîteva nopți, nu e așa ?

Am dat afirmativ din cap și i-am oferit o țigară de foi. A luat forfecuța specială și i-a tăiat vîrful trabucului. Îi tremurau puțin degetele scurte, cînd își aprinse trabucul cu bricheta.

M-am uitat prin fereastră la casa de peste drum. Împătureai niște rufe și le așezai stivă pe pervazul ferestrei. După aceea ți-ai pus mîinile în șold și te-ai îndreptat de mijloc. În cele din urmă ți-ai aprins o țigară și ai privit în stradă.

— Nu. N-am avut relații cu ea, zisei.

— Am încercat aseară să stau de vorbă cu dînsa, începu el, dar e greu... pare că nu vrea să stea de vorbă...

Se oprise. Mi-a adresat o privire rugătoare prin ochelarii cu ramă de baga, dar nu i-am venit în ajutor. Nu era nici o asemănare între omul acesta și fiică-sa. Făcea parte din tipul somatic picnic, cu gîtul scurt, trunchi puternic dezvoltat, cap rotund. Ea era subțirică și grațioasă. A băut o înghițitură din pahar și a zis cu glasul necăjit :

— Nu se poate vorbi cu ele deloc ! Sînt atît de... atît de răsfățate !

Rolul jucat de el era acela al omului de afaceri modern. Fusese o partidă excelentă, dar probabil că nu prea era de folos în crizele sufletești din sînul familiei.

A trebuit însă să ne continuăm dialogul :

— Ați încercat să stați de vorbă cu dînsa aseară ?

— Da, pentru că știu că a avut o legătură cu unul dintre colegii dumneavoastră.

— Nu știu nimic despre asta.

— Cu toate acestea așa este. Nu-i oare o faptă pedepsită de lege ?

— N-aș crede. Vă gîndiți să depuneți o plîngere ?

— Nu... nu, firește că nu !

Și se grăbi să-mi explice de ce nu avea de gînd să facă o sesizare pentru un asemenea fleac :

— Nu există nici un motiv de a acorda atîta gravitate acestei chestiuni. Ce să-i faci, așa sînt vremurile... fie că ne place... fie că nu...

Zîmbetul său trist dădea de înțeles, că nu-i plăcea această evoluție.

— ...se maturizează mai devreme... iar profesorii sînt și ei mai tineri în zilele de astăzi... îi înțeleg de fapt... relații mai libere... au însă pe de altă parte și o anumită răspundere...

N-am replicat nimic. Dealtfel nici nu era necesar. Făcea față și singur unei asemenea discuții pro și contra. Ședeam privindu-l. Se simțea nesigur. Nu reușea să-și dea pe deplin seama de rolul meu. Atunci i-am adresat un zîmbet liniștitor. Îi citeam pe față că nu bănuia de ce zîmbesc. Dar un zîmbet este un zîmbet. Se luminase la față.

— A spus, că ar fi fost ceva între noi ? am întrebat.

Încuviință, dînd din cap cu tărie :

— A mai spus, de asemenea, că vă veți căsători.

— Nu este lipsită de fantezie ! zisei.

Am dat scaunul pe spate și am privit pe fereastră. Pe cornișa de sus se plimba de colo pînă colo un porumbel, gîngurind între alesele sale. Făcu cîteva încercări zvîcnite de împerechere și renunță. Era, desigur, prea cald.

— Bineînțeles că n-am crezut-o, zise, în timp ce aduceam scaunul la loc.

— Nu i-ați dat crezare ? Atunci la ce ați mai venit ?

Picnicii au o viață afectivă foarte puțin complicată. Se aprinsese la față de supărare.

— Credeam că vom putea să stăm de vorbă despre treburile astea. Sufăr de ideea fixă ; că e bine să existe o anumită colaborare între părinți și profesori.

I-am adresat un nou zîmbet :

— Aveți absolută dreptate !

Devenise iarăși nesigur. Manifestările sale afective se lăsau dirijate cu multă ușurință. Am arătat spre paharul său gol :

— Încă unul ?

— Nu, mulțumesc. Conduc mașina... poate totuși... un pic, mulțumesc... se elimină odată cu transpirația, nu-i așa ?

I-am turnat în pahar. Am dat noroc și am băut. Apoi am discutat puțin despre problemele actuale ale părinților.

— Nu este deloc ușor în zilele noastre... nu-i așa ? Totul merge atît de repede ! Eu și nevastă-mea... mama Louisei... am căzut de acord ca fata să rămînă la mine... nevastă-mea a rămas cu băiatul, cu Carlo... mă înțelegeam foarte bine cu Louise pe vremea aceea... dar m-am recăsătorit după aceea... așa e viața... nu-i așa ?

Da, așa e în viață. Chestiuni de felul acesta le poți întîlni în cutia de scrisori a oricărei reviste. Părinții și copiii nu mai reușesc să se înțeleagă. Partitura este scrisă. Ești nevoit să te conformezi.

— Cred că ar fi spre binele ei să plece o bucată de vreme de acasă. Am un bun prieten în Anglia. Ar putea locui acolo timp de un an. Și-ar putea continua studiile acolo. E destul de isteață. Știți cum stă cu examenele scrise ?

— Nu știu nimic în această privință, am răspuns.

Dar știam totuși foarte bine. Mersese foarte prost. Trebuia să se mai prezinte încă o dată la examene, pe motiv de boală, ceea ce presupunea însă obținerea unui certificat medical. Colegul meu Henriksen fusese de serviciu în ziua examenului de limbă engleză, și îmi spusese că nu scrisese nici măcar o literă în primele trei ore. După aceea a mîzgălit o mulțime pe maculator și a dispărut fără să predea teza. Volmer a încercat a doua zi să stea de vorbă cu dînsa. Se pare însă că nu a ajuns la nici un rezultat.

M-a apucat pe neașteptate un simțămînt de milă față de angrosistul Thorsen. Omul acesta, care trăia cu picioarele pe pămînt, nu înțelegea o boabă din cele ce se petreceau cu fiică-sa. La urma urmei nici eu nu înțelegeam, dar nu făceam parte din familia fetei. Nu mai puteam suporta privirea aceasta rugătoare. Am dat un ocol prin cameră. Apoi am ieșit în verandă. Azaleea tînjea după apă. Jos, pe stradă, se vedea venind doamna Hermansen cu căruciorul cu cumpărături și cîinele ei caraghios. Cîinele trăgea spre trunchiul unui tei și a încurcat lesa de roata căruciorului.

— Cred că e pe punctul de a se îmbolnăvi din nou, zise Thorsen.

— Și cum rămîne cu medicul care a tratat-o atunci?

— Nu vrea să stea de vorbă cu dînsul, zise Thorsen oftînd. Spune că n-are nimic. Spune că îl urăște.

— Nu e lipsită de sentimente puternice.

O scurtă pauză. M-am apropiat de scaun, și m-am așezat din nou...

— Nu prea cred că v-aș putea fi de ajutor, zisei.

S-a sculat în picioare. Ținea paharul în mînă. Îl privea de parcă ar fi stat la îndoială, dacă trebuie să-l golească, ori să mi-l arunce în cap. În cele din urmă au triumfat bunele maniere. L-a golit și l-a pus pe masă.

— Nu am vrut decît să vă cer un sfat, zise, la urma urmei sînteți profesorul ei.

Avea o vagă insinuare în privire. Și-a încheiat haina și și-a tamponat fruntea cu batista.

— Vă rog să-mi scuzați deranjul. Precum spuneam, se simte puternic legată de dumneavoastră.

Mi-a aruncat o privire care părea să spună că este cu totul de neînțeles ca cineva să se poată simți legat de mine. Excelent jucat. După aceea ne-am luat bun rămas.

L-am văzut apărînd jos în stradă. S-a îndreptat către *Mercedesul* său, s-a așezat la volan și a făcut marșarier, ajungînd drept în fața unei camionete care s-a oprit brusc scrîșnind din frîne. Ambii conducători s-au dat jos și s-au luat la ceartă. Cîțiva curioși s-au adunat în jurul lor. Apoi domnul Thorsen se reașeză la volan și își vărsă necazul pe cutia de viteze, accelerînd nebunește.

Tu stăteai la fereastră privind în jos, spre ei. Terminaseși cu călcatul. Am apucat din nou binoclul pe care îl pusesem deoparte în timpul vi-

zitei domnului Thorsen. Schimbaseşi fusta mini cu o rochiţă cenuşie. Apoi ai ieşit din scenă.

După-amiază tîrzie. Aerul vibra de căldură. Am coborît să-mi cumpăr un pachet de ţigări. Ieşind în stradă te-am zărit pe trotuarul opus. Ai privit o clipă în direcţia mea. Purtai ochelari de soare de culoare închisă şi aveai părul blond. Ai luat-o spre Østerbrogade. Picioare frumoase sub fusta scurtă. Tapiţerul te privea din pivniţa sa. M-ai privit de cîteva ori cu coada ochiului. Am intrat la Hermansen. Chioşcul se află la colţul străzii. Te-am putut urmări de acolo pînă la lacuri.

Tînărul soţ dela etajul al treilea pe stînga se afla în chioşc. M-am întors cu spatele la el şi m-am uitat după tine. Ajunseseşi la colţ şi aşteptai cu nerăbdare o pauză a circulaţiei. Apoi ai traversat în fugă strada, dispărînd din cîmpul meu vizual.

Am luat o revistă la întîmplare în chip de camuflaj. Era repulsia aceea pe care o am faţă de confruntările cu actorii. Tînărul cerea o amînare de o săptămînă a achitării datoriilor. Vorbea despre o tobă de eşapament care se spărsese. Săptămîna viitoare primea banii pentru orele suplimentare. Hermansen l-a întrebat mormăind nemulţumit, dacă nu poate aştepta cu înlocuirea eşapamentului.

Lumea e plină de tobe de eşapament găurite şi de conturi de tutun neachitate. În cele din urmă au căzut la învoială. Hermansen se întoarse spre mine. Arăta spre revista pe care o ţineam în mînă.

— V-ar putea oare interesa ?

M-am uitat prin revistă. Fotografii mari, obscene. Avusesem fără îndoială o mutră cam deconcertată în momentul în care am aruncat revista. Hermansen mă fixa cu ochii săi bulbucaţi. Are o atitudine cu totul ambiguă faţă de materialul pornografic de pe urma căruia cîştigă atît de bine.

— Nu-i oare scîrbos ? zise, în timp ce răsfoia revista. Uită-te aici, de pildă. Acţiuni agresive întreprinse cu ajutorul unei sticle de Coca-Cola. Mă privea atent :

— Sau asta de aici ? Ptiu ! Ce dracu, te-apucă greaţa !

Se holba cu o scîrbă plină de fascinaţie la imaginea care îi făcea greaţă. Aruncă apoi revista cît colo cu un gest de refuz.

— Zău că nu înţeleg, ce văd oamenii în asemenea reviste !

— Atunci de ce le mai ţineţi ?

— Păi, sînt căutate ! Eşti nevoit să le ţii ! Doriţi un pachet de ţigări ?

A luat un pachet din raft, punîndu-l pe tejghea. Am plătit.

— Majoritatea celor care cumpără astfel de reviste sînt dealtfel oamenii de vîrsta dumneavoastră, zise Hermansen înregistrînd suma primită. Îmi dădu restul.

— Aveţi ceva veşti din partea dlui. Møller ?

Avea o privire cu totul lipsită de expresie. Făcusem de fapt o prostie punîndu-i o asemenea întrebare. O făcusem de fapt de dragul tău. Eram deja pe cale de a-mi încălca bunul prin-

cipiu de a nu mă interesa de actorii mei, cînd sînt în afara scenei.

— De ce îmi puneţi această întrebare ? Păreţi foarte interesat de apartamentul domnului Møller !

— V-o spun numai pentru că tinerii mei colegi sînt în căutarea unui apartament, m-am grăbit să răspund.

M-a cîntărit din privire şi apoi a zis :

— Au fără îndoială posibilitatea de a găsi altceva. Profesorii cîştigă o mulţime de bani. Trebuie să fie altcineva în joc, unul care ştie să profite din treaba asta.

Mă întreb uneori de ce continui să fiu clientul lui Hermansen. E din cînd în cînd foarte neplăcut. S-ar putea să fie din cauză că am un fel de teamă ascunsă faţă de el. De aici şi aceste repetate confruntări.

Sentimentele mele faţă de Hermansen sînt împărtăşite şi de negustorul de brînzeturi de pe strada transversală. Cînd am intrat la el, ca să cumpăr o bucată de brînză, a arătat spre magazinul de produse lactate de peste drum, care se desfiinţase.

— Aţi aflat că acolo urmează să se deschidă un pornoshop ?

— Da.

Un zîmbet larg se întinsese pe faţa plină de bonomie a negustorului de brînzeturi :

— Lasă că aşa-i trebue lui Hermansen !

Către sfîrşitul unei după-amieze şedeam lîngă fereastră cu ghidul turistic verde al lui Michelin. Bourgogne. Acolo intenţionam să plec vara

aceasta. Ai apărut din nou, îndreptîndu-te spre casă. Ţineai în mînă o pungă viu colorată de la magazinul alimentar „Irma". Ai dispărut intrînd la nr. 18 şi ai reapărut după un răstimp la fereastră în chip de brunetă cu o ceaşcă de ceai şi ţinînd un sandviş în mînă. Ai făcut apoi o scurtă mişcare cu capul. Aha, sunase telefonul. Ai ridicat receptorul. Ai zîmbit. Puţin mai tîrziu ai repus receptorul pe furcă.

Scenele de peste drum începuseră să se animeze. Există un sincronism ciudat al activităţilor de la etajul al doilea pe stînga şi pe dreapta. Nevestele puneau masa. Bărbaţii şedeau la ferestre, uitîndu-se prin ziare. Împărţirea rolurilor pe sexe este destul de rigidă pe strada noastră. Nici un fel de tendinţe de emancipare feministă pe aci.

Copilul de la etajul al doilea pe stînga stătea în perimetrul grilajului său. A aruncat un automobil roşu din material plastic şi a început să ţipe. Tînărul soţ s-a uitat după jucărie. A luat-o de pe jos şi i-a dat-o copilului. Operaţiunea se repetă de mai multe ori. Îl lua într-una de pe jos. Între furtunile aspre e un părinte bun şi plin de răbdare.

La etajul al treilea pe dreapta cele trei palate erau lăsate în jos şi atîrnau la locurile lor. De ce oare ? Ce s-o fi întîmplînd acum acolo ? Comportarea ta mă deruta. Interesul meu era în continuă creştere. Cum se numea piesa pe care o jucai ? Ce sens avea trucul acesta cu peruca? Erai cu totul alta cînd ieşeai în oraş, blondă şi distantă. Poate că tocmai asta urmăreai ? Ce

făceai în apartamentul bătrînului ? Erați rude ? De cine te ascundeai ?

Pînă una alta erau destule semne de întrebare. Dar aveam tot timpul pentru a le lămuri. Sînt spectator din naștere.

Aproape în același timp cei dela etajul al doilea se așezau la masă. Se aduceau platouri cu mîncare, se punea în farfurii. O clipă de încordare : ar fi cu putință să vezi ce mănîncă ? Probabil că un fel cu carne la perechea de tineri din stînga și niște pește la dreapta.

La etajul al treilea nevasta bețivului ședea singură la masă. Fără îndoială, supă. Oricît ar bîntui furtunile în sînul familiilor daneze orele de masă sînt în general respectate.

Carsten a claxonat în fața casei la ora șase fără un sfert. Mi-am luat valijoara cu echipamentul de tenis și am coborît. Înaintam cu greu din cauza circulației intense de pe Østerbrogade. Căldura devenise aproape alarmantă. Orașul părea să fi acumulat căldură în tot timpul zilei, restituind-o acum cu dobîndă.

O partidă plină de apatie pe zăpușeala asta. Apoi urmează berea obligatorie pe terasa din fața clubului. De data aceasta a fost rîndul meu de a arbora o poză ușor deprimată. Mi-a adresat o privire profesională și m-a întrebat ce e cu mine.

I-am povestit despre necazurile pe care le am cu domnișoara Thorsen. Despre ciudata ei dorință de a mă implica în mica dramă a vieții ei. Dădea din cap aprobator la momentele potrivite, ca și cînd ar fi fost vorba de o poveste pe care o auzea în fiecare zi.

După ce mi-am încheiat povestirea a zis :

— Ai toate calitățile cerute pentru a fi un bun surogat de tată.

Mi-a adresat unul dintre zîmbetele lui subite:

— Ești foarte amabil, dar absent și indiferent. Doar foarte puțini tați se interesează cu adevărat de viața copiilor lor.

— Nu știu dacă trebuie să o iau drept un compliment !

— Doar nu îi ești tată !

— Pretinde că ar fi trăit cu mine !

— O da, despre treburi de felul acesta s-au scris atîtea cărți !

Jucătorii se mișcau agale în aerul care tremura de căldură. Ceasul bisericii bătu jumătatea de ceas.

— Trăiești cu ea ? m-a întrebat.

— Nu ! Cum îi mai merge pacientului tău ?

S-a uitat la mine. Avea o licărire de ironie în privire.

— Îți aduci într-adevăr aminte de ea ? Nu te credeam în stare.

— De ce nu mă credeai în stare ? replicai la fel de mirat. Bătea darabana cu una din mîini pe masă. Apoi și-a scos luleaua încovoiată și a îndesat în ea tutun din punga din piele de șarpe.

— De altfel, nu știam că era de sex femenin, am adăogat eu.

Și-a aprins pipa, a pus punga la loc și mi-a aruncat o privire printre norișorii de fum albăstrui.

— Da, e de sex femeiesc, zise Carsten.
— Tot mai ai necazuri cu dînsa ?
S-a uitat la mine. Aveam impresia că conștiința sa nu sesiza decît cu greu cele spuse de mine.
— Cum ? zise.
— Tot mai ai necazuri cu dînsa ?
— Da... poate.
Și-a îndreptat privirile spre jucători. Pe terenul cel mai apropiat jucau doi domni mai vîrstnici. Adoptaseră tactica excelentă de a striga : „Splendidă lovitură !“, cînd nu aveau chef să alerge după mingi. Poți să te bucuri de comoditate și la jocul de tenis. Am simțit cum Carsten mă observa. Avea privirea gînditoare. M-a întrebat :
— Îți dă multe bătăi de cap doamna aceasta tînără ? Thorsen o cheamă, nu-i așa ?
— Nuu..., dar e straniu să te simți obiectul unor sentimente atît de puternice.
— Da, e straniu, recunoscu el. Ce facem, plecăm ?
Ne-am îndreptat spre automobilul său. Se produsese o schimbare în felul lui de a fi, o încordare pe care nu o constatasem la el pînă atunci. Mă întrebam, dacă o fi avînd supărări pe frontul familiar. Am eliminat apoi gîndurile astea. Nu prea mă interesa viața lui particulară.
Ne-am îndreptat către centrul orașului. Ca de obicei, m-a întrebat dacă aș vrea să viu la el acasă, spre a lua masa împreună. I-am spus că am o întîlnire. Adevărul era că doream să ajung

acasă. Eram din ce în ce mai preocupat de persoana ta. Destul de bizar ! Faptul de a te observa nu cuprindea cine știe ce elemente senzaționale. Nu făceai lucruri care să trezească un interes deosebit. Umblai de colo pînă colo în apartamentul bătrînului. Călcai rufe, ștergeai praful, mîncai, citeai cîte o carte, priveai la televizor, lucrai cu aspiratorul, coseai, te duceai la cumpărături. Numai activități normale. Singurul lucru care nu era cu totul normal era atenția deosebită pe care o manifestai cînd se întîmpla ceva pe stradă. Pe lîngă asta mai era și figura cu peruca, atunci cînd plecai în oraș.

În rest nu se petrecea însă nimic. Nu știu la ce mă așteptasem. Îmi puteam bineînțeles închipui că ești o Mata Hari a vremurilor actuale și că trimiți în fiecare seară cîte-un raport nu știu unde prin intermediul unui mic post de emisie pe unde scurte. Dar Mata Hari-ile de astăzi sînt de bună seamă suficient de abile pentru a se asigura împotriva unor privitori curioși din casele de peste drum.

Ora opt. Pusesem o friptură să se frigă și m-am așezat la masa mea de scris. Strada era pustie. Ferestrele de vizavi erau larg deschise. Luminile erau încă aprinse. Aparatele de televiziune luminau și ele. Actorii ședeau și priveau.

Timpul emisiunilor de televiziune este cu totul neinteresant pentru privitorul aflat aici. Nu prea e distractiv să stai și să observi niște oameni care privesc la televizor. Întunericul se strecura pe stradă. Mai venea o răsfrîngere de

lumină dinspre lacuri. Circulaţia era redusă. Un cîrd de pescăruşi a trecut ţipînd în direcţia portului. Porumbeii se retrăseseră la odihnă pe cornişă.

Pe la orele nouă s-a produs o oarecare agitaţie pe stradă. A apărut o maşină a poliţiei şi s-a oprit la nr. 18. Am crezut pentru o clipă că Mata Hari a vremurilor noastre fusese dată în vileag. Nu era însă vorba de tine, ci de beţivul trimestrial. Un poliţist a pătruns în imobil şi a apărut puţin mai tîrziu la etajul al treilea pe stînga. Stătea de vorbă cu femeia. A plecat curînd. Soţul de la al doilea pe stînga stătea aplecat peste fereastră. Automobilul poliţiei a dispărut.

Este vorba de o acţiune bine cunoscută : poliţia îl găsise pe undeva pe bietul om şi îi comunica soţiei că a fost internat la spital. Peste vreo două săptămîni urma să se reîntoarcă iar acasă.

Îl am ca informator pe Hermansen :

— De obicei îl găsesc în vreun vagon de cale ferată gol, sau în vreo cabană. Odată se instalase într-una dintre maşinile unui cimitir de automobile.

Fixîndu-mă cu ochii săi bulbucaţi a continuat :

— E oare de înţeles că există oameni care se pot îmbăta în halul ăsta... ?

Îmi aduc aminte de felul în care am descoperit care era obiectul micii tragedii de la etajul al treilea pe stînga.

Nevastă-sa intrase în cameră într-o după-amiază şi făcea cercetări ciudate. A început cu partea de sus a rafturilor cu cărţi. A scos un rînd

de cărţi, a băgat mîna la spate şi a cotrobăit. A continuat în felul acesta în ordine alfabetică pînă jos. Rezultatul a fost descoperirea unei sticle. A cercetat în continuare restul mobilierului, biroul, secretarul, bufetul, husele fotoliului şi canapelei. Au rezultat încă două sticle. Urmărirea acestei scene era foarte captivantă.

N-a găsit însă niciodată ascunzătoarea din interiorul pendulei bornholmeze. Altă ascunzătoare ingenioasă a fost descoperită din pură întîmplare. Tapiţerul de mobile, care avea prăvălie la subsol, se afla sus în cameră. Femeia arăta cu mîna spre canapea. Tapiţerul a examinat-o. S-a aşezat pe ea, s-a balansat de cîteva ori, a pipăit-o şi aşa mai departe. Apoi s-a lungit pe podea şi s-a uitat la arcuri, apărînd curînd cu trei sticle în mîini.

Beţivul notoriu era un om paşnic şi liniştit. Perioadele de beţie surveneau la intervale de cîte două, trei luni şi ţineau cam opt zile. În restul timpului nu se atingea deloc de băutură. Se putea observa cînd se apropia o criză. Devenea nervos şi neliniştit. Nu reuşea să se concentreze deloc, nici asupra programelor de televiziune şi nici asupra ziarelor, ori a conversaţiei. Faza aceasta se termina întotdeauna cu pescuirea sticlei ascunse în pendula bornholmeză şi golirea ei. După aceea dispărea timp de o săptămînă, revenind apoi acasă slăbit. Atunci intra în perioada de refacere, care dura altă săptămînă. După aceea se prezenta foarte bine vreme îndelungată. Pentru un observator atent era totuşi

limpede că pe scena de la al treilea pe stînga domnea o stare de tensiune.

După plecarea automobilului poliției mi-am îndreptat binoclul spre Rosenborg. Abia distingeam fața ta lîngă perdele în lumina slabă. Ai stat puțin privind spre stradă. Apoi ai tras palatul în jos și ai aprins o lampă gălbuie aflată în spate.

M-am culcat pe la orele unsprezece. Uitasem să scot telefonul din priză. Am stat o clipă în întuneric, la fereastră, privind spre clădirea de vizavi. Singurul loc cu lumină era la etajul al treilea pe dreapta. Am avut impresia că ai pe cineva în vizită în seara aceea.

M-am întins în pat cu cartea lui Le Nôtre. Nu există somnifer mai bun ca un tratat despre grădinile franceze. Aleile acelea nesfîrșite, monogramele gardurilor vii și ale florilor, megalomania aceasta de a voi să produci pretutindeni perspective. Știai, dealtfel, că Le Nôtre ura florile ?

Tocmai în clipa în care ațipisem a sunat telefonul. Am orbecăit prin cameră și am ridicat receptorul. Nu răspundea nimeni, dar i se auzea limpede respirația. Am uitat dintr-odată cu desăvîrșire de rolul meu : „Marcus cel de treabă" :

— Ce dracu... Thorsen ! am strigat. Acum să mă lași în pace, că altfel să știi că ne certăm !

Am închis telefonul și l-am scos din priză.

În noaptea aceea te-am visat pentru prima dată. N-a fost însă pentru ultima oară. Un vis foarte agreabil, și cu toate acestea sinistru. Partea agreabilă este totuși legată de cunoașterea simbolurilor onirice.

Ședeam în dreptul ferestrei și te priveam. Tu stăteai dincolo la fereastră și te uitai fix la mine. Apoi chipul tău s-a preschimbat într-al lui Thorsen și după aceea într-al unui bărbat tînăr și frumos. Tînărul a zîmbit și s-a aplecat. Apoi a reapărut, de data asta cu o pușcă. A îndreptat-o spre mine și a ochit. Era cu lunetă. Peste cîteva clipe avea să urmeze o împușcătură și știam că voi muri.

Atunci m-am trezit. Era ora patru și jumătate. Se luminase de-a binelea. Porumbeii uguiau de zor. Se auzea sirena unui vapor din port. Aveam un simțămînt ciudat și am rămas o vreme în pat cu gîndul la visul pe care îl avusesem. Începuseși deci să pătrunzi în subconștientul meu. Atunci am pucat cartea lui Le Nôtre și cu ajutorul simțului său paranoic al ordinei am reușit să mă liniștesc.

Cîteva zile mai tîrziu. Timpul trecea fără să se întîmple nimic pe micuța ta scenă. Colega mea Kørner și cu mine aveam jocuri cu mingea cu clasa a doua. Doar cîțiva mai energici catadixeau să facă ceva pe căldura aceea înăbușitoare. Toți ceilalți ședeau moțăind. Kørner și cu mine ne instalasem pe iarba taluzului. Privite din locul acela picioarele jucătorilor păreau făcute din gelatină tremurîndă. Kørner vorbea neîncetat, despre viața ei sexuală cu Henriksen, despre dezacordul lor politic, și mă întreba dacă n-aș putea să le fac rost de un apartament.

— Aveți de gînd să vă căsătoriți ? am întrebat, mai mult pentru a spune ceva.

— Să ne căsătorim ? Nu, nu, rîse ea. Am mai fost căsătorită. Şi el la fel. Nu vrem decît să stăm împreună. Ne poţi face rost de un apartament ? Doar ai o proprietate.

— Eu, o proprietate ?

— Aşa spune Volmer.

— Vorbeşte ca să n-adoarmă !

Îi dădea zor întruna cu ale ei. Mingea a venit spre noi rostogolindu-se prin iarbă. M-am ridicat şi i-am tras enervat un şut. A zburat tocmai pînă în dreptul porţii adverse. Băiatul a făcut o grimasă contrariată şi a aplaudat ironic. M-am culcat din nou în iarbă. Căldura te toropea, aerul umed era înăbuşitor.

Kørner îi dădea în continuare zor cu apartamentul de care era sigură că puteam să-i fac rost. Mă obosise pînă la urmă atît de mult încît l-am citat pe Hermansen:

— Cîştigaţi amîndoi atît de multe parale încît aveţi fără îndoială posibilitatea de a locui într-una din construcţiile noi ! Daţi dovadă de puţin simţ civic ! Dealtfel ce ai vrea ? Să-l dau afară pe unul dintre chiriaşii mei ?

— Deci ai totuşi o proprietate, dragă Marcus ! De ce trebuie să fie un secret că eşti capitalist ?

— Ca să scap de o situaţie ca asta de acum.

A pufnit-o rîsul. Kørner nu este dintre acelea care să se supere cu una cu două. Dacă i-ai da de înţeles că este o parazită, ţi-ar răspunde că însăşi societatea este o colectivitate de paraziţi.

Continua să fabuleze despre un apartament. A spus ceva în sensul că noi, capitaliştii, intram

şi ieşeam unii de la alţii cînd doream şi că era sigur că puteam să le fac rost de un apartament, dacă voiam.

Căzusem într-o stare de toropeală şi aţipisem uşor. M-am trezit în clipa în care Kørner a exclamat :

— Ce se întîmplă cu Thorsen ?

M-am îndreptat din şale şi am privit spre terenul de sport.

Am zărit-o pe Thorsen venind în direcţia noastră. A traversat zona loviturilor de pedeapsă trecînd printre jucători fără să-i privească. Au strigat-o, dar n-a reacţionat. Şi-a urmat drumul cu capul plecat şi mersul nesigur. A fost de mai multe ori cît pe-aci să cadă. Băieţii se uitau holbaţi la ea.

Kørner mi-a aruncat o privire.

— Ce s-o fi întîmplat cu ea ?

Habar n-aveam.

Fata se apropie. Mergea împleticindu-se de parc-ar fi avut arcuri la picioare. Făcea zigzaguri mari. A venit pînă lîngă noi şi s-a oprit, rămînînd nemişcată.

Kørner a întrebat-o :

— Ce-i cu tine, Thorsen ?

Glasul ei trăda o uşoară panică. Lui Kørner nu-i plac situaţiile în care se îngroaşă gluma. Nici mie dealtfel.

Thorsen îşi ridică capul încet, cu greutate. Un zîmbet confuz, stereotip, îi mijea în colţurile gurii. Îi curgeau bale pe bărbie. A mormăit atît de încet, încît deabia o puteam auzi :

— Voiam... să vorbesc cu tine... Marcus...
I se muiară dintr-odată genunchii. N-o mai ţinură picioarele şi se prăbuşi cu faţa în iarbă.

6

Kørner şi cu mine am rămas cu privirile pironite asupra fetei trîntite în iarbă.
Zăcea pe burtă cu mîinile date înlături, parc-ar fi primit un brînci din spate.
— Dar ce-o fi cu ea ? a întrebat Kørner, întorcîndu-şi privirea către mine. Faţa ei mare şi netedă era încordată. Citeam în ochii ei un îndemn limpede : „Fă ceva, Marcus !"
Nu murise, în nici un caz. Respira cu horcăituri. Ne-am dus la ea. Cîţiva jucători de fotbal se apropiaseră de noi. Le-am făcut semn să dispară. Au rămas la o oarecare distanţă privind. Am întors fata cu faţa în sus în poziţie de respiraţie artificială. Kørner şi cu mine participasem la un curs de prim ajutor. Thorsen deschise ochii şi mă privi. Apoi scoase un fel de chicot şi se ridică în capul oaselor. Se clătina uşor cu mîinile la cap. Degaja un miros dulceag.
— Cred c-am căzut, bîigui. Încercă să se ridice în picioare, se prăbuşi din nou.
Kørner se uită la mine. Apoi o întrebă :
— Ai băut ?
Capul lui Thorsen se clătină puţin, cînd încercă să-şi aţintească privirile asupra lui Kørner. Îi curgeau bale din gură.

— De ce nu pleci de aci ? zise cu neclaritate. Sînt de părere să pleci !
Kørner se sculă. Pe faţa ei mare şi netedă apăruse o cută de nemulţumire între sprîncene. Era acum dispusă să se lase puţin jignită. Se putea astfel retrage fără probleme.
— Bine, dacă o iei în felul ăsta am să plec.
— Rămîi aci, Kørner zisei.
— Ba nu, trebuie să plece ! Du-te bîigui Thorsen.
Kørner se uită la mine Ochii ei aveau o expresie întrebătoare. În aceeaşi clipă sună de recreaţie. Fluierai încetarea jocului. Băieţii stăteau încă privind micul nostru grup pitoresc. Thorsen şedea în iarbă, eu stăteam pe vine lîngă ea, iar Kørner în picioare între noi, dreaptă ca o lumînare.
— Atunci te las să te ocupi de chestia asta, Marcus, zise Kørner. În ochii ei viorii era o licărire de satisfacţie. S-a îndreptat către sala de gimnastică. Elevii o urmară încet. S-au întors în mai multe rînduri, ca să ne privească. Aş fi dat destul de mult s-o fi putut urma şi eu. Thorsen îmi dădea impresia pe care ţi-o dă un munte inaccesibil.
Şedea smulgînd smocuri de iarbă pe care le arunca peste umăr. Repeta într-una aceleaşi mişcări. Se legăna necontenit înainte şi înapoi. Avea o cantitate apreciabilă de alcool în centrul regulator al echilibrului.
— Ei bine, ce ţi s-a întîmplat ? zisei cu răceală.
— Nu pot să dorm, murmură ea.

— Să dormi ? E ora unu acuma, de ce să dormi ?

Şi-a ridicat privirea spre mine. Zîmbetul acela stereotip dădea feţei aspectul unei măşti. O faţă de păpuşă rîzînd prosteşte.

— Îţi spun că nu pot dormi noaptea.

Glasul meu era cu desăvîrşire neutru. Suna ca şi cînd ar fi venit de undeva dindărătul meu.

— Ce are a face chestia asta cu mine ? întrebai.

— Continui să vorbeşti întruna cu mine, zise. M-am ridicat de jos. Aveam vaga speranţă, că va face şi ea acelaşi lucru. Dar nu a fost aşa. A rămas jos, continuînd să smulgă iarba. Părea să fi primit sarcina precisă de a curăţa de iarbă o anumită bucată a terenului de fotbal.

— Haide, vino. Trebuie să te duci acum acasă !

Am apucat-o de braţ şi am tras-o în sus. A scîncit, lăsîndu-se greu. Atîrna de mîna mea ca o povară. I-am dat drumul. A bufnit imediat de pămînt şi şi-a reluat ocupaţia obsesivă a smulsului ierbii.

Pe terenurile de sport domnea acum o linişte deplină. Din curtea şcolii răzbătea un zumzet neîntrerupt de glasuri, printre care se amestecau uneori strigăte înalte. Un avion cu reacţie zburînd la mare înălţime trăgea pe bolta cerului o dublă dîră de brumă albă.

M-am aşezat pe vine în faţa lui Thorsen. Am încercat să-i prind privirea, dar a fost cu neputinţă. Smulgea în continuare iarba. Se lăsase puţin pe spate, ca să şadă mai bine. Purta o pereche de pantaloni de culoare verde şi o bluză

verde cu model, cu nişte pete pe piept. Acelaşi zîmbet fără de rost mijea în jurul gurii ei.

Simţeam că eram pe punctul de a-mi ieşi din fire. Mi se contractaseră fălcile. Fenomenul îmi este cunoscut din scenele care se petrec la etajul al doilea pe stînga, cînd tinerii căsătoriţi îşi joacă piesa lor plină de conflicte. Am tras aer adînc în piept, dobîndind din nou controlul asupra situaţiei.

— Uită-te la mine, Thorsen ! îi zisei cu o excelentă voce de profesor.

Privirea ei nesigură se roti în sus. Se legăna. Îi venea greu să-şi menţină echilibrul în lipsa unui punct fix pe care să-l privească. În cele din urmă a izbutit să mă prindă în obiectiv. Ca un fel de reacţie la această imagine se aplecă deodată înainte şi vomită. Mirosul degajat făcu să mi-se întoarcă stomacul pe dos.

A vomat de cîteva ori. Nu ştiam ce trebuie să fac. Simţeam că nu prea se cădea să plec acuma, cu toate că era tocmai lucrul pe care aş fi preferat să-l fac. Ca şi cînd ar fi vrut să mă ajute puţin de a ieşi din pasivitatea mea, întinse o mînă şi mă rugă să-i dau o batistă. I-am dat-o. Se şterse pe faţă cu mişcări atît de energice, încît părea că ar vrea să şi-o răzuiască.

În regulamentul Ministerului Învăţămîntului nu sînt prevăzute situaţii de felul acesteia. Se spune doar ceva despre raporturi corecte şi aşa mai departe. Cum trebuie să procedezi faţă de o fată, care pretinde că te iubeşte, te cheamă într-una la telefon şi îşi manifestă dragostea vo-

mînd în compania ta ? În curtea școlii sunase sfîrșitul recreației.

— Am oră acum, zisei.

Se uita țintă la mine cu gura deschisă. Îi lucea bărbia de bale. N-am mai putut suporta putoarea degajată. M-am apropiat de dînsa și am apucat-o de subțiori, trăgînd-o cîțiva metri mai încolo. Tocurile pantofilor i se tîrau prin iarbă. Tîmpită situație! Nu izbuteam să o fac să se ridice în picioare.

Zărind silueta înaltă și întunecată a lui Volmer lîngă zidul alb al sălii de gimnastică, îi dădui drumul fetei. Se așeză cu picioarele ghemuite sub ea într-o poziție strîmbă. Reîncepuse să curețe terenul de iarbă, o activitate care părea să o liniștească.

Volmer se îndrepta spre noi. Silueta sa întunecată tremura în aerul cald, ca într-o viziune provocată de un rău de mare. A venit pînă la noi. Stăteam și priveam la Thorsen. Ochii ei urmăriră încet, de jos pînă sus, linia impecabilă a pantalonilor lui Volmer.

— Mi-a spus Kørner că s-a întîmplat ceva ! zise Volmer. Făcu un gest demonstrativ cu mîna. Am dat afirmativ din cap. Privirile lui Thorsen ajunseseră acum pînă sus, în dreptul figurii lui Volmer. Se uită la el cîteva clipe. Apoi își lăsă din nou capul în jos. Continua să smulgă iarbă. Zise : „Noroc Volmer !“, și chicoti.

Volmer trase de dunga pantalonilor și se așeză pe vine în fața ei. Așa cum faci cînd te afli în prezența unui cîine de care nu ești cu totul sigur. Nici un fel de mimică a feței, glasul era neschimbat, amabil ca întotdeauna :

— Louise, ia uită-te la mine... !

Fata și-a ridicat privirea spre dînsul. Capul i se clătina. Apoi s-a făcut albă la față. Volmer făcu un salt elegant, dîndu-se cu o jumătate de metru înapoi, dar de rîndul acesta nu s-a întîmplat nimic.

— N-ai vrea să chemăm un taxi ca să te poți duce acasă, să te culci ?

— Nu, nu vreau ! răspunse fata.

— Atunci ce vrei ?

— Vreau să stau de vorbă cu Marcus !

Volmer se ridică de jos. Îmi lansa un apel din privire. Am început să protestez :

— Am oră acum !

Dar bineînțeles că-i trimisese acasă pe respectivii elevi. Volmer este omul care se pricepe să aranjeze orice situație. Se discută rar cu dînsul. Este în posesia unei autorități care te dezarmează.

Se așeză din nou pe vine în fața lui Thorsen. Îi luă mîna și i-o mîngîie. Îi tremurau nările din cauza mirosului nesuferit.

— Te duce Marcus acasă cu un taxi ! E bine așa ?

A dat din cap cu vioiciune, asemenea unui copil căruia îi promiți o înghețată pe băț, din alea mari. Apoi i se ivi dintr-o dată o cută gînditoare între sprîncene.

— Păi, am propriul meu automobil, zise Thorsen.

— Vrei să spui că ai venit aci cu maşina ? întrebă Volmer. Fata încuviinţă din nou, dînd din cap. Volmer îmi adresă o privire imploratoare.

— E mai bine să rămînă aci pînă mîine, zise el. Haide, draga mea !

Se ridică în picioare. Se clătina puţin în mers în timp ce o conduceam spre clădirea şcolii. Mergea însă foarte bine acum. Volmer aranjase totul. Taxiul aştepta în curtea şcolii. Am instalat-o pe strapontina din spate. Era foarte palidă şi transpirată. Şoferul fusese pe punctul de a protesta, dar Volmer nu este degeaba omul şcolii.

— Îmi asum întreaga răspundere ! zise pe un ton autoritar, punîndu-i şoferului douăzeci de coroane în palmă.

M-am aşezat în automobil lîngă fată. Aerul era destul de îmbîcsit. Am deschis geamul. Am pornit. Şoferul o pîndea în retrovizor. Mi-a explicat cît de greu este să cureţi după aceea o asemenea maşină. Însemna pierderea unor ore de muncă şi aşa mai departe. I-am spus, că poate fi liniştit în această privinţă. Era vorba de o simplă indigestie, care acum era pe trecute. Nu prea părea convins. Lua virajele cu precauţie şi conducea foarte încet. Avea mare grijă să nu zdruncine prea mult încărcătura automobilului său.

Casa este situată pe povîrniş cu vedere spre baltă. Una dintre aripile ei are două etaje cu o verandă de lemn vopsită castaniu pe toată întinderea primului etaj. Dinspre şosea există un acces direct la etajul de sus.

Nu era nici un automobil în dreptul intrării. Mă întrebam cum de a mai putut conduce *Fiatul* acela mic. Avea mersul foarte nesigur cînd am dus-o la intrarea principală. A murmurat :

— Nu-i nimeni acasă, lipsesc de mai multe zile.

Scotocea după cheie prin buzunarele pantalonilor. Uşa se deschise în acelaşi moment şi se ivi o femeie tînără, brunetă, care rămase în prag privindu-ne. Avea ochii cenuşii. Privirea ei rece s-a îndreptat mai întîi spre Thorsen, după aceea asupra mea şi apoi din nou spre Thorsen. Ce situaţie idioată ! Thorsen i-a pus însă capăt devenind dintr-o dată verde la faţă. A trecut bălăbănindu-se pe lîngă femeie şi a intrat în vestibul, dispărînd apoi în casă.

Femeia privea pe urma ei.

— Cred că ar fi mai bine să vedeţi ce se întîmplă cu dînsa, zisei.

Femeia a intrat în casă. Am urmat-o intrînd într-un vestibul larg. Se auzeau glasuri venind dinspre toaletă. Apoi zgomot de apă curgînd. În vestibul era o măsuţă de stil franţuzesc pentru serviciul de cafea cu placă de marmoră. Pe masă un telefon de culoare albă. M-am aşezat pe un scaun şi am aşteptat. Uşa care dădea spre salonul cel mare era deschisă. Oferea o perspectivă largă înspre baltă. În partea de mijloc se înălţa o colină pe care era o biserică. Aerul era ceţos. Contururile caselor de pe malul opus erau estompate.

Femeia brunetă a eşit din toaletă. Apa continua să curgă.

— Sînteţi doamna Thorsen, nu-i aşa ? zisei.

A dat din cap. Ochii ei cenuşii continuau să exprime neîncredere. Atunci i-am explicat ce se întîmplase. A zîmbit pentru prima oară.

— Soţul meu a fost nevoit să plece la Hanovra într-o călătorie de afaceri şi l-am însoţit. Nu puteam să bănuiesc că...

A făcut un gest în direcţia toaletei. Thorsen ieşi de acolo. Uitase să închidă robinetul.

— Atunci cred că pot să mă retrag, zisei îndreptîndu-mă spre uşa de la intrare.

Tînăra Thorsen m-a apucat de braţ. S-a agăţat cu putere de mine, strigînd :

— Nu pleca ! Nu pleca !

Bruneta a apucat-o de braţ. Avea un glas aspru şi nervos.

— Dar bine Louise, domnul Lange nu are timp de...

A urmat o reacţie violentă. Fata îmi dădu drumul, întorcîndu-se furioasă către cealaltă şi ţipînd :

— Ţine-ţi botul, tîrfă !

Doamna Thorsen îşi îndreptă privirile spre mine cu un gest de resemnare, care voia să spună : „Vedeţi şi dumneavoastră !" I-am zîmbit. Fata mă apucase din nou de braţ. Ce mai comedie !

— Ei bine, pot să mai stau puţin ! zisei.

Thorsen cea tînără se mai liniştise în fine puţin. Intrarăm în salon. Toată partea dinspre baltă era compusă din ferestre şi uşi de sus pînă jos. În ciuda căldurii înăbuşitoare uşile erau deschise. Perdelele albe se mişcau uşor datorită

vîntului slab. Dinspre baltă veneau primele semne ale sfîrşitului de vară.

O imagine scenică perfectă : O casă daneză îmbelşugată, tablouri frumoase, tonuri impresioniste, mobile de calitate, rafturi cu cărţi legate. În fund, deschidere spre balta Utterslev. O după-amiază însorită cu un val de căldură apăsătoare. Personajele : o fiică tînără şi frumoasă, o mamă vitregă frumoasă şi doar cu puţin mai în vîrstă ca fiica şi un bărbat de vîrsta mea, care a picat în această situaţie din pură întîmplare. Reprezentaţia putea să înceapă, materia primă era în ordine.

Thorsen se aşeză pe canapea. Arăta mai bine la faţă acum. Putea de asemenea să-şi aţintească privirea asupra cuiva fără dificultate. Cu toate acestea era încă o licărire ciudată în ochii ei. A rămas un timp în poziţia aceasta şi apoi s-a lăsat încet pe o parte, pînă ce capul i-a ajuns pe braţul canapelei. Atunci şi-a ridicat picioarele sus. Mă privea în continuare. În jurul buzelor ei uscate şi cojite mijea un zîmbet fericit.

Am fost rugat să iau loc într-un fotoliu din piele neagră, aşezat cu faţa spre perdelele albe. În partea stîngă aveam priveliştea bălţii, iar în dreapta pe a lui Thorsen. Aerul îmi părea ciudat de dens, parc-ar fi fost plumb fierbinte.

Doamna Thorsen umbla de colo-colo, oferind ţigări, whisky, biscuiţi. Părea cam agitată. Se vedea cît de colo că încerca să fie prietenoasă cu fiica ei vitregă. Era însă la fel de limpede că acesteia puţin îi păsa de doamna Thorsen. Diferenţa de vîrstă dintre cele două nu părea să

fie mai mare de patru, cinci ani. Tînăra Thorsen a reacționat prin manifestarea unei totale indiferențe cînd mama ei vitregă i-a oferit un pahar de apă, un antinevralgic și încă o pernă pe care să i-o pună sub cap.

A urmat o lungă tăcere. La teatru publicul ar începe să-și dreagă glasul, să bată din picioare, să foșnească din pungile din material plastic. Thorsen zăcea într-o rînă cu o pernă verde sub cap. Nu prea se asorta cu paloarea feții. Zîmbetul acela prostesc continua să-i mijească în jurul gurii.

— Ai vrut să-mi spui ceva, zisei.

— Da.

— Poftim.

— Mulțumesc !

La atîta s-a rezumat dialogul nostru. După ce fumasem o țigară și băusem un whisky am considerat că aș putea să mă retrag. M-am uitat la ceas și m-am sculat.

— Văd că te simți mai bine acum. Trebuie să mă duc la școală.

Thorsen se ridică dintr-o mișcare pe sofa.

— Nu trebuie să pleci ! Nu trebuie să pleci !

— Dar bine, Louise... !

— Taci din gură !

Doamna Thorsen își țuguie buzele, făcînd o mutră resemnată și își ridică brațele în lături.

— Volmer spunea că poți rămîne, iar tu însuți spui mereu că ai vrea să stai de vorbă cu mine !

— Am spus așa ceva ?

— Da, ai spus !

— Cînd ?

— O spui mereu noaptea !

Am întîlnit privirea doamnei Thorsen. S-a uitat o clipă la mine cu ochii larg deschiși. Apoi s-a grăbit să-mi servească încă un whisky. Dumnezeule ! M-am așezat. Tînăra Thorsen se destinsese. S-a culcat din nou pe o parte. Părea foarte mulțumită de faptul că poate sta întinsă așa, privindu-mă. Avea ceva de cîine în privire.

Doamna Thorsen s-a așezat pe un scaun rococo în afara cîmpului vizual al fetei. Se foia de colo colo. A băut un campari și a fumat o țigară. Să fi fost vechea și buna comedie romantică ? Să te căsătorești cu șeful ! Visul unei vieți de lux ! Rezistase oare visul acesta contactului enervant cu realitatea ? Cu fiica vitregă, de exemplu ?

Era destul de frumoasă, dar de o frumusețe cam posomorîtă. Avea fără îndoială părul vopsit ; gură mare, cam umedă, nasul mic și cîrn, ochi cenușii. Purta o fustă neagră mini și un pulover alb, care sta strîns pe trup. Era fără ciorapi și desculță, dar lîngă ușa dinspre vestibul se afla totuși o pereche de saboți.

Începuse să mă enerveze situația asta. Mă simțeam sechestrat. Îmi venea să o șterg, dar s-ar fi ajuns fără îndoială la o scenă penibilă pe care preferam să o evit. Am rămas deci pe scaun și am așteptat. Slavă domnului, fata începu curînd să clipească din ochi. Apoi i s-au închis de tot, dar i-a redeschis brusc. Privea în jur holbîndu-se. Zărindu-mă a zîmbit fericită. A trecut în felul acesta un timp destul de lung. Părea să încerce din răsputeri să se mențină trează.

În cele din urmă n-a mai rezistat. I se închiseră ochii din nou și rămaseră închiși. S-a auzit un sforăit slab. Peste puțină vreme dormea adînc.

M-am ridicat și m-am strecurat tiptil în vestibul. Tînăra doamnă Thorsen m-a urmat. Și-a luat saboții în mînă și a închis cu precauție ușa.

— Trebuie să mă scuzați, e foarte penibil ! zise.

— Nu vă faceți gînduri în privința asta ! răspunsei.

— Să telefonez după un medic ?

— Nu cred să fie necesar. Cîteva ore de somn și o să-i treacă.

— Credeți c-a băut ?

— Da, nu credeți ?

— În cazul acesta nu poate rămîne culcată acolo !

Am ridicat din umeri. Nu era de fapt treaba mea să-i spun unde s-o culce. Numai să nu fie în apropierea mea.

— O să se supere tatăl ei, dacă o găsește culcată acolo la întoarcere, zise pe un ton plîngăreț. Nu îndrăznesc s-o las să zacă acolo.

N-am reacționat în nici un fel. Aveam convingerea că făcusem destul pentru familia Thorsen. Am ieșit pe ușa de la intrarea principală. Căldura de afară avea efectul unui zid. M-a însoțit afară. În glasul ei era o ușoară rezonanță de disperare.

— Îmi dau atîta silință, am încercat în toate felurile. Edgar zice că trebuie să am răbdare. E ușor de spus..., spunea în timp ce mergea alături de mine spre ieșirea din curte. Saboții erau cam

mari. Pierzînd unul pe drum, sărea într-un picior, pînă ce a reușit să-l încalțe din nou.

Am ajuns la alee. Lîngă poarta de la intrare se afla un frasin argintiu. Îi tremurau frunzele în adierea vîntului. Tînăra doamnă continua să mă însoțească. Părea că simte nevoia de a vorbi cu cineva :

— E bolnavă. Cînd m-am căsătorit cu Edgar se afla internată la spital. Apoi s-a reîntors acasă. Habar n-aveam de treaba asta ! Doresc atît de mult să ne putem înțelege ! N-a fost deloc acasă în noaptea asta.

— De unde știți lucrul acesta ? am întrebat. Doar nici dumneavoastră nu ați fost acasă.

— Patul ei nu era desfăcut, zise. Apoi se roși la față. Nu aveam de unde ști c-o să se apuce de băutură. Nu suportă. Doctorul a spus că nu trebuie să bea cît timp ia tabletele alea.

Am privit-o un timp și apoi i-am spus :

— De ce îmi povestiți toate lucrurile astea ?

Se făcu din nou roșie la față. I se ivise o cută de supărare între sprîncene.

— Vorbește foarte mult despre dumneavoastră. Am impresia că ține foarte mult la dumneavoastră.

— Se pare că toată lumea are impresia asta, zisei.

M-a privit. A vrut să mai spună ceva, dar n-a mai zis nimic. Mă simțeam cuprins de un pic de compătimire față de dînsa. Doar nu era de vină, că tînăra doamnă dăduse această reprezentație. I-am atins ușor brațul spunîndu-i cu un zîmbet amabil :

— Priviţi lucrurile cu calm. Treburile se vor aranja fără îndoială. Creşte. Va da, desigur, peste unul care să-i placă !

Era un limbaj pe care îl putea înţelege. A zîmbit. Avea ochii mari, cam spălăciţi. Era un contrast ciudat între înfăţişarea ei senzuală şi nesiguranţa aceasta vibrantă. Era în mare măsură pe teren străin. Era destul de neajutorată, cînd nu se putea baza pe atracţia ei senzuală.

— Îmi dau toată silinţa, zise, dar se comportă ca şi cînd m-ar urî. Nu catadixeşte deloc să stea de vorbă cu mine. Edgar spune că n-am decît să fiu mereu drăguţă cu dînsa ! Dar cum pot fi drăguţă, cînd nici nu exist pentru ea ?

— Acum sînt nevoit să plec !

— Nu vreţi să vă conduc cu maşina ?

— Mulţumesc, dar vreau să iau puţin aer. Cred că e mai bine să vă întoarceţi la dînsa.

— Mă tem aşa de mult că Edgar o să facă scandal cînd va sosi. N-o înţelege !

— Dumneavoastră o înţelegeţi ?

— Ce ?

Se uită la mine. Apoi a început să rîdă :

— Nu, nu o înţeleg. Este o fire ciudată !

Am străbătut terenul din jurul bălţii, ajungînd la şcoală. Era pustie. Pe locul de parcare erau patru automobile printre care şi micul *Fiat-Coupé* al lui Thorsen. M-am apropiat de automobil. Cheia de contact se afla în broască. Am luat-o pentru a o preda cancelariei.

Volmer dicta o scrisoare secretarei sale, doamnei Mathiasen, „Mama Matty“, cum îi zic elevii. I-am predat cheia lui Thorsen secretarei. Văzînd-o Volmer şi-a adus aminte de misiunea mea :

— Aşteaptă o clipă ! Ai timp ? Fără să aştepte răspunsul meu a terminat de dictat scrisoarea. După aceea m-a tras în biroul său şi m-a instalat pe scaunul pentru oaspeţi. Se plimba în lungul şi în latul camerei. Face parte din categoria de oameni dificili, care nu pot sta niciodată liniştiţi.

— Cum a mers ?

A făcut o cruce în dreptul uneia dintre rubricile tabelului examenelor şi a strigat ceva spre Mama Matty. În cele din urmă s-a trîntit pe scaunul scîrţîitor din dreptul său.

I-am relatat cele întîmplate. N-a rămas pe scaun decît cîteva clipe şi s-a dus să cotrobăiască într-un maldăr de caiete, care se aflau pe un raft. Această continuă agitaţie te face să crezi că nu te ascultă. Ar fi însă o concluzie greşită. Ştie de fapt foarte bine despre ce este vorba. Mi-a aruncat un caiet chiar în clipa în care îmi încheiam raportul.

— Ia uită-te prin caietul ăsta. E al ei. N-a predat lucrarea de examen. E maculatorul ei.

Am deschis maculatorul. Erau două pagini cu un scris dezordonat. Am început să descifrez scrisul şi simţeam o vagă căldură în obraji. Lucrarea se referea la persoana mea. Era o fantezie nebunească, suprarealistă, avînd ca subiect dragostea mea nebună pentru dînsa. Ceea ce era ciudat era faptul că avea totuşi o oarecare coerenţă şi logică. O astfel de logică cerea însă

premize cu totul deosebite pentru a fi valabilă. Faptul că o respingeam mereu se datora exclusiv împrejurării că mi-era frică de ceilalţi. Aceştia nu erau prea bine precizaţi, dar erau persoane care nu doreau unirea noastră. Ba erau chiar în stare să meargă atît de departe încît să comită o crimă pentru a împiedeca această unire. Cînd se va împlini vremea vom cădea totuşi unul în braţele celuilalt. Am citit pînă la capăt şi am pus caietul pe birou.

— Cîţi au citit rîndurile acestea ? am întrebat.

— Cred că numai eu. Şi poate Henriksen.

— E suferindă !

A dat din cap şi apoi, zîmbind :

— La urma urmei e o compunere foarte bine scrisă. Mai ales descrierea întîlnirii voastre din noaptea aceea. Dar pe ce s-a bazat.

— Pe absolut nimic ! Este adevărat că a fost la mine acasă împreună cu ceilalţi, dar nu e adevărat că i-aş fi şoptit să se ascundă în dormitor.

S-a ridicat din nou de pe scaunul din faţa biroului său şi a ieşit o clipă, ca să semneze scrisorile aflate la Mama Matty. Apoi s-a întors cu un extras de cont, zicîndu-mi :

— Aşteaptă un moment !

A format repede cifrele pe o mică maşină de calculat, le-a comparat şi a strigat către Mama Matty, că este în ordine şi că poate pleca. După aceea mi-a zis :

— Ascultă, trebue să o declarăm bolnavă ! N-ai putea vorbi cu tatăl ei ?

— Nu !

— Mai gîndeşte-te puţin ! zise, lovind în caietul aflat pe masă. Oricum, trebuie recunoscut că te bucuri de încrederea ei !

— N-ai vrea să fii atît de amabil să te duci la dracu ! am replicat.

Un zîmbet larg se întinsese pe faţa sa :

— Fă-o de dragul meu, Marcus !

— De ce crezi că te-au numit director ? zisei.

M-am reîntors la mine acasă cu maşina. Atît de devreme după-amiaza era loc berechet sub tei. Era o căldură apăsătoare în apartament. Am deschis toate ferestrele. O scurtă trecere în revistă a casei de peste drum cu ajutorul binoclului. Ferestrele erau larg deschise. Locatarii erau destul de sumar îmbrăcaţi. Tînăra doamnă de la al doilea pe stînga era în bikini. Şedea lîngă fereastră, citind o revistă. Tu erai în chiloţi şi sutien. Am remarcat un buchet de flori într-o vază pe pervazul ferestrei.

Aveam o durere de cap sfredelitoare. M-am întins pe canapea cu cartea lui Le Nôtre. Nu sînt obişnuit să beau alcol în mijlocul zilei. Eram pe punctul de a adormi, cînd a sunat telefonul.

Era angrosistul Thorsen. Fusesem extraordinar de amabil, ocupîndu-mă în felul acesta de fiica lui. Nu ştia cum să-mi mulţumească. Aveam o influenţă atît de bună asupra ei. Tocmai discutase cu nevastă-sa despre lucrul acesta. Ar fi fost fericit să aibă el însuşi asemenea calităţi. Medicul îi spusese că era de mare

importanţă să se stea de vorbă cu dînsa. Dar la ce bun, dacă fata nu voia să vorbească cu el ?

I-am spus, că vedeam foarte bine aceste dificultăţi.

— Cel mai bun lucru ar fi să o declarăm bolnavă. Chiar adineaori am vorbit cu directorul şcolii de lucrul acesta, am zis.

— E ceva cu examenele ei ?

— Da, printre altele. Cred că va trebui să se prezinte la examenele de corijenţă, am răspuns eu.

Am aruncat o privire pe fereastră. Peste drum, la etajul al treilea pe dreapta. Perdelele erau acum trase. Ce va fi făcînd Mata Hari ? Dl. Thorsen spuse cu glas şovăitor :

— Aflaţi că am încercat să vorbesc cu ea despre lucrul ăsta. Şi ştiţi ce ? Nu vrea să obţină scutire medicală, fiindcă ar însemna să nu vă mai poată vedea !

Convorbirea noastră a luat sfîrşit curînd. M-am întins din nou pe canapea cu Le Nôtre. Am dormit timp de o oră şi m-am trezit la sunetul caracteristic al claxonului cu compresor al lui Carsten. Mă aştepta jos în automobil şi-mi făcea semne cu mîna. Era ora de tenis. Am coborît. Palatele dela al treilea pe dreapta erau din nou ridicate.

În timp ce intram pe teren se ridica un nor uriaş dinspre miazăzi. Aveam impresia că joc tenis într-o saună. Pantofii de tenis erau grei ca nişte bocanci de munte. După ce jucasem vreo cinci minute s-a dezlănţuit. Totul s-a por-

nit dintr-o dată : vijelie, tunete, o ploaie torenţială extraordinar de puternică. Un vînt rece ca gheaţa a spulberat zăduful. Abia după aceea îţi puteai da seama cît de al dracului de neplăcută fusese vremea în ultimele zile.

M-a condus acasă cu automobilul. Furtuna trecuse. Norii fuseseră măturaţi de vînt. Străzile erau pline de apă. Picura din tei. Oamenii păreau să fi scăpat de o povară.

Mi-a spus că ar vrea să vină şi el puţin pînă sus, ca să mai stăm un pic de vorbă. De mirare, căci de obicei ne vine foarte greu să stăm la taifas. N-avem nici unul talentul pălăvrăgelii. Ne-am aşezat fiecare de cîte o parte a biroului şi am băut un suc de fructe. Conversaţia se înfiripa cu greu. După ce şezuserăm un timp în felul acesta şi-a luat paharul şi a început să se plimbe prin cameră. La început fuseseră două încăperi, dar le-am transformat într-una singură. Îţi poţi îngădui aşa ceva cînd eşti proprietarul întregului imobil.

— Ce linişte e aici, zise Carsten.

— Îmi place aşa, iubesc liniştea !

— La noi acasă e întotdeauna cineva care vorbeşte.

— Pot să-ţi pun ceva din „Maeştrii Cîntăreţi“, dacă doreşti puţin zgomot !

A strîmbat din gură. S-a dus la fereastră şi a privit înspre casa de dincolo. Nu te aflai în scenă în clipa aceea. A zis :

— Îţi vine uneori să le dai pe toate dracului, nu-i aşa ?

Întrebarea nu era dintre acelea care să ceară un răspuns. Şi-o pusese mai mult lui însuşi. Se schimbase în ultima vreme.

Puţin mai tîrziu a plecat. Ai apărut la fereastră în clipa în care a pornit motorul, la fereastra Rosenborg. Ai urmărit din privire automobilul, pînă ce a dispărut în direcţia Strandboulevard. Te-ai aşezat după aceea pe canapea în partea mai depărtată de fereastră, în semiîntunericul albăstrui cu contururi difuze, şi ţi-ai băut ceaiul. Era ora şapte şi jumătate. Ca la o comandă s-au aprins luminile pe micile scene ale ecranelor de televiziune.

Mi-am adus aminte de obligaţia mea săptămînală : scrisoarea către mama mea. Dacă uitam să-i scriu mă pîndea riscul grav de a o vedea sosind val-vîrtej, pentru a mă îngriji de vreo oarecare boală.

Ştii la ce mă gîndisem cîndva ? Să scriu povestea oamenilor acestora de pe cele patru scene de vizavi. O agendă de însemnări zilnice privitoare la imobilul înmatriculat sub nr. NN. Østerbro, începînd din iunie 1967 şi pînă la data de... ? De publicat după trecerea a cincizeci de ani dela decedarea tuturor personajelor implicate. În ciuda tuturor aparenţelor sînt totuşi un fel de istoric. Am renunţat pentru că, privind în perspectiva timpului, ar fi fost prea puţin de scris. Nu poţi măsura creşterea unui arbore zi de zi.

Ideea aceasta a mijit însă multă vreme în mintea mea. Ar fi dat un oarecare sens voyerismului meu.

Terminasem scrisoarea : „Dragi salutări, al tău fiu devotat, Marcus“. Am lipit timbrul. Aveam de gînd să pun scrisoarea la cutie în drum spre restaurant.

Am aruncat o ultimă privire. Apăruseşi tocmai la fereastră cu peruca blondă. Peste cîteva clipe te-ai ivit în cadrul uşii de la intrare.

Am pornit pe urma ta !

7

Şi în felul acesta a început o fază nouă. Această parte a piesei ar putea fi intitulată : „Primul contact sfios între cei doi îndrăgostiţi“.

De ce oare te-am urmărit ? Am meditat adesea asupra acestui lucru. Nu e genul meu. Am fost întotdeauna de părere că trebuie să tragi o linie de demarcaţie precisă între prestaţiile actorilor pe scenă şi viaţa lor particulară.

Curiozitate ? Poate ! Eram însă deasemenea curios să aflu ce se ascundea îndărătul jocului de pe celelalte scene. Cu toate acestea nici prin gînd nu-mi trecuse să-i urmăresc pe stradă pe aceştia.

Adevărul era, fără îndoială, că începuse să mă intereseze persoana ta. Ajunsesem ceea ce în limbaj modern se numeşte un spectator angajat. Deveniseşi pe nesimţite sursa unui fel de vrajă. S-a mai auzit de cazuri de felul acesta. Am citit cîndva despre o actriţă celebră, care primea în fiecare seară cîte zece trandafiri roşii din partea unui admirator anonim. Lucrul ăsta

s-a repetat zi de zi cincisprezece ani la rînd. Atîta răbdare nu puteam avea.

Am ieşit deci pe stradă într-o seară frumoasă, senină. Ajunseseşi pînă la colţul lui Hermansen. Ai privit o clipă înspre mine. Păreai să fi înlemnit timp de cîteva secunde. Apoi ţi-ai urmat drumul în direcţia Østerbrogade. Te-ai oprit la colţ şi te-ai uitat la o vitrină cu articole pentru bucătărie şi baie. Ai privit din nou în direcţia mea. Purtai ochelari de soare de culoare închisă, mari, care dau feţei un aspect cu totul lipsit de expresie. E ca o mască îndărătul căreia te poţi ascunde. O recuzită caracteristică unui oraş de mari proporţii.

Aerul era proaspăt după ploaia torenţială. Picura încă pe sub tei. Nu era aproape nici o circulaţie pe străzi : film danez la televiziune. Am pornit încet pe urmele tale. Mă sileam să dau impresia unui domn care îşi face plimbarea de seară în aerul proaspăt, după o zi apăsătoare. Mă prefăceam că privesc la vitrine şi urmăream cu coada ochiului pardesiul tău roşu.

Te îndreptai către lacuri. Furtuna se retrăsese către apus. Razele piezişe ale soarelui tiveau norii întunecaţi cu o cunună de lumină. Păreau să se fi oprit în loc. Poate că chibzuiau dacă n-ar trebui să facă cale întoarsă.

Cotim la dreapta în direcţia Østerbrogade, de-a lungul aleii pentru pietoni. Te-am văzut, într-o vitrină, cum traversai strada. Pardesiul tău roşu contrasta frumos cu verdele pomilor ce jalonau malul lacului. După ce ai parcurs vreo cincizeci de metri pe alee m-am desprins

de cîntarele de baie şi rulourile pentru slăbit şi am început să te urmăresc. Un tînăr aşezat pe o bancă te-a urmărit cu privirea. Doi băieţi culcaţi pe burtă priveau în apa tulbure a lacului. Te-ai oprit lîngă ei şi te-ai uitat la vaporaşul lor. Apoi ţi-ai reluat mersul.

Erai uşor de urmărit. Pardesiul tău roşu se proiecta pe fondul culorilor pastelate. Mergeai la vreo sută de metri în faţa mea, în direcţia podului Fredensbro. Mergeam în urma ta agale. Două cucoane mai vîrstnice hrăneau nişte raţe şi lebede cu fărîmituri de pîine. Erau cu totul absorbite de ocupaţia lor. Împărţeau bunătăţile în mod echitabil şi goneau pescăruşii obraznici. Dar acestora puţin le păsa. Te-ai oprit să priveşti cele două doamne energice. Una dintre ele, cea care purta un pardesiu de culoare neagră, dădea din braţe şi cîrîia ca o cioară ca să-i facă pe pescăruşi să dispară. Ajunsesem acum atît de aproape, încît îţi puteam vedea zîmbetul. Te-ai întors cu faţa către mine şi ai rămas o clipă aşa. După aceea te-ai reîntors şi ţi-ai continuat drumul. Trebuia să fiu mai precaut. Femeile simt întotdeauna cînd sînt urmărite de un bărbat.

Mai departe de-a lungul lacului. Mergeai foarte încet, te opreai des, întorcîndu-ţi privirile. Simţeam acum un fel de dorinţă de a mă apropia mai mult de tine. Cînd îţi întorceai faţa spre mine, priveam intenţionat spre malul opus. Casele de dincolo erau scăldate în lumina roşiegălbuie a soarelui aflat la orizont. Străzile scurte din dreptul cartierului aşa-numit „Şirul

cartofilor“ erau cufundate într-o umbră albăstrie. Copiii de acolo încă se mai jucau. Glasurile lor înalte veneau peste apă. Deasupra centrului orașului se așternuse o perdea roșiatică.

Ai apucat-o la dreapta pe Fredensgade. Am grăbit puțin pasul și ajunsesem aproape de colțul străzii, cînd te-am zărit venind în direcție inversă. Am trecut unul pe lîngă altul. Ochelarii tăi de soare întunecați erau îndreptați spre mine. Fața ta era lipsită de orice expresie. M-am dus pînă la pod și am privit în apă. Cred că gestul acesta al meu părea relativ normal. Te-ai reîntors către Østerbrogade mergînd pe sub copaci. Te-a oprit un bărbat, care ți-a spus ceva. Ai scuturat din cap. S-a luat după tine și îți vorbea într-una. Te-ai întors către el și i-ai spus ceva. Era un refuz ; oamenii au un limbaj clar al gesturilor. Tînărul așezat pe bancă și-a întors din nou capul după tine în clipa în care ai trecut prin fața lui. Mici scenete cu desfășurări de acțiuni într-o seară de primăvară pe Sortedamsdosseringen. Te-ai așezat pe o bancă ceva mai încolo înspre Østerbrogade. Domnul insistent de adineauri a trecut prin fața ta, afișînd o indiferență totală. Foarte bine jucat ! Ți-ai aprins o țigară.

N-avea sens să continui urmărirea în seara aceea. În general nu e bine să amesteci rolurile. M-am desprins cu efort din acest peisaj și m-am întors la Dosseringen. În dreptul casei dărăpănate din Fredensgade era oprită o ambulanță. O brancardă a fost împinsă înăuntru și automobilul a pornit imediat. Sirena ambulanței

răsuna cu putere în strada îngustă. Un pîlc de oameni a rămas privind pe urma ambulanței.

M-am îndreptat spre restaurant. Obișnuiții localului ședeau pe scaunele lor. Totul era în ordine. Am mîncat și am încercat să mă concentrez asupra cărții mele despre Comuna din Paris. Mi-am dat însă curînd seama că gîndurile îmi erau la tine.

Ce-o fi însemnînd lucrul acesta ?

Cu cîțiva ani în urmă exista ceea ce se numea „Teatrul Provocator“. Se vorbea despre angajarea publicului, despre inițierea unui dialog prin provocarea spectatorilor. Un actor se instala, de pildă, cu fața către public. Rămînea așa pînă ce oamenii își pierdeau răbdarea. Sau o persoană era lăsată să se culce pe o canapea instalată pe scenă și să doarmă așa pînă ce publicul începea să reacționeze. Intenția era ca publicul să participe la crearea piesei. Nu știu dacă a ieșit vreodată ceva din asta. E foarte greu să provoci publicul dacă lumea nu se duce la teatru.

Ceea ce vreau să spun este că, pe măsură ce deveneam din ce în ce mai angrenat în piesa ta, am început să mă simt provocat de faptul că nu se întîmpla nimic. Sub influența unei jumătăți de vin de Burgundia și a unui coniac servit odată cu cafeaua, mi-a venit dintr-o dată cheful de a interveni în piesă și de a da un mic impuls acțiunii. Așa spun eu, dar era de fapt mai mult vorba de o anumită raționalizare a unui amor incipient.

Ideea îmi fusese inspirată de administratorul plantației. L-am întîlnit la toaleta pentru bărbați, unde se lupta cu vezica sa urinară leneșă. A triumfat în cele din urmă și mi-a zis ușurat :

— E un adevărat iad să îmbătrînești !

Rîdea din toată inima, de parcă ar fi spus ceva foarte comic. Ți se pare cam derutant cînd se întîmplă un asemenea lucru pentru prima oară, dar este o atitudine pe care și-a ales-o cu multă grijă. Dacă ar fi făcut o mutră de bocitoare în timp ce spunea că e un iad să devii bătrîn, nimeni n-ar mai fi catadixit să stea la o șuetă cu dînsul. Doar ar fi fost vorba de un lucru bine stabilit. S-a hotărît de aceea să vorbească despre suferințele sale, despre prostata sa, despre inima sa deficientă și despre accesele sale de amețeală, ca și cînd ar fi fost vorba de niște glume foarte reușite. E o atitudine foarte abilă. În felul acesta nu este respins pe loc, oamenii vor să participe la amuzamentul său.

Ne-am spălat pe mîini cot la cot.

— Cum mai merge cu fiul dumneavoastră ? l-am întrebat. Îmi vorbise de cîteva ori despre necazurile pe care le avea cu unicul și foarte activul său fiu.

A chicotit amuzat :

— Știți, domnule Lange, că a adoptat o nouă metodă ? De fiecare dată cînd îl chem la telefon zice că am format numărul greșit.

— Asta nu-i frumos din partea lui !

— Nu, nu-i frumos, rîse el. Cînd ajungi așa de bătrîn ca mine, te cam temi să nu deranjezi lumea.

— Dar sînteți convins că nu formați un număr greșit ?

— Nu sînt chiar atît de bătrîn ! mi-a răspuns el zîmbind satisfăcut. Și-a apropiat mult fața de oglindă și s-a șters puțin de sos pe bărbie. Apoi a continuat, zîmbind larg :

— Se întîmplă uneori să mă sune el, ca să mă întrebe de ce nu dau semne de viață.

Spunea asta chicotind. Ochii îngălbeniți îi lăcrimau. Aveau o expresie chinuită.

— N-o fi doar o închipuire de-a dumneavoastră ? l-am întrebat.

A scuturat din cap rîzînd :

— Nu, domnule Lange ! E un iad să ajungi bătrîn !

Am rămas pînă la ora zece și jumătate. Aveam o ciudată stare de tensiune. După aceea m-am dus acasă. Vremea se încălzise din nou. Nici măcar o adiere de vînt. Era aproape lună plină. Se oglindea în apa lucie a lacului. Rareori bagi în seamă luna în Copenhaga. Doar cînd are loc o expediție selenară. Atunci îți îndrepți privirea în sus și te gîndești că acolo umblă oameni.

În apartament era un aer închis. Am deschis ferestrele. M-am așezat pe întuneric la birou, cu binoclul. O încetă trecere în revistă a fațadei imobilului de peste drum.

În locuința bețivului luminile erau aprinse. Ardea o lampă în fundul camerei, răspîndind o slabă lumină roșiatică. O umbră întunecoasă se plimba de colo colo prin dreptul lămpii. Înainte și înapoi, întruna, mișcări stereotipe, asemenea

tigrului din grădina zoologică. Terapia mișcărilor. Numărătoarea inversă se declanșase.

Perdelele cu palatul Rosenborg erau trase în sus. Celelalte două palate erau lăsate în jos. Un vînt domol foșnea prin tei, cernind licăririle felinarelor, care se răsfrîngeau pe fațadă. Fața lunii lucea slab, cenușie. Apoi am dat de tine. Ședeai în întuneric la fereastră, fumînd o țigare. Priveai în sus, spre lună. Fața ta apărea ca o suprafață vag luminată cu două găuri întunecate în dreptul ochilor. Parcă te-ai fi mascat în chip de craniu.

Am luat cartea de telefon și am ieșit cu ea în bucătărie. Møller Iver, rentier. M-am apropiat în cameră, la telefonul aflat lîngă fereastră. Mă cuprinsese un fel de anxietate, dar în cele din urmă ți-am format numărul cu ochii lipiți de ocularele binoclului. Am auzit cum face apelul și în aceiași clipă te-am văzut tresărind. Ai ridicat receptorul.

Aveai un glas întunecat. Ți se potrivea bine. Ai zis :

— Tu ești ?

N-am răspuns nimic. Ai răsuflat adînc de cîteva ori. De rîndul acesta vocea ți-era încordată :

— Halo ! E cineva acolo ?

Am continuat să tac. Ai ridicat tonul, ușor enervată :

— E cineva ? Ce doriți ?

Atunci am închis telefonul. Apoi a urmat un mic truc. Am ieșit pe întuneric în coridor și după aceea afară pe palier. Am apăsat pe butonul de lumină. M-am reîntors și am aprins

lumina pe coridor. Apoi am intrat în cameră și am aprins lumina în mai multe locuri. După aceea am ridicat perdelele. Vecinul tău de vizavi se întorsese acasă.

M-am instalat cu *Comuna din Paris*. Peste o jumătate de ceas am stins lumina. Am aruncat o privire spre etajul al treilea pe dreapta. Toate cele trei palate se aflau la locul lor, trase în jos. Se zărea o lumină slabă gălbuie în fundul camerei.

Spectatorul reacționase.

În timp ce mă spălam pe dinți îmi puneam întrebarea : la cine te vei fi gîndit cînd ai întrebat „tu ești ?". La omul de legătură al lui Mata Hari ? Ori vreun amant ?

De abia mă culcasem și a sunat telefonul. Am intrat și l-am luat. Era ora douăsprezece noaptea.

Era domnul Thorsen. S-a scuzat că mă cheamă la o oră atît de tîrzie, dar era vorba de fiică-sa, ceea ce era de așteptat.

— S-a mai întîmplat ceva ? am întrebat.

— A dispărut ! Avea glasul cam răgușit. O credeam în camera ei. A venit medicul nostru și i-a dat un calmant. Priveam filmul acela la televizor...

O spunea cu o intonație de parcă i-ar fi fost rușine că se uitase filmul acela. Eram cît pe aci să-l întreb dacă îi plăcuse.

— ...Am vrut să văd cum se mai simte, înainte de a ne culca...

S-a oprit.

— Și dispăruse din cameră ?

— Da. N-am auzit-o deloc. Fereastra era deschisă şi probabil că s-a lăsat în jos pe verandă.

A urmat o scurtă pauză. Simţeam aproape că se reculege în vederea întrebării următoare. Aş fi putut să o formulez în locul lui.

— Domnule Lange, a început să spună cu glasul şovăitor... va trebui... da, o să trebuiască să mă scuzaţi, că v-am sunat atît de tîrziu !

— Nu face nimic !

În cele din urmă şi-a luat inima în dinţi :

— Nu cumva... nu cumva o fi la dumneavoastră... ?

— Nu ! Zău că nu-i la mine !

— Ne gîndeam că... ne-am închipuit că...

Acum era timpul ca această comedie să ia sfîrşit :

— Ştiu la ce v-aţi gîndit, am răspuns. V-aţi gîndit la faptul că se simte atît de mult legată de mine !

Ironia mea se irosise absolut pe degeaba.

— Da, la asta ne-am gîndit...

S-a auzit o voce în receptor. Era doamna Thorsen. Schimbară cîteva vorbe, după care domnul Thorsen a zis :

— E soţia mea. Sîntem cam îngrijoraţi...

— Fireşte ! Din păcate nu vă pot însă ajuta !

— Soţia mea întreabă dacă nu sînteţi de părere că ar fi mai bine să anunţăm poliţia.

— În această privinţă va trebui să hotărîţi dumneavoastră singuri, am zis ; la urma urmei tot dumneavoastră o cunoaşteţi mai bine !

Glasul său căpătase acum o intonaţie care trăda un sentiment de nedreptăţire. Nu atît de pronunţat încît să rişte ca să întrerup convorbirea, dar îndeajuns ca să mă facă să înţeleg că mă privea şi pe mine. Mecanismul era foarte simplu : se simţea vinovat şi ar fi fost uşurat dacă aş fi participat la luarea unei hotărîri.

L-am întrerupt :

— E mai bine să telefonaţi la poliţie !

Părea acum categoric uşurat. E agreabil să poţi împărţi într-o anumită măsură răspunderea cu alţii.

— Sînteţi de această părere ?

— Da, categoric !

Apoi ne-am spus la revedere. Am scos telefonul din priză, am stins lumina şi am aruncat o scurtă privire asupra clădirii de peste drum. Ardea încă lumina îndărătul palatelor de la al treilea pe dreapta. Luna lumina cu razele ei palide faţada melancolică. Clădirea semăna, în această iluminaţie, cu faţa răvăşită a unui bătrîn.

Valul de căldură se menţinea. M-am sculat disde-dimineaţă şi am pornit la antrenament în Parcul Comunal. Bătea un vînt puternic. Un vînt cald şi umed, care nu te răcorea. Venea în rafale. Pe Østerbrogade a smuls o pălărie mare de pe capul unei doamne şi a aruncat-o între automobile. A fost atît de terfelită încît nu mai puteai recunoaşte ce este. Stăpîna pălăriei stătea pe trotuar şi îşi frămînta mîinile, lamentîndu-se : Vai, vai !

Parc-ar fi fost vorba de propriul ei copil, maltratat în stradă. Se putea ca pălăria să fi fost

absolut nouă. Oamenii își proiectează ușor sentimentele asupra unor obiecte neînsuflețite. Îmi aduc aminte de felul în care a reacționat părintele de la etajul al doilea pe dreapta cînd noul său automobil s-a ales cu un cucui serios. Se comporta în zilele următoare asemenea eroului dintr-o nuvelă a lui Peter Seeberg.

Am trecut prin piața Trianglen în drum spre casă pe la orele șapte. Doi indivizi, care se îmbătaseră încă de dimineață, au vrut să stea puțin de vorbă cu idiotul acela în trening roșu. I-am driblat, scăpînd de ei. Unul dintre cei doi a încercat să mă urmărească, dar a renunțat curînd și, plin de mînie, s-a apucat să strige după mine niște vorbe de ocară incoerente. Ființa umană devine uneori cam insistentă.

Ora a treia. Volmer a intrat în clasă. M-a rugat să ies puțin afară. Clasa a fost străbătută de un oftat general de ușurare. Elevii se simțeau epuizați din cauza căldurii.

Pe culoar Volmer mi-a zis :

— A venit poliția ! Vor să stea de vorbă cu tine !

— Despre ce ?

— Despre Louise Thorsen ! Sus, în biroul meu.

Nu a vrut să spună mai mult. Prima impresie pe care mi-a făcut-o polițistul era că este cenușiu : haine cenușii, păr cenușiu, ochi cenușii. Pînă și culoarea feții tot cenușie era. Părea de vîrsta mea. Trecut de patruzeci. Volmer s-a retras. Avea, ca de obicei, o figură cu totul lipsită de expresie.

Omul poliției s-a prezentat : Bengtsen, comisar șef al brigăzii delicte. Mă privea cu ochi cenușii, cercetători. Bănuiesc că omul acesta nu ar putea mînca măcar o chiftea fără a-i arunca o privire cercetătoare. S-a uitat prin carnețelul său.

— Este vorba de Louise Thorsen. Era elevă în clasa dumneavoastră, nu-i așa ?

— Vorbiți despre ea la trecut ! I s-a întîmplat ceva ?

O scurtă pauză. Apoi a scuturat din cap.

— Nu ! Nu i s-a întîmplat nimic ! A încercat să se sinucidă, dar n-a pățit nimic ! A fost găsită în preajma bălții Utterslev azi dimineață. Ne-a telefonat tatăl ei. Dumneavoastră l-ați sfătuit să ne anunțe.

Am dat din cap. Sunase de recreație. Dinspre coridoare venea un zumzet unison crescendo.

— A încercat să-și taie vinele de la încheietura mîinii. Polițistul arăta cu mîna. A fost internată la spitalul Bispebjerg. Este în afară de pericol.

Continua să se uite drept la mine. Am luat o țigare și i-am oferit și lui una. A scuturat din cap în semn de refuz.

— Bine că nu s-a întîmplat nimic, am zis, dar cu ce vă pot fi de folos ?

S-a uitat pe carnețelul său. Apoi l-a izbit de dinții din față, zicînd :

— Tatăl ei spune că în ultima vreme fata se comporta altfel ca de obicei.

S-a uitat din nou pe carnețel și a urmat : Era foarte dependentă față de dvs.

— Da. Aşa pretinde ea !

Poliţistul mi-a adresat o privire scurtă.

— Pretinde ?

— Da ! Dacă doriţi să aflaţi, dacă există motive speciale pentru o asemenea dependenţă, de ce n-o întrebaţi pe ea direct ?

M-a privit o clipă. Apoi a zîmbit. Era un zîmbet sfios, palid :

— Are ?

— Nu are !

— Un interes exclusiv profesional ?

— Precis ! Acum sînteţi pe calea cea bună ! Un nou zîmbet, vag şi trist. A notat ceva în carneţel. Scria încet cu litere mari, rotunde. Vîrful limbii aluneca de-a lungul buzelor în ritmul pixului. După ce a terminat de scris a recitit. Forma cuvintele din buze. Apoi a privit în gol. S-a lovit peste dinţi cu pixul.

— Mai puteţi să-mi spuneţi alte lucruri despre ea ?

— Nu credeam că poliţia face atîta caz de o tentativă de sinucidere ?

S-a uitat la mine.

— Uneori. Depinde întrucîtva de situaţie.

— Şi există o asemenea situaţie în cazul de faţă ?

— Mda... !

— A fost bolnavă !

— Da, asta am înţeles,

A aruncat o privire înspre grădiniţa din mijlocul curţii şcolii. Cîţiva elevi stăteau lîngă zid. Priveau în direcţia ferestrei biroului lui Volmer.

Omul cenuşiu îşi închise carneţelul. A zis apoi zîmbind :

— Da, mulţumesc ! Asta a fost tot !

M-a salutat şi a plecat. Avea turul pantalonilor cam lucios. Volmer a rugat-o pe Mama Matty să-l conducă, scoţîndu-l din labirintul şcolii. După aceasta m-a luat cu el în biroul său. S-a apropiat de fereastră şi a privit în curtea şcolii. A bătut în geam, făcînd semn elevilor să plece. Apoi s-a întors spre mine. Silueta sa înaltă şi întunecată se proiecta pe fondul luminat al zidurilor albe de afară.

— Biata fată, zise Volmer, acum cred că nu mai încape nici o îndoială că e bolnavă.

Maculatorul ei zăcea pe birou. I-am zis, indicîndu-l cu mîna :

— I l-ai arătat ?

— Da, i-am dat voie să se uite o clipă prin el. Ştia doar de la tatăl ei că nu mai e întreagă la minte.

— Tatăl spusese că fiică-sa se simţea foarte ataşată de lectorul Lange ! Presupun că a insinuat în acelaşi timp că este o oarecare legătură între împrejurarea aceasta şi situaţia ei ! După aceea omul vine încoace, iar tu îi arăţi zmîngălitura asta ! Crezi că ai procedat deosebit de bine ? Cînd ţi se repetă un lucru de atîtea ori, eşti înclinat să crezi că e adevărat !

— I-am spus că e vorba de pure invenţii.

— Şi te-a crezut ?

— Da, De ce să nu mă creadă ? Doar asta-i realitatea, nu-i aşa ? N-ai avut relaţii sexuale cu dînsa, nu-i aşa ?

— Tu ce crezi ?

— Nu cred nimic ! Dacă îmi spui că nu aţi avut relaţii, atunci aşa este. Dacă ar fi să dau crezare tuturor svonurilor care circulă într-o asemenea şcoală, nu mi-ar mai rămîne decît să-mi dau demisia !

— Nu i-ai spus deci absolut nimic relativ la toate svonurile care au circulat despre dînsa şi unul sau mai mulţi dintre... colegii noştri mai tineri ?

— Nu ! De ce să fi făcut lucrul acesta ? N-ar fi fost deloc în avantajul ei.

— În schimb ai reuşit să întăreşti micul şi frumosul zvon despre dînsa şi mine ! De bună seamă singurul care nu corespunde adevărului! Foarte frumos din partea ta !

— I-am spus că între voi nu a fost... absolut nimic !

A subliniat aceste cuvinte, bătînd cu degetul în masă. După o scurtă tăcere a zis :

— Dealtfel îmi pare rău de ea !

— Îţi pare rău de ea ? Cred mai degrabă că-ţi pare rău de şcoală ! N-ai vrut să-i spui nimica în privinţa meritelor lui Thorsen, ca să nu capete impresia că moravurile acestei şcoli sînt cam libere !

A avut dintr-o dată un zîmbet larg.

— Nu aveam nici-un motiv să fac lucrul ăsta, Marcus !

— Ce altceva a mai întrebat ?

— M-a întrebat puţin despre dînsa şi tine. Dacă au fost probleme cu dînsa. La asta i-am putut răspunde că nu au fost probleme. Un nou zîmbet larg.

— Şi asta mulţumită ţie ! M-a întrebat dacă te cunosc bine. I-am spus că te cunosc de aproape douăzeci de ani. A mai întrebat dacă eşti căsătorit...

— Da, şi nu sînt căsătorit !

— I-am spus, că te cunosc atît de bine, încît pot să afirm cu certitudine, că nu este absolut nimic... neobişnuit la tine !

— Mii de mulţumiri !

Mare agitaţie pe paşnica noastră stradă. Era în tîrziul unei după amieze. La colţ, în dreptul debitului lui Hermansens, lume îngrămădită. Doi bărbaţi care se băteau. Amîndoi în vădită stare de ebrietate. Se tăvăleau în mijlocul străzii. Se oprise circulaţia. Se strînseseră o mulţime de privitori în jurul lor. Se auzea sirena automobilului poliţiei. A cotit după colţul străzii transversale. Înainta încet din pricina mulţimii adunate. Doi poliţişti au sărit din maşină şi au izbutit cu mare greutate să-i despartă pe cei doi bătăuşi. Cu toate că îi ţineau cu putere de braţe, continuau să se lovească cu picioarele. Apoi i-au aruncat în dubă. Dar cel mai înalt îşi proptise piciorul de laturea maşinii şi s-a aruncat înapoi. A antrenat în momentul căderii trei poliţişti după el. A urmat un moment haotic, cu braţe şi picioare, care se agitau de-a valma. Unul dintre agenţii de poliţie primise o puternică lovitură cu pantoful drept în obraz şi se aşezase în mijlocul străzii cu o expresie perplexă pe faţa plină de sînge.

Au reuşit în cele din urmă să-l stăpînească pe individul în cauză şi i-au pus cătuşe la mîini,

aruncîndu-l fără de menajamente în poziţie orizontală în fundul dubei. Au trîntit uşa şi duba a luat-o din loc.

Bătaia avusese un efect euforic asupra celor aflaţi în stradă. Se formaseră grupuri şi lumea discuta. Pe toată strada lume la ferestre privind. Manifestările de violenţă constituie de obicei fapte despre care auzi vorbindu-se, sau despre care citeşti. Aici deveniseră dintr-o dată o realitate.

Mi-am luat binoclul şi l-am pus în nişa ferestrei. Apoi am făcut o trecere în revistă de la o scenă la alta. Beţivul se afla în dreptul ferestrei sale. Îşi trecea mîna pe frunte. Tînărul căsătorit din apartamentul aflat cu un etaj mai jos, a repetat scena bătăii pentru nevastă-sa : un uppercut, o stîngă directă, un pantof drept în moaca poliţistului. La etajul al doilea pe dreapta femeia se aplecase peste pervazul ferestrei. Soţul era jos în colţul străzii în mijlocul unui grup. Etajul al treilea pe dreapta. Erai în dreptul ferestrei Rosenberg, pe jumătate ascunsă îndărătul perdelei. Ţineai în faţa ta o bucată de stofă albastru deschis şi priveai în stradă.

Puţin mai tîrziu grupurile s-au risipit. Te-ai retras înspre coridor. Stofa albastră fusese un prosop. În dîra de lumină ţi-am văzut trupul gol lucind de apă. Aha, tocmai făceai baie în momentul cînd începuse bătaia. Îmi bătea inima de zor. Apoi ai dispărut.

Am rămas pe scaun, înarmat cu răbdare. Peste un sfert de ceas ai reintrat în odaie. Erai

cu un halat de baie, care îţi era prea mare. Cred că era al bătrînului. Aveai nişte rufe în mîini. Le-ai pus pe masa din faţa canapelei. După aceea ai dat drumul aparatului de radio şi ai făcut cîţiva paşi de dans în ritmul muzicii. Îţi scoseseşi de pe tine halatul de baie. Timp de o clipă, o prea scurtă clipă, ai rămas cu desăvîrşire goală în camera de acolo. Frumoasă siluetă de femeie matură. După aceea ai început să te îmbraci. Aveai de făcut o alegere dificilă : să-ţi pui un costum de culoare roz cu pantaloni, sau rochia gri deschis. Ai ales costumul roz. După ce ai terminat cu îmbrăcatul, ţi-ai încheiat activităţile prin a-ţi face machiajul la lumina ferestrei. Te-ai uitat la ceas. Puţin mai tîrziu ai tras toate perdelele.

A cui vizită o aşteptai, Mata Hari ?

Au trecut cîteva zile calme. Fusesem detaşat ca asistent de examene la Roskilde. Valul de căldură se menţinea. Părea că vara voia să-şi reverse tot focul dintr-o dată.

Ieşeam amîndoi seara la plimbare, dar fiecare separat. Mergeai la o sută de metri în faţa mea. Eu, plin de răbdare, pe urmele tale. La drept vorbind peruca ta blondă nu era camuflajul potrivit, pe care l-aş fi ales în locul tău, dacă aş fi dorit să mă plimb liniştit, ferit de lupi singuratici. Ce-i drept, nu era ţipător de blondă, ci mai degrabă cenuşie, dar e lucru ştiut că există o anumită atracţie între gentlemeni şi blondine. Ai fost urmărită cu asiduitate într-o seară de un domn prin parcul din preajma

şanţurilor de apărare ale Castelului. Altul te-a atacat în parcul Østre Anlæg, iar un al treilea a fost pe punctul de a deveni dezagreabil pe Dosseringen. Dar trebuie să recunosc că te-ai descurcat în general extraordinar de bine. Am avut de altfel în parcul Østre Anlæg o impresie de „déja vu“ ? Mi s-a părut că mai văzusem odată scena aceasta : o femeie tînără primeşte omagiul unui gentleman, care o salută cu pălăria pînă la pămînt cu un gest larg.

Te mai zărisem cîndva ! Dar unde ? Era greu de ştiut, pentru că te vedeam mereu ca într-o viziune, din depărtare şi într-o lumină scăzută, sau voalată de teleobiectivul meu.

Timp de cîteva zile mica dramă a lui Thorsen a fost dată uitării. Apoi a fost repusă pe afiş. Mi-a telefonat domnul Thorsen, ca să mă întrebe dacă poate veni la mine pentru a sta puţin de vorbă. I-am răspuns că poate veni.

A sosit peste un ceas. Era într-o după-amiază fierbinte. Şi-a parcat marele său Mercedes alb sub tei. L-ai văzut şi tu sosind.

A început prin a-mi mulţumi pentru tot ceea ce făcusem. Asta mai mergea. Dar de data asta s-a manifestat cu o umilinţă aproape alarmantă.

L-am întrebat cum mai merge cu fiică-sa.

— Nu prea bine ! Întreabă mereu de dumneavoastră şi dacă veţi veni în curînd să-i faceţi o vizită. I-am spus, că deocamdată sînteţi foarte ocupat cu examenele şi aşa mai departe.

Apoi am trecut la chestiune, şi anume că medicul primar îi spusese că nu pot să o mai ţină multă vreme acolo, fiindcă se internau doar cei

cu cazuri acute. Pe de altă parte însă nu-i plăcea ideea de a-i face ieşirea din spital dacă nu urma să i se facă un tratament acasă. Pauză.

— Pot să fac ceva în privinţa aceasta ?

Da, puteam. Vorbise cu directorul despre treaba asta şi directorul îi propusese să ia legătura cu mine în această privinţă, întrucît ştia că aveam un prieten apropiat care era medic primar al spitalului de stat din Glostrup. Aşa că se gîndise că...

Mă privea încordat prin ochelarii săi imenşi cu ramă de baga. Mîna în care ţinea paharul îi tremura. Domnul Thorsen îşi aflase partea sa de necazuri în legătură cu fiică-sa. I s-ar fi uşurat din nou situaţia dacă m-ar fi implicat ceva mai mult în această afacere.

A încercat să mă măgulească puţin :

— Soţia mea a fost de părere că aş putea îndrăzni să vă întreb. Zice că păreţi atît de calm şi rezonabil ! I-aţi făcut o puternică impresie !

— Am făcut impresie şi asupra ei ?

— Poftim... ? Păi... da...

A avut un rîs nesigur.

— Am să încerc să vorbesc cu dînsul, dar nu trebuie să vă faceţi prea mari iluzii. Există riscul ca să nu fie locuri !

Mi-a mulţumit din inimă. Cu totul exagerat. Se petrecuse o schimbare cu el. Îşi înlocuise partitura veche, siguranţa de sine, cu una nouă, plină de respect. Nu se acomodase încă pe deplin cu această nouă partitură.

După ce a plecat, i-am telefonat lui Carsten. După ce m-a ascultat, mi-a zis :

— Te chem diseară !

M-a sunat la ora nouă. Totul era în ordine. Fata putea să vină a doua zi. I-am mulțumit în numele familiei.

— N-ai pentru ce, a zis. M-am gîndit adesea că ar trebui să ai pe cineva, care să țină la tine. Trebuie să fug. Avem musafiri.

A închis telefonul. Ședeai la fereastră și priveai melancolic spre semiîntunericul de afară. Să fi fost un tablou al piesei „Dorul" ?

Te-am sunat, și cînd ai ridicat receptorul ți-am zis „Te iubesc !"

8

Faza următoare : Contactul Între Părți !

Părea să se fi produs o schimbare cu tine în zilele ce au urmat. Înfloreai. Erau multe indicii mărunte. Cîțiva pași de dans pe ici pe colo, o figură mai puțin gravă, o anumită dulceață în mișcări.

Posibil să fi fost vorba de o influență reciprocă exercitată de-a-curmezișul străzii. Sau poate că iubirea îmi colorase teleobiectivul în roz.

Mă simțeam în formă și bine dispus. Am ieșit să-mi cumpăr două perechi de pantaloni de vară subțiri, una albastru deschis, alta verde deschis și niște bluze în culori vii. „În perioadele de rut masculii se împodobesc cu culori minunate", așa scria în cartea mea de zoologie. A doua zi te-ai întors acasă cu un pachet dela „Magasin". Erau

două costume de baie foarte „șic", pe care le-ai probat în cameră, în timp ce inima din mine o luase razna, făcînd să-mi tremure binoclul în mînă. Da, se petrecuse ceva cu tine !

Printre simptomele amorezării se numără și acela că nu vrei să fii prea multă vreme despărțit de obiectul dragostei tale. Se potrivea de minune. Stam ore întregi cu binoclul la ochi și mă cuprindea o neliniște, cînd nu te puteam prinde în ocular. Era fără îndoială ridicol. Un om de vîrsta mea ! O iubire romantică de la distanță, care se potrivește unui băiat de șaptesprezece ani. Mai bine zis, care nu se mai potrivește cu nici o vîrstă în zilele de azi. Elevii mei în vîrstă de șaptesprezece ani nu se comportă atît de romantic. Au o comportare destul de prozaică în ceea ce privește străvechiul joc dintre mascul și femelă.

Înțelegi ? Nu trăisem nicicînd în trecut astfel de simțăminte. Era copleșitor și cam neliniștitor. Cînd ai avut întotdeauna un anumit control asupra vieții afective, te simți oarecum zguduit cînd descoperi, dintr-o dată, că rațiunea îți este scoasă din funcțiune.

Totul se învîrtea în jurul tău în această perioadă. La tine mă gîndeam, cînd mă aflam la școală. Pe tine te visam în timpul nopții. Pe tine te urmăream, cînd te duceai să-ți faci cumpărăturile sau ieșeai seara la plimbare. Totul se desfășura sub semnul tău.

Dragostea este privită de unii ca o stare psihotică în care identitatea cuiva este pe cale de a se disolva. Și lucrul acesta mi se potrivea foarte bine. Identitatea mea în calitate de spec-

tator se disolvase cu desăvîrşire. Începusem să acţionez în cadrul piesei. În piesa ta !

În timpul acesta celelalte piese continuau să se desfăşoare netulburate.

În piesa cea mai mare se ascuţea din ce în ce mai mult conflictul din Orientul Apropiat. Un comentator al televiziunii a avut un lapsus care dă de gîndit. Făcînd un rezumat al situaţiei critice a spus :

„Cu toate acestea şansele izbucnirii unui al treilea război mondial nu pot fi considerate ca fiind prea mari".

Pe stradă lumea era cu toate acestea mult mai preocupată de noul magazin porno, ale cărui vînzătoare erau cu sînii goi. Am asistat dela fereastra mea la o situaţie fermecătoare. Una dintre vînzătoarele cu sîni descoperiţi uitase cu desăvîrşire, că felul în care era costumată ar putea să trezească oarecare alarmă în plină stradă. Se repezise în timpul pauzei de prînz la prăvălia unde se vindeau sandvişuri. Negustorul de brînzeturi de pe strada transversă tocmai ducea o grămadă de dure de brînzeturi la prăvălie. A fost atît de consternat zărind-o pe fata cu sînii goi, încît i-au căzut toate din mîini. Se rostogoleau pe stradă ca nişte roţi aurite, în timp ce omul a rămas cu gura căscată, holbîndu-se la sînii legănaţi ai fetii. Poziţiile noastre faţă de curentele vremii nu sînt încă cu totul cimentate. Locul doamnelor cu sîni goi este în revistele pornografice, în ziarul „Extra-Bladet" şi cel mult pe plajă, dar nu pe strada noastră. Încă nu !

După manifestările ei de isterie, vara şi-a regăsit echilibrul, redevenind o vară daneză cu vînt şi nori mari şi alburii pe un cer albastru.

Thorson a fost internată în secţia lui Carsten. Spunea că starea fetei mergea încet spre bine. Ne aflam pe terasa din faţa clubului, bîndu-ne berea obligatorie. Cîştigase meciul din ziua aceea. Gîndurile mele erau însă în cu totul altă parte.

— Ar trebui să mergi să-i faci o vizită, a zis Carsten, umplîndu-şi luleaua. Am băgat de seamă că-şi procurase o nouă pungă pentru tutun.

— Unde e punga din piele de şarpe ? l-am întrebat.

Şi-a îndreptat privirile spre mine, zicînd :

— Am uitat-o pe undeva. Spuneam că ar trebui să te duci să o vezi !

— Am auzit. Nu crezi că e o idee proastă ?

— De ce ?

— Mă gîndesc că... nu crezi că i-aş stimula visurile ?

Continua să mă privească fix. Era cam neplăcut. E un fel de deformaţie profesională la el. Apoi mi-a adresat dintr-o dată zîmbetul acela larg al său :

— Nu dispunem, din păcate, de o tabletă „Antimarcus", pe care să i-o administrăm ! Şi joci un rol destul de mare în viaţa ei !

— Da ! Şi îşi închipuie, printre altele, că am avut legături amoroase cu ea !

— Lucrul acesta poate fi interpretat în mai multe feluri !

A urmat o scurtă tăcere, după care i-am zis :

— Dacă ar fi să spun ceva în privința stării ei, cred că aș ghici că legăturile ei cu taică-său s-au slăbit destul de mult în clipa în care a apărut pe scenă noua doamnă Thorsen. Am ajuns în același timp profesorul ei...

Mi-a zîmbit ironic.

— Mă bucură faptul că ești în măsură să-mi explici cum se leagă între ele toate faptele acestea. Vrei să vii cu mine acasă, să mîncăm împreună ?

I-am răspuns că am o întîlnire importantă. Nu i-am spus că întîlnirea este cu binoclul meu.

— Atunci vii sîmbătă, nu-i așa ? Mai vine o pereche.

Uitasem cu totul de invitația aceasta pentru sfîrșitul de săptămînă. Nu prea aveam chef să o accept, dar ar fi fost greu să găsesc acum o scuză plauzibilă. N-aveam cîtuși de puțin chef să plec de lîngă tine. Pe de altă parte sentimentele se întăresc în cursul unei scurte separări.

S-a uitat din nou la mine. Privirea sa îmi aducea aminte de aceea a polițistului cenușiu. Același fel profesional de a te uita la cineva. Parcă ar fi încercat să-și dea seama unde mă strînge pantoful. O predispoziție către psihopatii ! Refularea unui furt comis într-un magazin ! Ne-am îndreptat spre automobilele noastre. S-a întors către mine și mi-a spus :

— E o anumită schimbare la tine !

S-a așezat la volan, a îndreptat puțin retrovizorul, și-a pus centura de siguranță, a dat drumul frînei manuale și a zis :

— Sînt de părere să-i faci o vizită. Poate că i-ar face bine !

N-am răspuns în nici un fel. M-a examinat puțin cu privirea sa de diagnostician și apoi a întors cheia de contact. M-a privit din nou și m-a atins prietenește, bătîndu-mă pe mîna pe care o țineam pe rama ferestrei automobilului. Era o manifestare de intimitate încă neîntîlnită la el. Mi-a zîmbit larg :

— Te temi de ea ?

Apoi a pornit. Am rămas pe loc privind pe urma sa. Frică ? De ce să mă tem de dînsa ? Nu aveam rezerve de energie pentru această tînără Thorsen. Asta era toată povestea...

Potrivit sursei mele și anume a unei psihologii foarte populare, iubirea se manifestă printre altele și prin faptul că îndrăgostitul nu prea se gîndește la mîncare. În privința aceasta îndeplineam cu totul condițiile. Alimentația mea se limitase în perioada aceasta la cîteva felii de pîine albă cu brînză și un pahar de lapte bătut, pe care le consumam privindu-te pe tine. Alimente de consistență moale, pentru ca să nu îmi tremure imaginea în timp ce mestecam.

Un al treilea aspect al dragostei este acela al lipsei de interes față de tot ceea ce este străin de obiectul ei. Și asta se potrivea. Nu eram în stare să mă gîndesc la Thorsen. Și mi-am dat dintr-o dată seama că veșnicele comedii care se jucau pe celelalte trei scene începuseră să mă plictisească. Activitățile acestea banale, căsniciile care trosneau din încheieturi, micile vicii, bucuriile simple, întreaga reprezentație, care se

desfăşura cu încetineală şi care mai înainte fusese zi de zi nouă şi captivantă, îmi părea acum cenuşie şi cu desăvîrşire neinteresantă.

Imaginea depinde de ochii care o privesc ! Pe cît de plicticoase îmi păreau celelalte scene, pe atît de fascinantă era a ta. Acum, după aceea, aruncînd o privire retrospectivă şi neutră, îmi aduc aminte, că tabloul era caracterizat prin mobilă masivă de modă veche, tablouri de ocazie cu rame aurite şi tapet cu flori. Dar în timpul acela maestrul de lumini făcea ca totul să sclipească şi să strălucească.

În seara aceea făcuserăm o plimbare prin parcul comunal. Obişnuiesc să-l parcurg gîfîind şi cu puternice bătăi de inimă, dar de rîndul acesta îmi apărea sub înfăţişarea unui peisaj fermecător. E foarte greu să combaţi un instinct cu ajutorul argumentelor. Al meu mă făcea să mă apropii tot mai mult de tine. În două rînduri am fost atît de aproape încît am fost pe punctul de a mă da de gol. Ajunşi în dreptul meselor cu jucători de şah înţepeniţi te-ai întors cu faţa înspre mine şi aşteptam cu un fel de panică să te aud spunîndu-mi să îmi văd de treabă. Dar ai pornit mai departe. Străbătînd peluza mare, pe care băieţii încă mai jucau fotbal în lumina aurie a soarelui de seară, te-ai reîntors acasă. Comportarea mea era într-adevăr foarte copilărească. La fel de copilăroasă ca a romanţioşilor mei camarazi de şcoală de pe vremuri, cînd stăteau la pîndă plini de doruri în timpul serii, ca să-şi zărească pentru o clipă fiinţa iubită, pe aceea căreia nu îndrăzneau niciodată să i se adreseze direct.

Hermansen ieşise să-şi plimbe ciudatul său cîine. A privit lung după tine, cînd ai păşit pragul imobilului.

— O cunoaşteţi pe această doamnă ? am întrebat.

Şi-a îndreptat privirea holbată spre mine, răspunzînd scurt :

— Nu. Dumneavoastră o cunoaşteţi ?

— De unde s-o cunosc ? am răspuns, cam repede.

Mă fixa cu ochii săi lipsiţi de expresie.

— Cred că trebuie să fie una dintre alea care locuiesc în garsonierele de sus, am adăogat eu, pentru a şterge o bănuială pe care i-o atribuisem neclar.

— Fără îndoială ! Aţi văzut magazinul porno ? Ce porcărie !

— Păi şi dumneata te ocupi cu porno !

— Doar ca deservire a clienţilor. Vînzătoare cu sîni goi ! A chicotit scurt, ca un lătrat, continuînd : Nu mi-ar putea trece prin gînd să-mi lepăd pantalonii ! Haide, potaie ! O să fie scandal cu magazinul ăsta porno !

Mai tîrziu în aceeaşi seară, cînd umbrele albăstrii au început să se strecoare pe stradă, te-am chemat la telefon. Nu ai răspuns. Palatele erau trase în jos. Era lumină în salon. Te-am sunat de mai multe ori.

Întinsă în pat cu cartea lui Le Nôtre, îmi dădeam prea bine seama cît de comică era depresiunea mea.

Am plecat sîmbătă la Rågeleje cu automobilul. Am sosit aproape concomitent cu Carsten, care avusese ceva treburi prin oraş. A sărutat-o

pe Lilly pe obraz. Pe chipul ei larg și calm se așternuse o expresie de încordare.

Ceilalți oaspeți erau doi medici, colegi de-ai lui Carsten, cu soțiile. Am jucat o partidă în dublu pe terenul de tenis. Sînt totuși puțin prea individualist ca să joc bine în dublu. Era o zi călduroasă. Am intrat cu toții în apă și apoi am făcut baie de soare îndărătul gardului viu.

Scena este frumoasă. Poate puțin prea mondenă.

Casa de formă lunguiață, frumos proiectată de arhitecți, se află așezată sus la marginea falezei cu vedere înspre mare. O scară lungă duce pînă jos la plajă. În fața casei o terasă construită din klinkerită de Øland. Pe terasă umbrele mari cu culori vii și mobilier de tip Mogensen. În mijlocul terasei a fost instalat un grătar imens, sub forma unei mese rotunde cu grătarul propriu-zis în centrul mesei. Am mîncat antricoate condimentate cu cardamă și franzelă lungă franțuzească, acompaniate de un Beaujolais al anului. Sîntem pe cale de a ține pasul cu străinătatea.

Sfîrșitul acesta de săptămînă mi s-a părut foarte lung. Aproape interminabil de lung. Amintirile mele privitoare la ceilalți musafiri sînt vagi. Cei doi medici îmi făceau impresia unor boboci identici. Gîndurile mele erau aproape întruna la tine.

Apus de soare pe terasă. Cînd soarele a lunecat spre zarea mării, cerul a intrat într-o beție de roșu și portocaliu. S-au aprins farurile de prin împrejurimi. Marea s-a întunecat trepiat cu licăriri alburii în valurile care se spărgeau

de țărm. Se auzea acompaniamentul gingaș al pietricelelor, care zdrăngăneau ritmic odată cu valurile sparte, o simfonie de Mahler transmisă printr-o instalație stereofonică ; iar mai departe pe faleză, un bal tineresc cu ritmuri puternice gen Beatles. Trei perechi de soți și un holtei. Un flirt ușor într-o seară de vară molcomă. Simțeam că menajul Carsten-Lilly nu era la fel de lipsit de frecușuri ca odinioară.

Lilly îmi propusese să facem mai tîrziu o plimbare pe plajă. Luna era plasată decorativ deasupra falezei. Am mers în direcția casei unde era bal. Proaspeții studenți. Poate că își amintea de un chioșc sub tei cu mulți ani în urmă, căci m-a apucat deodată de braț și și-a întors fața mare și liniștită spre mine. I-am dat o sărutare. Apoi mi-a zis :

— Are o altă femeie !

— E o legătură mai veche ?

— De o bucată de vreme ! A cunoscut-o la o petrecere ! Era proaspăt divorțată !

— E o legătură serioasă ?

A ridicat din umeri.

— Nu știu. Nu prea vorbim între noi.

Ne-am înapoiat. Dansau pe terasă. Carsten a întrebat :

— Ați făcut o plimbare frumoasă ?

Ochii săi aveau o expresie gînditoare. Făcînd față rolului meu am îmbrățișat-o pe Lilly și am sărutat-o. Puțin mai tîrziu s-a plîns că o doare capul și s-a dus să se culce.

Am pornit a doua zi destul de devreme către casă. Carsten m-a însoțit pînă la Rågeleje. Mi-a

spus că are chef să facă o plimbare pe jos de-a lungul țărmului în drum spre casă. Mi-a spus pe drum că speră să mă duc a doua zi s-o vizitez pe Thorsen.

— Contezi pe asta ?

M-a bătut pe umăr prietenește. Căpătase în ultima vreme o tendință de a mă atinge cu diferite prilejuri.

— Fă-o odată, omule ! N-o să-ți cadă coroana de pe cap ! Nu mușcă !

M-am așezat la masa de scris cu binoclul la ochi. Am privit ceasuri întregi trei perdele idioate cu palate. Nu se întîmpla nimic. Simțeam un gol imens în mine, atît eram de dezamăgit, că nu te arătai.

Către sfîrșitul după-amiezii ai apărut în fine pe stradă, îndreptîndu-te spre casă. Ciudat mai era felul în care inima mea pe cale de a îmbătrîni s-a apucat să bată cu putere ! Te-ai așezat lîngă fereastră cu o ceașcă de ceai și niște prăjituri. Citeai o carte. Din cînd în cînd îți aruncai totuși ochii pe fereastră. Ți se pare oare absurd cînd spun că simțeam un fel de contact între noi ? Am avut de cîteva ori impresia că te uiți direct la mine și am lăsat speriat binoclul din mînă.

Mai pe seară am pornit să ne facem plimbarea obișnuită. De data asta de-a lungul cheiului Langelinie. Un vapor mare, alb se afla tras la chei. Era un vas olandez aflat în croazieră. Ne-am oprit amîndoi să privim un grup de cucoane foarte bătrîne înzorzonate cu diamante. Porneau în limuzine negre către oraș.

Am pornit-o din nou spre casă. A fost o seară frumoasă.

A doua zi trebuia să fiu inspector de examen la Lyngby. Luîndu-mi inima-n dinți m-am dus pînă la Glostrup cu automobilul.

Te simți întotdeauna cam crispat în asemenea situații. Ești puțin cam nervos din cauza nebuniei pe care o bănuiești în propriile tale adîncuri. Îți pui obraze și vezi cît se poate de puțin.

Carsten îmi spusese să trec mai întîi pe la biroul său. Dicta niște foi de observație secretarei sale, dar s-a oprit în clipa în care am apărut. M-a condus de-a lungul unui coridor larg. Pe parcurs a stat de vorbă cu cîțiva pacienți și îngrijitori. Totul îmi făcea o impresie absolut normală. Am intrat într-o sală mare destinată vizitatorilor cu acces la grădină. Erau plante ornamentale la ferestre, mobilierul era confortabil, atmosfera îmi părea destinsă, aproape veselă.

Thorsen era așezată pe un scaun lîngă fereastră. Purta o rochie roșie. Fața ei cu ochii aceia mari și întunecați îmi părea mică. Era arsă de soare, dar slăbise. Avea o privire distantă. Dar în clipa în care ochii ei m-au zărit și mesajul a fost transmis pe căi tăinuite scoarței cerebrale, mi-a zîmbit recunoscîndu-mă.

Carsten s-a retras discret.

— Bună, Marcus !

— Cum te mai simți, Thorsen ?

— Louise ! rectifică ea.

Mi-a luat mîna și a dus-o în jos către pîntecul ei svelt, zicînd :

— Crește !

— Ce creşte ? am întrebat.
— Nu simţi ? Dă din picioare !
În jurul gurii îi apăruse un zîmbet stereotip. Ceilalţi pacienţi nu ne acordau nici o atenţie. Şedeau în grupuri mici şi vorbeau cu rudele lor. Numai un tînăr cu privirea melancolică stătea izolat şi o observa. Nu ştiam ce trebuie să-i spun. Se obişnuieşte să le dai dreptate, sau numai este la modă ?
Ţinea mîna mea apăsată pe pîntecul ei. Mă privea întruna. Dădea din cînd în cînd din cap, în semn de confirmare că acolo, înăuntru, era viaţă.
Ciudată situaţie. Era cam urît din partea lui Carsten. Ar fi putut să mă pregătească. Am încercat să-i vorbesc puţin despre colegi. Noii studenţi. Despre examenul de corigenţă. Despre cărţile pe care le luasem cu mine. Pînă şi despre starea vremii. A fost cu totul în zadar. Nu o preocupa decît un singur lucru : iluzia urmaşului nostru comun. Cu ochii pironiţi asupra feţei mele repeta din cînd în cînd :
— Îl simţi cum mişcă, Marcus ?
Cînd mi s-a părut că stătusem de ajuns, m-am ridicat să plec. În ochii ei întunecaţi apăruse o expresie de panică. Continua să-mi ţină mîna strînsă cu putere. I-am zîmbit liniştitor.
— Nu pleca, Marcus ! Nu pleca !
— Dar bine, draga mea... zău că sînt nevoit să plec !
— Nu pleca !
Avea acum un glas ascuţit, isteric. Lipsa de atenţie din jurul nostru luase acum sfîrşit. Ceilalţi ne priveau ţintă. Tînărul cu ochi melancolici căpătase un rictus în jurul gurii. Rudele pacienţilor mă priveau cu o expresie de parcă eu aş fi fost acela care nu se poartă cum trebuie. Am încercat să mă desprind, dar s-a agăţat de mine continuînd să strige că nu trebuie să plec.

S-a găsit în cele din urmă un suflet inimos care s-a repezit afară pe coridor, întorcîndu-se cu un îngrijitor.
Au reuşit să o liniştească. A fost scoasă din încăpere. I se auzeau strigătele de departe, pe coridor. Ceilalţi continuau să se uite ţintă la mine. Nu apucase să-şi ia cu dînsa cărţile şi punga cu fructe. Am ieşit afară. N-am apucat să închid bine uşa şi s-a şi auzit un murmur intens înăuntru.
Cu senzaţii foarte neplăcute m-am îndreptat spre holul dela intrare. Pe parcurs a survenit un interludiu bizar : a ieşit dintr-un salon un bărbat cam de vîrsta mea. Zărindu-mă a izbucnit în hohote de rîs zguduitoare, de parcă apariţia mea ar fi fost irezistibil de comică. M-a arătat cu degetul şi a încercat să spună ceva, dar nu reuşea din cauza hohotelor de rîs. A reintrat în salonul său îndoindu-se din mijloc. Rîsul acesta m-a însoţit de-a lungul întregului coridor pînă în holul din faţă.

Era acolo atîrnată o oglindă şi m-am privit în ea cercetător. Hohotele de rîs ale omului se auzeau încă din depărtare. Marcus Lange arăta ca de obicei. Trăsături sceptice, ochi cenuşii, o culoare sănătoasă a feţii. Chipul lui Carsten a apărut dintr-o dată în oglindă îndărătul meu.

— Ei, cum a mers ? Bine, nu-i aşa ?

— Bine ! ? am zis enervat, a mers al dracului de rău ! N-a mai vrut să-mi dea drumul !

— Nu a vrut ; fireşte că nu a vrut ! Însemni destul de mult în viaţa ei !

— Pretinde că aşteaptă un copil cu mine !

— Ei, şi ! În locul tău n-aş acorda atîta importanţă acestui lucru. Ar putea avea mai multe interpretări !

Tendinţa pe care o avea, de a bagateliza toate neplăcerile mele, începuse să mă indispună.

— Ce naiba, de ce nu m-ai pregătit în privinţa asta ? E destul de urît din partea ta !

— N-ai mai fi venit deloc dacă aş fi făcut aşa ceva !

M-a luat după umăr şi m-a scos din clădire. Circulaţia de pe Ringvejen era intensă. Mirosea a cauciuc şi a benzină.

— Încearcă să te pui în situaţia ei, a zis Carsten. Aşteaptă un copil cu tine, iar tu nu vrei să ştii nimic de ea ! Nu-i o situaţie plăcută pentru o fată tînără ca dînsa !

— De ce ar trebui să particip la comedia asta ? i-am răspuns.

— Ce dumnezeu, a replicat Carsten, doar faci parte din piesă !

Ne-am îndreptat către automobil.

— N-ai încercat să-i scoţi din cap ideea asta fixă ? l-am întrebat.

— Ba da, am încercat să o conving că eşti un om de nimic ! Dar nu mă crede !

A zîmbit ironic. M-am aşezat la volan şi am pornit dînd automobilul înapoi. A rămas un moment pe loc, uitîndu-se după mine. Apoi şi-a

trecut mîna peste frunte şi a intrat din nou în clădire.

Am intrat la Hermansen, să-mi cumpăr un pachet de ţigări. De acolo m-am dus la pornoshop, ca să arunc o privire. În vitrină predomina un roşu discret cu draperii de catifea, ca într-o giuvaergerie pretenţioasă. Nu erau decît vreo patru, cinci reviste în galantar. Activităţile primitive ale actorilor din fotografii contrastau comic cu aranjamentul pretenţios al vitrinei.

În prăvălie vreo trei, patru domni. Îşi întorceau spatele unul altuia cu anonimitate, examinînd mărfurile expuse. Erau de vînzare şi o serie de aparate. Vînzătoarea cu sînii goi era în curs de a-l servi pe un client. Omul se uita în chip demonstrativ la orice, doar la sînii voluminoşi cu vinişoare subţiri ai fetei nu se uita. I-a întins revista dorită şi a primit banii cu o mutră de parcă i-ar fi vîndut un săpun de toaletă. Cînd poftele sexuale ajung atît de fireşti, sînt pe punctul de a deveni o farsă.

Nu erai acasă. În orice caz nu te-am văzut La ora şapte şi jumătate, moment în care ecranele aparatelor de televiziune au început să-şi răspîndească lumina lor cenuşie, m-am dus la restaurant. Totul era ca de obicei. Cu toate acestea aveam o presimţire, că urmează să se întîmple ceva. Ca în momentul în care se apropie o furtună.

M-am întors acasă pe la orele zece seara. Nimic nou la etajul al treilea pe dreapta. Apoi a sunat telefonul. Actul următor al dramei Thorsen. Era tatăl ei.

— Ați aflat ? a întrebat Dl. Thorsen gîfîind.

— Ce anume ?

— A fugit din spital !

Dat fiind că nu reacționam, glasul său a devenit aspru :

— Spuneam că a fugit din spital !

— Da, am auzit. Ce vreți să fac ?

Se mai domolise puțin : Nu... nimic. Totuși... dacă s-ar întîmpla să vină la dumneavoastră...

— Dar de ce naiba să vină la mine ?

Glasul său redevenise dintr-o dată autoritar.

— Am zis dacă... Ați binevoi în cazul acesta să telefonați la numărul acesta ?

A dictat numărul și m-a rugat să-l repet. Îl notasem pe agenda telefonică.

— Al cui număr este ?

— Al inspectorului de poliție Bengtsen ! N-aveți decît să întrebați de dînsul. E de serviciu toată noaptea...

— Îl chem sigur, în caz că apare ! i-am spus obosit și am închis telefonul, scoțîndu-l apoi din priză. Eram sătul de cazul Thorsen.

Peste o oră m-am culcat. Dincolo ardea lumina îndărătul perdelelor Rosenborg. Celelalte apartamente erau cufundate în întuneric. Luasem cu mine în pat un catalog cu ambarcațiuni de agrement. Bărcile au ceva liniștitor cînd ești enervat.

Eram enervat. Nu reușeam să adorm. Îndată ce puneam catalogul de o parte și stingeam lumina, începeați să vă învîrtiți în mintea mea, tu și cu Thorsen. Mă gîndeam dacă n-ar fi cazul

să beau o sticlă de bere, ori două, cînd am auzit bătînd în ușă.

Dar de ce să bată ? Ce, nu mergea soneria ? Am ieșit în antreu. Am constatat că bătăile se produceau în ușa de la bucătărie. Folosesc atît de rar intrarea aceasta încît aproape că uitasem de existența ei. Dar firește că există. Se găsește la toate imobilele vechi de pe strada noastră. Bunăoară și în imobilul de peste drum. Un eventual vizitator ar fi putut să-și lase automobilul pe strada paralelă și să intre pe scara din dos, traversînd curțile. Au fost curățate în cadrul unei acțiuni de asanare. Eventualul vizitator ar fi putut intra neobservat în imobil pe calea asta.

Bătăile continuau. Am deschis. Era Thorsen. A dat buzna în casă. Am încuiat ușa bucătăriei și am intrat după ea. Stătea într-o poziție dramatică lîngă perete cu mîinile pe raftul cu cărți. Piesa a continuat să se desfășoare. M-am uitat la ea. Apoi m-am dus la biroul meu și m-am lăsat cu greutate pe scaun. Întîi tăcere, o bucată de vreme. Apoi un dialog :

— Ce înseamnă asta Thorsen ?

— Ai plecat de lîngă mine !

— Da, bineînțeles că am plecat ! Mai am și altceva de făcut !

— Îmi promiseseși că nu vei pleca de lîngă mine !

— Acuma începi cu basmele. Nu ți-am făgăduit așa ceva ! Doar știi prea bine.

Am luat agenda de telefon și m-am uitat la număr. Mă simțeam ca o victimă a unui complot stupid.

— Sînt nevoit să telefonez la poliţie !
Era albă ca varul. Avea ochii mari şi întunecaţi. Faţa ei era ca o mască alb cu negru.
— Să nu mă laşi în plata domnului ! zise cu glasul plîngăreţ. Doar aşteptăm un copil !
— Asta-i un lucru pe care ţi-l închipui tu ! am zis. Încercam să-i vorbesc cu o voce cît se putea de neutră. Dar îmi dădeam seama că îmi tremura puţin glasul.
Eram pe punctul de a forma numărul, cînd mi-am dat seama că scosesem telefonul din priză. Mă privea neîntrerupt. Atunci am auzit zgomotul unui automobil. Am aruncat o privire în stradă. Era un *Volvo Amazon*. Îl întrezăream pe comisarul de poliţie cenuşiu şi încă cîţiva poliţişti în lumina tulbure. Uşa de la stradă se deschise cu scîrţîitul ei prelung, reînchizîndu-se cu o bubuitură prelungă. Proprietarul primise numeroase plîngeri în privinţa acestei uşi. Thorsen îşi ciulise şi ea urechile. Apoi s-a repezit dintr-o dată şi a luat coupe-papier-ul chinezesc, postîndu-se în faţa uşii dinspre antreu. Eram mort de oboseală. A sunat la intrare. De două ori, la fel ca poştaşul.
— Termină, Thorsen ! N-are nici un rost ! Dă cuţitul încoace !
— Thorsen ! repetă ea. Îmi spui întotdeauna Thorsen !
Am întins mîna după cuţit. A sunat din nou la uşă. I s-au prelins două lacrimi dealungul obrajilor slăbiţi. Mi-am întins mîna mai mult. Nu cred că avea de gînd să se folosească de el, dar cînd am vrut să-l apuc l-a împins înainte.

M-a tăiat pe dosul palmei. Sîngele a ţîşnit formînd o linie roşie punctată. Cînd a văzut sîngele a dat drumul cuţitului să cadă. Am trecut prin faţa ei şi m-am dus afară să deschid.
— E înăuntru, am zis.
Au intrat în cameră la ea, în timp ce îmi sugeam mica rană de pe dosul palmei. Inspectorul de poliţie se uita la mine. Cei doi agenţi de poliţie au trecut pe lîngă noi cu fata. Mergea cu capul plecat. Uşa s-a închis şi li s-au auzit paşii pe scară. Am intrat în cameră. Apoi s-a auzit scîrţîitul prelung al porţii de la intrare şi bubuitura cu ecou. Automobilul poliţiei a pornit.
— N-ar fi cazul să vă puneţi puţin iod ? Arăta spre mîna mea. S-a dus pînă în dreptul uşii şi a ridicat cuţitul de jos. Se uita la el cu interes.
M-am dus în camera de baie şi am găsit iodul în dulăpiorul cu medicamente. Rana încetase aproape cu totul să sîngereze. Am pus un plasture.
Inspectorul îşi aruncase pălăria pe birou. Se aşezase în scaunul de vizavi şi examina cuţitul de carte. Îl ţinea în sus.
— Avem nişte legi destul de ciudate, a zis inspectorul. Pumnalele depăşind o anumită lungime sînt interzise. În schimb eşti liber să loveşti cu cuţite de bucătărie şi cu d'astea !
— E o piesă de colecţie, i-am replicat eu.
A pus cuţitul la o parte şi a privit în jur.
— Aveţi o locuinţă frumoasă ! Ce de cărţi mai aveţi ! Nu mai am aproape deloc timp de citit. Pot să fumez ?

A scos un pachet de ţigări mototolit din buzunar şi a luat o ţigară. S-a uitat la ea cu dispreţ şi şi-a aprins-o. N-a vrut să bea nimic.

— Se întorc imediat să mă ia ! zise inspectorul. Medicul primar a fost de părere că va veni la dumneavoastră. Am încercat să vă telefonez.

— Am scos telefonul din priză.

— E o măsură foarte bună uneori !

Ochii săi cenuşii zîmbeau discret.

— Credeţi-mă că n-am poftit-o să vină încoace !

Şi-a scos carneţelul negru.

— Sînteţi uneori foarte susceptibil ! Doriţi să menţionăm ceva despre rana aceasta ?

— N-are nici o importanţă !

M-am dus la dulăpiorul cu băuturi şi mi-am turnat un whisky. Am pus cîteva cuburi de gheaţă în pahar. M-am instalat pe scaunul mesei de scris.

— Va fi internată cu de-a sila ? l-am întrebat. A răspuns dînd din cap. Whisky-ul se răspîndea încălzindu-mă la stomac. Purta acelaşi costum ca rîndul trecut. Avea pantofii prăfuiţi. Unul dintre pantofi era cu şireturile dezlegate. Şedea şi mîzgălea ceva în carneţelul său. Strîngea din pleoape, ca să nu-i intre fumul în ochi.

— Asta-i totul, zise inspectorul. Deci a venit din proprie iniţiativă !

— Da !

— La ce oră ?

M-am uitat la pendulă.

— Cu puţină vreme înainte de sosirea dumneavoastră. Pe la douăsprezece şi jumătate.

După ce a terminat de scris, a rămas un timp privind în gol. L-am întrebat :

— Sînteţi însurat ?

S-a holbat la mine.

— Sînteţi însurat ? am repetat eu. Aveţi copii ? Unde locuiţi ?

— De ce îmi puneţi întrebările acestea ?

— Despre ce să vorbim atunci ?

A zîmbit. Zîmbetul acela uşor şi trist.

— Sînt căsătorit ! Am doi copii. O fată, care e măritată cu un negustor de aparate de radio din Holsterbro şi un băiat, care a fost luat la armată. Locuiesc într-un apartament proprietate cooperatistă pe Genforeningsplads. Mai doriţi ceva ?

— Nu, mulţumesc !

S-a auzit uruitul unui automobil jos pe strada liniştită. S-a dus la fereastră şi s-a uitat în jos. A observat binoclul aflat îndărătul perdelelor. S-a uitat puţin la el şi apoi la mine.

— Stele ?

— Păsări ! am răspuns.

— Aici în oraş ?

— Sînt păsări şi aici în oraş. Dealtfel am automobil, aşa că pot ajunge repede afară, la ţară...

— Trebuie să fie tare plăcut ! Iată-i, au sosit ! Dacă va fi ceva vă sun eu... Şi-a mai rotit o dată privirea prin cameră. O să fiţi acasă ? Dar nu cred să mai fie nevoie !

A scos un oftat uşor şi a plecat. Am stins lumina şi m-am dus la fereastră. Uşa de jos şi-a produs scîrţîitul obişnuit. Într-una din primele zile următoare aveam să primesc plîngeri în

această privință. A apărut pe stradă. S-a oprit o clipă și a tras aer adînc în piept. Apoi s-a dus la mașina poliției și s-a așezat pe locul de lîngă șofer.

Puțin mai tîrziu automobilul a pornit. Am aruncat o privire asupra casei de vizavi. Rosenborg era ridicat. Stăteai la fereastră și te uitai pe stradă.

Te uitai după mașina poliției. Ai urmărit-o din privire pînă ce a dispărut după colț înspre Østerbrogade. Apoi am avut impresia că ai privit în direcția mea.

Ți-am format numărul. Ai tresărit ușor. Apoi ai luat receptorul.

Ai zis :

— Știu bine cine sînteți !

9

Și în felul acesta a început ultimul act al piesei.

Partea aceasta o vom numi : „Scurta Fericire". A durat precis o săptămînă, dela 18 la 25 iunie, orele 22,37, oră consemnată în mai multe locuri.

Piesa conține vechile și bunele ingrediente : dragoste, sex, violență și se termină cu o despărțire definitivă.

Mi-ai spus :

— Știu bine cine sînteți !

Iar puțin mai tîrziu mi-ai spus cine sînt. N-aveam nici un motiv să neg această afirmație.

Manevrele introductive erau depășite. Așa fiind ți-am propus să ne întîlnim. După o scurtă ezitare mi-ai spus :

— De ce oare să ne întîlnim ?

Ți-am spus, precum și era, că eram foarte preocupat de persoana ta. Ba ți-am spus chiar pe șleau, că mă îndrăgostisem de tine. Părea să te amuze. După oarecare tocmeală ai căzut de acord să ne întîlnim. Așa a fost începutul.

N-are nici un rost să mai intrăm în detalii. Așadar ne-am întîlnit. Simpatie reciprocă. Anotimpul era ideal. Eram amîndoi oameni adulți. Eram în același timp cam singuratici, fiecare de partea sa a străzii. Încetul cu încetul mi-ai depănat povestea ta. Nu dintr-o dată. Doar frînturi. Nu te trăgeam de limbă. Nu-mi stă în fire. Am fost de părere, că trebuie să hotărăști tu singură cît vrei să-mi povestești. În linii mari lucrurile se prezentau în felul acesta :

Erai măritată. Vă cunoșteați încă din timpul școlii. Nu se putea spune că fusese vorba de dragostea cea mare, dar erați „în vorbă", precum se spune. El era elementul dinamic. Era într-un fel întotdeauna prezent. Ai rupt cu dînsul cîteva rînduri și ai avut unele legături cu alții. Dar în cele din urmă, sub influența unei ușoare depresiuni, pricinuită de faptul că un tip te înșelase, i-ai spus da. Nu e prima oară că se întîmplă lucruri d-astea. V-ați căsătorit, dar n-ați avut copii în primii ani. Visai, precum îmi spuneai, să devii actriță.

Bărbatul tău avea o situație materială bună. Socrul tău avea o fabrică de articole electronice,

care mergea strună. După moartea sa, survenită pe neaşteptate în urma unui atac de cord, fabrica a fost preluată de soţul tău. În realitate întreprinderea pare să fi fost condusă de alţii.

Şi apoi au început necazurile. Mocniseră fireşte şi mai înainte, dar după moartea socrului tău au ieşit la iveală. V-aţi mutat în vila cea mare, albă din Charlottenlund. Soacră-ta s-a mutat la etajul întîi, dar gospodăreaţi împreună. Nici tu, nici soacra ta nu prea eraţi entuziasmate de aranjamentul acesta, dar soţul tău şi-a impus voinţa.

Era vechea şi binecunoscuta poveste despre tînărul cu caracter slab şi complex matern şi aşa mai departe. S-a schimbat. A fost însă o schimbare lentă, insidioasă. Spuneai tu însuţi, că aducea a boală mintală. Nu-mi spuneai de-a dreptul despre ce era vorba. Dar făceai aluzii la o stare nestabilă, care oscila între o supunere aproape penibilă şi accese violente de furie şi brutalitate. Spuneai că începuse să-ţi fie frică de el.

Atunci te-ai despărţit pentru prima oară de el. Spuneai că nu mai vrei să suporţi. Ai început să iei lecţii de la un actor, şi ai colaborat şi în cîteva filme de reclamă.

Te văzusem deci şi înainte de a ne cunoaşte. Filmul acesta făcea reclamă pentru o loţiune after-shave. Apăreai în compania unui muschetar împodobit cu pene. Te lăsai cucerită de el, pentru că avea o piele atît de fină şi emana un miros viril. Acţiunea se desfăşura într-o pădure. Te saluta aplecîndu-şi pălăria împodobită cu pene pînă în colbul de la picioarele tale. Scena era analogă celei pe care o văzusem în parcul

Østre Anlæg. Cu excepţia unui detaliu: pălăria cu pene.

Escapada ta nu a fost încununată de succes. Ai fost căutată de soţul tău, care te-a asediat, jurîndu-ţi că totul se va schimba. Atunci te-ai întors. Dar a fost la fel ca înainte. După un scurt răstimp în care între voi a domnit o armonie relativă, a reînceput să oscileze între o comportare supusă aproape copilărească şi accese violente de furie. Era un fel de gelozie bolnăvicioasă. Ai pomenit ceva şi despre impotentă periodică. Apoi ai plecat din nou de lîngă el. Te-a căutat, implorîndu-te să te reîntorci acasă şi ameninţîndu-te că se sinucide. A întrebuinţat toate mijloacele clasice. Ai cedat. Aţi avut un copil. Menajul vostru a continuat în felul acesta timp de cîţiva ani.

Soţul tău ! Erai singura persoană care cunoştea aceste aspecte ale firii sale. S-ar putea totuşi ca soacra ta să fi bănuit ceva, dar în rest... ! Un om sociabil şi amabil, puţin cam timid. Fabrica mergea de minune. Socrul tău avusese grijă să-i asigure continuitatea. Soacra ta deţinea majoritatea acţiunilor. Pe plan oficial soţul tău era director, dar de fapt conducerea întreprinderii se afla în mîinile unui anumit Joackim Matzen.

Duceaţi două feluri de viaţă. Unul exterior cu prînzuri festive şi petreceri unde jucai rolul unei excelente gazde tinere şi altul interior destul de problematic. O echilibristică anevoioasă, aşa spuneai. Partea cea mai rea era că nu aveai cu cine vorbi. Prietenii voştri vă cunoscuseră pe amîndoi încă din vremea copilăriei. Nici nu te-ar fi crezut, dacă le-ai fi povestit adevărul despre

purtarea lui. Părinţii tăi erau divorţaţi. Pe tatăl tău nu-l văzuseşi de douăzeci de ani, iar mama locuia în California. N-aveai fraţi, sau surori şi aproape deloc familie. Totuşi da, verişoara mamei tale era căsătorită cu bătrînul domn Møller, care locuia la etajul al treilea pe dreapta în casa de peste drum. Ea a murit dealtfel în iarna aceasta.

Raporturile dintre tine şi bărbatul tău deveneau din ce în ce mai rele. Avea accese violente de gelozie de un caracter aproape demenţial. Te silea să-i vorbeşti despre relaţiile tale cu alţi bărbaţi. Cu toate amănuntele. Şedea privindu-te cu ochi care aveau o licărire ciudată. Devenea din ce în ce mai excitat. Era un fel de furie sexuală. Scenele acestea se terminau în mod regulat prin accese de violenţă şi te bătea măr. După aceea se prăbuşea plîngînd şi îţi cerea iertare. Secvenţele acestea se repetau de fiecare dată.

— Bine, dar cum rămîne cu soacră-ta ? Nu ştia nimic ?

— Aude destul de prost, Marcus ! Cred totuşi că avea o oarecare idee despre cele ce se petreceau !

Situaţia se agrava din ce în ce. Trebuia să repeţi într-una istoria relaţiilor tale cu alţi bărbaţi. Ba unde mai pui că trebuia să adaugi, să născoceşti noi legături pentru a-l satisface.

Te-ai dus la un psihiatru. Te-a sfătuit să divorţezi. Ai părăsit din nou domiciliul conjugal. Iar a venit după tine. Îmi spuneai, că de data asta părea schimbat. Pretindea că urmează un

tratament. De aci înainte totul avea să fie bine, dar s-a vădit mai tîrziu că fusese minciună. Mi-ai spus că acum începuse să-ţi fie cu adevărat frică de el. Cînd îl apucau accesele acelea grozave de gelozie erau uneori cît pe ce să te sugrume.

— Dar de ce nu te-ai dus să reclami la poliţie ?

— La poliţie ! ai ridicat resemnată din umeri. Ce aş fi putut să le spun ? Tot nu m-ar fi crezut !

— Păi dacă încerca să te omoare... doar trebuie să-ţi fi lăsat anumite urme...

Nu, îmi răspundeai tu. Fapt ciudat, dar avea totuşi un fel de stăpînire de sine. Avea întotdeauna grijă să nu se poată observa nimic.

În cele din urmă n-ai mai putut suporta. Ai plecat din nou de la el. S-a dus din nou să te caute şi de data asta a fost cît pe-aci să te ucidă. Ai fugit din nou de lîngă el. La hotel. Te-a găsit cu ajutorul unui detectiv particular. Atunci te-ai hotărît să te ascunzi. I-ai telefonat domnului Møller la Malaga şi ţi-a dat voie să locuieşti în apartamentul de la al treilea pe dreapta. Dar tot te temeai să nu te descopere detectivul particular.

— Acum înţeleg în fine figura cu peruca blondă. Hermansen ştie că locuieşti aci ?

Da. Bătrînul Møller îi scrisese lui Hermansen, să fie discret, căci îi făcuse aluzie la necazurile întîmpinate, cînd vorbise cu bătrînul la telefon.

— Trebuie însă, spusese ea, să fim foarte precauţi ! Şi în interesul tău !

— În interesul meu ?

— Da, în interesul tău !

La un moment dat, într-una din aceste evadări, a avut o legătură cu un tînăr care era artist la Teatrul Regal. Într-o noapte în care plecase de la teatru spre casă a fost atacat pe la spate, trîntit la pămînt şi destul de rău maltratat. Bineînţeles că nu a putut dovedi că îndărătul acestei agresiuni stătea soţul ei, dar a avut puternice bănuieli.

De aceea am fost foarte prudenţi, atît în interesul tău, cît şi al meu. Ne întîlneam mai mult în apartamentul meu, seara tîrziu şi rămîneam împreună cea mai mare parte a nopţii. Cînd începea să se facă lumină, pe la ora trei dimineaţa, te întorceai la tine. Sau ne întîlneam undeva în oraş şi plecam cu maşina la ţară. Pe coastă, ori la pădure. Îmi amintesc într-o străfulgerare de o poiană însorită lîngă Fiskebæk, de un dig de piatră şi o şopîrlă, iar departe se auzea un cuc. Era în după-amiaza aceea în care mi-ai povestit aproape tot ce ştiu despre bărbatul tău. N-a venit dintr-o dată. Mici fragmente care se legau între ele. Îmi spuneai că nu îţi place să vorbeşti despre lucrul acesta. Spuneai de asemenea, că nu crezi că-mi face plăcere să aud lucruri de felul acestora. Da, îţi dădeai seama de la o vreme încoace că te observam.

— Ce dumnezeu, doar simţi cînd eşti urmărită ! ziceai.

Ar fi fost într-adevăr greu să nu observi că mă ţineam după tine. Spuneai că fusesem cam neîndemînatec. Mă văzuseşi bineînţeles şi cînd alergam în treningul roşu.

— Şi atunci l-am întrebat într-o seară, aşa în treacăt, pe Hermansen, ce fel de om eşti !

— Şi ce fel de om ţi-a spus că sînt ?

Ai rîs.

— A spus că eşti cam ciudat. A mai spus că te interesa destul de mult apartamentul acela ! Mi-am dat curînd seama că trebuie să ai un binoclu ! Mi-am dat deasemenea destul de repede seama că tu erai persoana care mă chema la telefon ! La început mă temusem să nu fie soţul meu...

— Trebuie să-ţi cer iertare !

M-ai sărutat. Apoi mi-ai spus :

— Fireşte că la început mi se păruse cam ciudat ! Dar cu timpul... (zîmbeai, dusă pe gînduri)... cu timpul devenise foarte interesant ! Înţelegi, îmi dădusem perfect de bine seama că nu erai cîtuşi de puţin periculos ! Mă simţeam într-un anumit sens flatată. Vreau să spun de a fi preţuită în felul acesta.

— Ar fi putut fi şi un voyeurism banal.

— Atunci presupun că nu m-ai fi urmărit. Şi nu m-ai fi chemat nici la telefon. Un voyeur se mulţumeşte cu privitul, nu-i aşa ?

— Lasă că pe viitor n-am să te mai ţin sub observaţie!

Ai devenit dintr-o dată gravă:

— Ştii ce, Marcus, îmi pare de fapt bine că mă observi. Dacă mi s-ar întîmpla ceva...

Îmi vine greu să descriu felul în care mă simţeam. Eram puţin cam jenat. Aş încerca să-mi exprim starea în care mă aflam în alt mod. Abia acum, la o vîrstă destul de matură, mi-am dat seama despre ce tratează de fapt jumătate din literatura universală, drama, filmul. Aflasem lucrul acesta acum dintr-o dată. Tot ceea ce se referea la dragoste şi corolarul ei, gelozie, dor şi aşa mai departe, reprezentase pentru mine mai înainte un fel de postulat. Acum simţeam pe propria mea piele ce înseamnă toate astea. Trebuie să recunosc în cele din urmă că ceea ce s-a scris şi s-a cîntat despre dragoste nu este deloc exagerat.

E greu să vorbeşti despre ea, fără să te apuci să foloseşti vechile şi frumoasele clişee : apele învolburate, care rup toate zăgazurile, soarele care dezgheaţă pămîntul împietrit de ger, vulcanul a cărui erupţie face să se crape pămîntul şi altele de felul acestora. Experienţa dragostei poate conţine ceva dintr-o excursie lăuntrică în propriul tău eu. Te avînţi în torentul propriilor tale simţiri şi te laşi dus spre tărîmuri noi pe care nici nu bănuiai că le ai înlăuntrul tău.

Ai apărut pe scena de vizavi tocmai la momentul oportun. Spectatorul simţea nevoia să se angajeze. Presupun că era singurul mod in care puteam să iau şi eu parte la străvechea piesă, care se numeşte „Dragostea".

Şi am participat. Cu trup şi suflet. Faptul că piesa mai comportă şi un personaj, care se strecura la periferia acţiunii sub forma unei ameninţări permanente, îmi părea cam comic. Dar

făcea fireşte parte din piesă şi la drept vorbind ne întîlnisem din cauza lui.

Eram amîndoi culcaţi în patul meu. Afară începuse să se lumineze. În curînd urma să te duci dincolo, la tine acasă. Mierla stătea pe undeva deasupra şi ne acompania frumos cu trilul ei în gamă minoră. Trecuse aproape o săptămînă de cînd te cunoscusem şi ţi-am propus să locuim împreună în vederea făuririi unui anumit viitor comun. Stăteai întinsă în pat şi te uitai la mine. Apoi ai zîmbit uşor.

— Îmi ceri mîna, Marcus ?

— Da, de ce nu ?

— Păi sînt căsătorită !

— Poţi divorţa ! Doar sînt atîtea care divorţează.

Propunerea mea ţi se părea foarte atrăgătoare. Pe de altă parte trebuia să rezolvi mai întîi toată treaba asta. Erai încredinţată că soţul tău îl stîrnise din nou pe detectiv, asmuţindu-l asupra ta. Mai tîrziu sau mai devreme avea să te găsească şi ce te făceai în cazul acesta ? Ţi-am răspuns :

— Ar fi aproape de dorit să o facă ! În caz că întreprinde ceva ai un martor excelent !

Coincidenţă bizară, tocmai într-una din zilele acelea citisem una dintre acele „poveşti adevărate", publicate în „Extra-Bladet". O femeie descria iadul în care trăia cu soţul ei. Situaţia ei amintea foarte mult de a ta.

Femeia scria că soţul ei se afla la închisoare, pentru că o atacase în mai multe rînduri, ame-

nințînd-o că o omoară. Omul urma să iasă în curînd din închisoare. Femeia se adresase cu acest prilej poliției.

Scria : „Poliția îmi spune că pot să fiu cu totul liniștită, căci i s-a pus în vedere, că în cazul în care va veni din nou să mă caute, va intra din nou la închisoare. Cum rămîne însă pentru cazul în care nu va respecta această interdicție a poliției ? Atunci îl vor putea întemnița după ce m-a atacat și eventual ucis. Spun că mă vor proteja. S-ar putea să mă poată apăra o bucată de vreme, dar în nici un caz pînă la sfîrșitul zilelor mele. De fapt nici nu au posibilitatea de a mă apăra cînd mă duc la serviciu, ori la cumpărături. Nu mă pot muta în altă parte, căci am trei copii mici. Adevărul este că autoritățile nu pot face absolut nimic, dacă un om se decide cu fermitate să-și asasineze soția. Pot cel mult să își exprime regretul după aceea."

Povestea acestei femei m-a pus pe gînduri.

Am să-ți povestesc acuma un lucru pe care încă nu l-ai aflat. M-am dus să văd cum arată bărbatul tău. Era într-o zi în care erai ocupată. Nu mi-ai spus despre ce era vorba și nu te-am iscodit. M-am gîndit că cel mai bun lucru ar fi să-l văd, ca să-l pot recunoaște în caz că ar apărea pe strada noastră. A privi în față primejdia care te amenință este de altfel un principiu bun și înțelept.

Nu ți-am spus nimic, pentru că n-avea nici un rost să te fac și mai neliniștită decît erai.

M-am dus cu automobilul pînă la fabrica sa. Era ora patru după-amiază. Era o clădire modernă lunguiață, înconjurată de peluze verzi, o terasă însorită, împrejurimi plăcute. La ora patru și jumătate muncitorii au dat năvală afară. M-am dus la portar și am întrebat dacă directorul Hallund plecase. S-a uitat înspre locul de parcare din fața clădirii birourilor și a arătat cu mîna spre un *Porche* de culoare galbenă stridentă.

— Asta e mașina lui, a zis portarul. Despre ce este vorba ?

— Păi am fost colegi de școală, am răspuns.

Nu prea fusesem abil. Sînt și par a fi cu cel puțin zece ani mai în etate ca dînsul. Portarul s-a uitat neîncrezător la mine. Apoi a zis :

— Cum vă numiți ? Îl voi anunța telefonic pe director.

Am mormăit o oarecare scuză și m-am grăbit să ies. M-am dus la automobilul meu și m-am așezat la volan. Portarul mă privea din cușca sa de sticlă. Atunci am pornit și am făcut colțul clădirii. Am oprit și am așteptat. Din locul în care mă aflam puteam vedea aleea pînă în dreptul fabricii.

Puțin mai tîrziu a apărut pe poarta fabricii *Porche*-ul galben. A trecut colțul unde staționam. Am pornit și l-am urmărit la o oarecare distanță. Era greu. N-aș putea spune că respecta cu conștiinciozitate regulile de circulație. Pe lîngă aceasta automobilul acesta țipător de galben avea darul să-i enerveze pe automobiliștii mai tineri. Lucrul acesta îmi amintea de vremurile bune petrecute împreună cu colega mea Kørner. A fost o adevărată minune că am iz-

butit să mă ţin de el pînă afară din oraş pe şoseaua paralelă cu Strandvejen. Am cotit după un colţ pe o fundătură şi am dat peste o intrare particulară.

Am parcat maşina pe şoseaua paralelă. Îmi luasem nepreţuitul binoclu cu mine. După aceea am pornit-o pe fundătură ajungînd pînă la drumul de acces particular. Casa cea mare, albă se afla pe o colină de mică înălţime. Peluzele se lăsau înspre Strîmtoarea Sundului. Era o zi frumoasă cu un vînt destul de puternic. Pe întinsul apei pluteau numeroase iole.

Soţul tău a apărut din garajul aflat la capătul aleii de acces. S-a oprit puţin să privească spre Sund. O fetiţă de vreo patru, cinci ani a venit la dînsul. A luat-o în braţe.

De cealaltă parte a aleii de acces se afla o grădină întinsă şi cam neîngrijită. La capătul acesta semăna mai mult cu un hăţiş alcătuit din pomi fructiferi chirciţi.

Am păşit peste gărduleţ şi m-am căţărat într-un pom. La o înălţime de vreo doi metri am găsit un loc minunat. Era şi o cracă transversală de care puteam să-mi sprijin binoclul.

Mi-am îndreptat binoclul spre bărbatul tău. În vîrstă de vreo treizeci şi ceva. Subţirel şi blond. Era bine îmbrăcat. Eram cît pe aci să spun că costumaţia sa era cam feminină, dar distincţia aceasta nu pare să mai fie atît de valabilă în zilele noastre. Pantaloni bleu, o bluză bej cu mînecă scurtă, pantofi mocasin de culoare cenuşie şi şosete în culorile naţionale franceze. Purta pe braţ un vindiac de mătase de culoarea

vinului roşu. Copilul era grăsan. Semăna cu tine. Soţul tău s-a dus cu copilul pe terasă, unde o femeie mai în vîrstă şedea la umbra unei umbrele albastre. Îi semăna soţului tău. Era soacra ta.

Casa era mare. Avea aspect de palat cu coloane pe partea dinspre terasă. În fund se afla o clădire transversală, lipită de garaj. Acesta adăpostea în afara *Porche*-ului şi un automobil mare, negru. În clădirea curmezişă se aflau locuinţele servitorilor. Soţul tău a sărutat-o pe soacră-ta pe frunte. Avea un aparat de auzit la urechea stîngă. O slujnică mai vîrstnică, care purta o rochie neagră, le-a servit ceva de băut pe terasă. Copilul se juca cu păpuşile pe balustrada care împrejmuia terasa pe toată întinderea ei. În dreptul celor două coloane ale faţadei era o scară în formă de evantai, care ducea spre grădină. Presupun că acum douăzeci de ani întreaga familie se grupa pe această scară pentru fotografieri duminicale. Au rămas pe terasă vreme de vreo jumătate de oră. Apoi a reapărut slujnica bătrînă şi le-a spus cîteva cuvinte. Soacră-ta a luat copilul de mînă. Au intrat în casă să mănînce. Asta a fost totul. M-am dat jos din pom şi m-am reîntors în strada noastră. La urma urmei bărbatul tău îmi făcuse impresia unui om neaşteptat de paşnic. Dar cine poate cunoaşte adîncurile firii omeneşti ?

I-am telefonat în aceeaşi seară lui Carsten, pentru a amîna o bucată de vreme partidele noastre de tenis. I-am spus că plec într-o călă-

torie. Avea un glas ciudat şi deprimat. L-am întrebat dacă i s-a întîmplat ceva.

— Pari cam contrariat.

— Zău ? Atunci s-ar putea să am motivele mele !

L-am întrebat de Thorsen.

— Se simte mult mai bine ! Călătorie plăcută !

A închis telefonul. Era ceva cu el. Am dat la o parte gîndul ăsta. Eram prea preocupat de tine ca să mă gîndesc la grijile lui Carsten. Ai venit la mine în aceeaşi seară pe la orele unsprezece.

S-a produs pe neaşteptate o mare rumoare pe strada noastră atît de paşnică. Tocmai ne culcasem. Trebuie să fi fost pe la miezul nopţii. Zgomote de motor puternice, strigăte stridente, zgomot de geamuri sparte, bubuituri şi uruitul enervant al unor motociclete puternic ambalate. Te speriaseşi pe moment, dar am reuşit să te liniştesc, spunîndu-ţi că nu este de presupus ca soţul tău să vină pe motocicletă în chip de Înger Albastru. [1]

Căci despre aceştia era vorba. De la fereastra din colţ aveam o perspectivă excelentă asupra scandalului. Hermansen a avut dreptate. Se iscase un scadanl în jurul acelui magazin porno. Fapt este că tinerii aflaţi acolo jos erau în plină acţiune de distrugere a magazinului. Vreo patru, cinci spărgeau geamurile şi aruncau revistele şi diferitele instrumente pe stradă. Un altul stătea de pîndă la un colţ al străzii şi un al doilea

[1] Denumirea populară a grupurilor de tineri care se plimbă ostentativ pe motociclete.

la colţul opus. Shop-ul a fost cu totul distrus. Întreaga acţiune a durat cel mult zece minute. Apoi s-a dat un semnal cu claxonul şi întreaga echipă a pornit duduind în direcţia Strandboulevarden. La scurtă vreme după aceea a sosit şi maşina poliţiei urlînd din sirenă. Singurul fapt pe care l-au putut constata a fost că magazinul fusese distrus şi că făptaşii dispăruseră de mult. „Falck“ [1] a bătut scînduri în dreptul vitrinelor şi a adunat revistele care se mai puteau găsi. Plouase mărunt în seara aceea. Era o mulţime de lume pe stradă.

Pe la ora unu noaptea s-a făcut din nou linişte pe stradă. Doi agenţi de poliţie au fost puşi de planton în faţa magazinului. A doua zi de dimineaţă dispăruseră. Vînzătoarele cu sînii goi au trebuit să se întoarcă acasă. Am cumpărat „Ekstra-Bladet“ de la Hermansen. Ochii săi ieşiţi din orbite aveau o licărire deosebită în dimineaţa aceea.

— Am avut dreptate ! zise el. Oamenii nu vor să tolereze o asemenea porcărie în cartierul nostru onorabil !

— Sînteţi deci de părere că cei de astă noapte au fost locatari de pe strada noastră ?

— N-am spus lucrul ăsta ! răspunse Hermansen acru.

Mă întreb dacă Hermansen o fi avut vreun amestec. Cred că nu se va afla niciodată. Domnul director Frederiksen, aşa îl chema pe proprietarul magazinului, declarase în „Ekstra-Bla-

[1] Întreprindere care intervine în cazul diverselor accidente.

det" că acţiunea aceasta însemna un război pe faţă. Nu spunea însă împotriva cui. Un colaborator al ziarului făcea aluzie la existenţa unor legături între directorul Frederiksen şi anumiţi negustoraşi de pe Vesterbro, care se simţeau stînjeniţi în activitatea lor, căci domnul director Frederiksen mai era şi directorul unui club cu spectacole porno şi masaj intim. Se considera că raidul împotriva magazinului porno era un mic avertisment la adresa lui Frederiksen, să nu se întreacă cu gluma. Era o pagină întreagă cu fotografii ale distrugerilor. Curînd după aceasta magazinul porno a fost desfiinţat şi s-a mutat acolo o pereche de tineri studenţi. Oficial se ocupau amîndoi cu vînzarea de antichităţi.

Îmi amintesc foarte bine, pentru că era tocmai în ziua în care ai avut impresia că eşti filată.

— Şi de ce crezi că ai fost urmărită ?

— Aşa... o impresie ! E unul care nu mă slăbeşte din ochi.

Te-am strîns la piept.

— Eu sînt acela care nu te slăbeşte din privire ! L-ai văzut ?

— Nu ştiu. O figură pe care o zăreşti în mulţime. Peste puţin vezi aceeaşi figură în altă parte. Poate şi într-un al treilea loc. Şi atunci începi să intri la bănuieli.

— Bine, dar eşti sigură ?

— Nu, tocmai asta îţi spuneam. E doar un fel de impresie.

— Crezi că e bărbatul tău ?

Ai zîmbit :

— Nu ! Doar îl cunosc ! Şi nici n-ar avea timp de aşa ceva. Probabil că e detectivul particular.

Apoi am vorbit despre altele. Era ultima noastră zi, dar nu ştiam în momentul acela. Ne schimbasem programul zilnic. Mă sculam tîrziu. Vegetam ziua întreagă. Spre seară veneai la mine. Apoi luam masa împreună la o oră tîrzie. Era în ziua în care spuseseşi că o să faci o friptură de vacă şi o să vii cu ea încoace.

— Păi, poţi să o faci aici.

— Nu, că atunci vii şi mă deranjezi la gătit, ai zis. O fac la mine şi vin cu friptura încoace. Dealtfel nu prea mă pricep la gătit, dar la fripturile de vacă se spune că mă pricep.

Ai cumpărat carnea în cursul după-amiezii. Obişnuiai să tîrguieşti pe Værnedamsvej. Măcelarul s-a mirat cînd te-a văzut. Spunea că nu te-a văzut de mult.

Erai din ce în ce mai neliniştită. Păreai încordată. Te duceai într-una la fereastră să te uiţi pe stradă.

— Poţi să mi-l descrii ? E acelaşi ca rîndul trecut ?

Te-ai întors cu faţa la mine :

— Pe cine ?

— Pe detectivul particular. E cel care te urmărea înainte ?

— Cred că da, ai zis tu. Cred că l-am zărit o clipă pe Vesterbrogade.

Mi l-ai descris. Era de aproximativ un metru şi optzeci. Avea o faţă largă, cărnoasă, vinişoare roşii la tîmple şi pe obraz, destul de voinic, cam de şaizeci de ani. Purta haine gri, o pălărie moale

și ochelari de soare. Era o descriere foarte precisă.

După ce te-ai dus la tine acasă, am pus binoclul pe pervazul ferestrei și i-am examinat pe toți cei ce o apucau pe strada noastră venind dinspre lacuri. Peste o oră m-ai sunat. Aveai glasul speriat.

— Marcus, mi-e așa de frică !

— Ce s-a întîmplat ?

— Am așa o presimțire sinistră. Simt că e aici !

— Unde ?

— Pe undeva pe aproape ! Nu știu ce e ! Mi-e așa de frică !

— Vrei să plecăm ? Putem pleca imediat ! Undeva spre sud !

— N-am pașaport !

— Atunci hai să plecăm în Suedia !

— N-are nici un rost, ai zis. Dacă a dat de mine, e totuna oriunde am pleca !

— Atunci vino încoace !

Ai răsuflat adînc.

— Nu Marcus, nu vreau să viu la tine, pentru că atunci ai avea tu de suferit ! Nu-l cunoști... Vin mai tîrziu, de îndată ce se întunecă. Nu vreau să ți se întîmple ceva !

Te iubeam de adevărat. Oscilam între o fericire năvalnică și o teamă adîncă. Nu mă temeam de propria mea viață. Nu mă gîndeam la lucrul ăsta. Mă gîndeam numai la tine. Nu trebuia să ți se întîmple ceva. Te puteam vedea în apartamentul tău. Apăreai din cînd în cînd în cameră. Îmi făceai semne cu mîna. Ședeam și te priveam mereu cu binoclul. Începuse să se întunece. Era aproape de ora zece. Aprinseseși lumina. Acum te puteam observa mai bine. Cînd s-a făcut ora zece mi s-a părut că se făcuse destul de întuneric. Mi-era și dor de tine. Te-am sunat. Era ocupat.

După cinci minute te-am sunat din nou. Ai apărut în cadrul ușii dinspre vestibul și te-ai dus să ridici receptorul.

— Haide, vino odată !

— Stai să termin cu mîncarea !

— Cu cine ai vorbit adineauri ?

— Doar cu Hermansen... s-a defectat rezervorul wc-ului din baie. Vin curînd. Îi mai trebuie puțin fripturii.

Mi-ai făcut semne cu mîna. Apoi ai ieșit din nou în bucătărie. Era aproape întuneric acum. Nimeni pe stradă. L-am văzut pe Hermansen ieșind cu cîinele său caraghios. A încurcat mai întîi lesa de piciorul stăpînului și apoi a dat un ocol teiului. În lumina slabă îl vedeam cum se răstește la animal în timp ce descurca lesa. Cîinele își găsi în fine un copac potrivit, a emis, căznindu-se, o stropitură și apoi s-a scuturat energic. Hermansen a tras de lesă. Apoi au intrat. Strada era acum cu totul pustie. Ploua cu găleata.

Apartamentul de dincolo era luminat. Îmi dădea impresia unor culise. O locuință de tip burghez cu tablouri încadrate în rame aurite, uși vopsite în alb, mobile de mahon lustruit. Ai apărut la fereastră. Țineai mușchiul de vacă în

mîini. Îl prezentai spectatorului de aici. Privit prin binoclu semăna cu o fotografie colorată dintr-o revistă culinară.

M-ai chemat la telefon.

— Trebuie să mai stea doar un pic, ai zis, punînd-o pe masa de lîngă fereastră. E așa de suculentă și fragedă !

Ai dat cu cuțitul în friptură, ținînd receptorul aproape, ca să pot auzi. Suna a foarte fraged.

— Nu vrei să viu la tine să iau friptura ? te-am întrebat.

— Nu-i nevoie, lasă că o aduc eu. Ai destupat sticla de vin ?

— Da.

Nu am văzut pe nimeni intrînd în clădire. Am stat tot timpul lîngă binoclu. Nici lumină aprinsă pe scări nu am văzut. În schimb am auzit țîrîitul slab al unei sonerii de departe.

Te-ai întors cu fața spre interiorul camerei. Ai tresărit ușor. Apoi mi-ai zis :

— A sunat la ușă.

— Nu deschide !

— Sînt sigură că e Hermansen cu rezervorul ăla, așa mi-a răspuns. Ai pus receptorul pe fereastră și ai ieșit în vestibul. De abia te zăream în lumina vagă. Nu puteam să văd ușa. Atunci te-ai dat cîțiva pași îndărăt. Ai mers deandaratelea intrînd în odaie. Te duceai înspre fereastră. Nu puteam să văd cu cine vorbești. Stătea în dreptul zidului dintre cele două ferestre. Rosenborg și Frederiksborg. Apoi a ieșit la iveală. Era soțul tău. Nu-ți puteam vedea fața. Stăteai cu spatele. Îmi tremura binoclul în mîini. Voiam să

fac ceva, dar ce ? Nu puteam telefona poliției. Telefonul tău era în continuare în legătură cu al meu. Am apucat receptorul, pe care îl pusesem pe birou. Auzeam slab vocile voastre, dar nu puteam înțelege ce vorbiți.

Clipele astea mi se părură nesfîrșite. Un murmur continuu. Sta și se uita la tine. Era palid la față. Îți vorbea insistent. Îmi bătea inima nebunește.

Atunci ți-am auzit dintr-o dată glasul. Ai strigat :

— Nu, asta nu se poate ! Asta nu se poate !

Atunci i s-au schimbat brusc trăsăturile feței. Am mai văzut astfel de expresii ale feței. Oamenilor nu li se înroșesc fețele cînd se înfurie. Se fac albe. S-a repezit la tine cu mîinile ridicate. Te-a apucat de gît. Îl auzeam strigînd :

— Te ucid ! Acuma te ucid !

Și atunci am văzut totul ! Ți-ai întins o mînă în spate. Aluneca deasupra fundului de lemn pe care se afla friptura de vacă. Ai dat în fine peste cuțit. L-ai apucat și l-ai împins cu un efort înainte și în sus.

A încremenit, rămînînd cu totul nemișcat. Ați rămas amîndoi așa cîteva clipe, care mi se păreau nesfîrșite. Mîinile lui au alunecat apoi încet desprinzîndu-se din jurul gîtului tău, cu gesturi care păreau să-ți mîngîie umerii, mijlocul, șoldurile, lăsîndu-se la urmă moi în jos. Mișca din buze. Pe chipul său se întipărise o expresie ciudată de mirare. Apoi a lunecat încet în jos, pe spate și a dispărut din cîmpul vizual, sub nivelul ferestrei.

Ai privit în jos cu ochii aţintiţi asupra lui. Ochii îţi erau holbaţi. Am strigat cît am putut de tare în pîlnia telefonului. N-ai reacţionat în nici un fel. Ai continuat să stai aşa, încremenită şi cu privirea aţintită în podea. În cele din urmă ai părut să-ţi aduci aminte de mine. Te-ai întors cu faţa la fereastră. Îţi ieşeau ochii din orbite ; un rictus puternic al gurii. Privirea ta s-a oprit în fine asupra telefonului şi l-ai luat.

Am zis :

— Vin la tine îndată !

Zăcea într-o baltă de sînge, care se întindea pe toată podeaua din dreptul ferestrei. Făcuseşi urme, de la trupul lui pînă la scaunul de lîngă fereastră, înapoi la telefon şi apoi din nou pînă la canapeaua pe care şedeai acuma.

Părea straniu de chircit. Ochii săi larg deschişi erau aţintiţi în tavan. M-am aplecat asupra lui. Mi s-a contractat stomacul din cauza mirosului dulceag de sînge. Era mort de-a binelea.

— Ce facem acum, Marcus ?

— Telefonez la poliţie !

Ţi-ai ascuns capul în palme. Aveai sînge pe braţe. Aveai dîre de sînge pe obraz. Era sînge peste tot, pe scaun, pe telefon, pe pervazul ferestrei, pe canapea, pe masă. Cuţitul sta înfipt sub coaste, în partea stîngă a sternului.

— Nu... nu putem face ceva ? ai îngăimat.

Am scuturat din cap. Apoi am telefonat inspectorului de poliţie cu faţa cenuşie. A spus că vor veni imediat.

Acum s-a lăsat întunericul. Valurile lovesc în ţărm. S-a pornit un vînt. Se aude foşnind prin

plantaţia de sub coastă. Pe ici pe colo se zăresc lumini prin gospodăriile risipite. Ea şade ghemuită pe sofa învelită într-o pătură. E o noapte răcoroasă.

Sînt obosit. Glasul mi-e voalat de extenuare.

— Asta ţi-a fost povestea ? mă întreabă.

Dau din cap.

— Doar îmi este în cea mai mare parte cunoscută !

Părul ei este ceva mai lung acum. Şi l-a vopsit blond. E aproape aceeaşi culoare cu a perucei.

— Am convingerea că vei ajunge o actriţă extraordinară !

Mă priveşte şi zîmbeşte. Cunosc atît de bine zîmbetul acesta.

— Ce vrei să spui de fapt, Marcus ?

— Vreau să spun că ai comis o crimă bine regizată împotriva soţului tău !

10

Vîntul foşnea prin brazi. E aproape lună plină. Discul ei alb se iveşte în răstimpuri printre nori. Se aude în depărtări o vulpe urlînd. Un sunet ciudat, melancolic.

A trecut o bună bucată de timp de cînd am privit ultima oară luna. Era în seara aceea în care fusesem singurul martor al dramei petrecute de cealaltă parte a străzii, scena de la etajul al treilea pe dreapta.

Mă priveşti îndelung. Apoi mă întrebi :

— Crezi tu lucrul acesta, Marcus ? Crezi într-adevăr că l-am ucis cu intenție ?

— Nu știu, dar cred că da !

După o scurtă tăcere ai zis :

— Dar bine, Marcus, pentru ce ?

Peste cîteva minute a sosit poliția. Iar apoi s-a pus în mișcare mașinăria cea mare.

Cercetări, declarații, repetate la infinit. Reconstituire a faptei pe baza celor văzute de martor. A fost repetată în mai multe rînduri. Cu mine în calitate de regizor. Nu erau niciodată pe deplin mulțumiți. Clipele acelea au rămas clar întipărite în memoria mea. Parcă le-aș retrăi cu încetinitorul. Actorii poliției aveau un joc exagerat. Omul cenușiu mă hărțuia întruna. Trebuia să repet mereu fiecare fază în parte. Cît timp au stat de vorbă ? Cum a mînuit cuțitul ? Ați putut auzi prin telefon ce spuneau ?

Am repetat de nenumărate ori cele două replici : „Nu, asta nu se poate ! Asta nu se poate !", iar el : „Te ucid ! Acuma te ucid !"

N-am mai auzit și altceva ? Cum era expresia feții sale ? Cît timp a ținut mîinile în jurul gîtului tău ?

Cazul a produs oarecare senzație. Se petrecuse într-un mediu pretențios, potrivit. Era și bine condimentat: maltratarea soției, gelozie, infidelitate și elementul cel mai bun, un martor ocular. Au sosit o grămadă de scrisori la redacțiile ziarelor de dimineață. Nenumărate soții își descriau chinurile îndurate cu bărbații lor brutali. Unul dintre ziarele acestea avea un articol de fond cu

titlul : „Ce este de făcut" ? Aproape toate simpatiile erau de partea ta.

În primele zile a fost un adevărat pelerinaj pe strada noastră. Stăteau în fața casei și arătau spre etajul al treilea pe dreapta și spre apartamentul meu. M-am mutat la hotel.

Ai fost, firește, pusă sub acuzare de crimă și încarcerată pe timp de patrusprezece zile. La scurtă vreme după aceasta ai avut un colaps și ai fost transferată la un spital. Nu s-a mai cerut prelungirea mandatului tău de arestare după expirarea acestui termen.

Omul cenușiu îmi spusese că probabil vei primi o condamnare cu suspendare de pedeapsă. Poate nici măcar atît. Era foarte probabil că un apărător destoinic va putea să obțină achitarea pe motiv de legitimă apărare.

Ți-am făcut o vizită la spital. Mi-ai spus că mă vei căuta de îndată ce vei scăpa de toată treaba asta. N-ai mai dat nici un semn de viață.

Peste două săptămîni mi s-a dat voie să plec din țară. Am plecat în Franța cu bicicleta mea rabatabilă în portbagajul automobilului. Omul cenușiu îmi spusese că procesul tău se va judeca probabil cîndva prin toamnă.

Vara era rece și vîntoasă în Burgundia. Am locuit în același mic hotel de lîngă rîu. Madame îmi spunea, că dacă continui să circul cu bicicletă în felul ăsta, pe o asemenea vreme, o să ajung să semăn cu propria mea bicicletă, așa slab cum devenisem. Atmosfera de acolo era cam apăsătoare. Dăduse înghețul peste vii pînă și la începutul lui iunie.

Vremea înebunise de tot. Oscila între o căldură tropicală şi frig cu furtună. Tranziţiile erau de regulă caracterizate prin vijelii cumplite.

Tot astfel a fost şi într-o seară cînd tocmai începuseră să servească masa de seară pe terasă. Toţi oaspeţii apucară la iuţeală platourile şi farfuriile şi dădură buzna în salonul cel mare cu şemineu. Patronul aprinse focul şi oferi tuturor vin, ca şi cînd s-ar fi simţit vinovat de vremea asta rea. După cină toată lumea s-a simţit cuprinsă de lîncezeală. Furtuna cu tunetele şi fulgerele ei stăruia întruna peste dealurile acoperite de vii. Şedeam şi buchiseam dintr-un număr din „Le Monde", cînd unul dintre oaspeţii mai tineri deschise în disperarea sa aparatul de televiziune.

Îţi vine greu să te concentrezi cînd auzi aparatul de televiziune turuind în spatele tău. Mă hotărîsem să mă duc sus să mă culc, dar a venit emisiunea următoare a programului, „L'histoire des assassins", cred că aşa se intitula. Era o trecere în revistă a atentatelor celebre ale istoriei. începînd cu uciderea lui Cezar şi continuînd cu Marat, Marele Duce Alexandru, fraţii Kennedy şi Martin Luther King.

Dumnezeu ştie pentru a cîta oară am revăzut trecerea prin Dallas, depozitul de cărţi, automobilul deschis, viaductul. Am văzut filmul de amator de opt milimetri luat de un privitor aflat de-a lungul traseului. Imaginile voalate, cînd capul preşedintelui alunecă pe spate. Apoi uciderea lui Oswald, cînd îl duceau prin coridorul subteran. Comentatorul a trecut apoi la atentatul

împotriva lui Luther King, care, după cum spunea, nu fusese nici acesta pe deplin clarificat.

În noaptea aceea te-am visat. Vremea a continuat să rămînă instabilă şi în zilele următoare. Atunci m-am întors acasă. Strada îşi redobîndise aspectul ei liniştit. Ziarele aflaseră un nou eveniment senzaţional. Un gospodar de lîngă localitatea Ikast fusese apucat de un acces de nebunie, în urma unei hotărîri de expropriere şi îşi transformase gospodăria într-o fortăreaţă. Acţiunea aceasta a costat viaţa a trei oameni plus o seamă de răniţi. Bătălia a luat sfîrşit în momentul în care gospodarul s-a împuşcat cu propria sa carabină.

La sfîrşit de săptămînă m-am dus la Rågeleje. Carsten se întorcea tocmai de la ora lui de tenis. Îmi făcea impresia că menajul lor revenise la vechiul făgaş al bunei înţelegeri. Am băut ceaiul pe terasă şi am vorbit despre vara aceasta tristă. După aceea am făcut împreună cu el o plimbare pe ţărm. Sufla un vînt foarte puternic. Nu se aflau decît vreo trei patru curajoşi în apă. Ne-am aşezat la adăpost într-o adîncitură a falezei. Şi-a pus tutun în lulea. Îşi regăsise punga din piele de şarpe.

— O cunoşteai, nu-i aşa ? zisei.

A dat din cap afirmativ. Apoi s-a rezemat de povîrnişul nisipos din spate privind în gol şi a zis :

— A fost una dintre coincidenţele astea stranii. Am avut-o ca vecină la un prînz acum vreo jumătate de an. A fost un flirt uşor între noi. Mi-a vorbit despre soţul ei. Am sfătuit-o să di-

vorţeze... (aici a zîmbit). Ce mai, eram foarte îndrăgostit de ea ! Avea ceva... are ceva... doar o cunoşti ! Ei bine, atunci mi-a spus că împrumutase un apartament şi acesta se afla deci chiar peste drum de locuinţa ta !

— I-ai spus asta, nu-i aşa ?

S-a îndreptat din mijloc şi a lăsat să-i alunece nisipul printre degete.

— Da. Am considerat că n-ar fi potrivit, dacă s-ar întîmpla să mă zăreşti cu totul întîmplător acolo... S-a oprit o clipă din povestire. Nu bănuiam, că te interesezi atît de mult de vecinii tăi de vizavi... !

N-am răspuns nimic. Peste cîteva clipe a urmat :

— Aşa că de cîte ori o vizitam, mă furişam pe scara din dos. Dar după o bucată de vreme mi-a spus, într-o seară, că de aci întainte s-a terminat ! Dăduse peste altul !

Carsten se opri din nou şi apoi zise, arătînd spre mine cu vîrful pipei :

— Peste tine !

— Ai fost audiat la poliţie ?

A dat din cap zicînd :

— Da ! bineînţeles ! Le spusese că m-a consultat în legătură cu bărbatul ei. Era de fapt adevărat. Doar nu era nici un motiv de a intra în amănunte.

M-a privit o vreme şi apoi a spus :

— Era ceva schimbat la tine. Doar mi-am dat seama ! De fapt îţi şedea bine !

Ceva mai tîrziu ne-am înapoiat. Copiii se jucau încă pe plajă. În mare nu mai era decît unul

singur, un tînăr, care îţi dădea impresia că ar fi capabil să înoate pînă la Hesselø.

— Cum mai merge cu Thorsen ? am întrebat, cînd ne înapoiasem de casă.

— Perfect ! A ieşit din spital.

Am mai rămas puţin pe terasă. Lilly m-a întrebat dacă n-aş vrea să rămîn la ei cîteva zile. Dar m-am înapoiat destul de repede în oraş.

Cei de la secţia de poliţie mi-au spus că inspectorul cenuşiu plecase în concediu. I-am întrebat dacă ştiu unde se află, adăugînd că vizita mea avea un caracter cu totul particular. Mi-au spus că avea o cabană de agrement la Husum. Poate că se afla acolo.

Grădina era neobişnuit de bine întreţinută O peluză care semăna cu „green"-ul unui teren de golf. Trandafiri de-a lungul casei albe, proaspăt văruită. Boschete de-a lungul gardului, alei pietruite, elegant trasate şi în mijlocul peluzei un ceas solar din alamă frumos lustruit, care se afla mereu în umbră.

Omul cenuşiu se juca cu mingea cu un băieţel de vreo trei ani. Aspectul său contrasta puternic cu grădina aceasta atît de bine întreţinută. Purta o pereche de pantaloni străvechi cu pete albe de vopsea, avea o barbă de o săptămînă şi pe cap o pălărie albă murdară cu boruri largi. În plus o cămaşă de culoare albastră spălăcită şi cravată mototolită. Era foarte bronzat.

Ne-am aşezat la soare lîngă calcanul casei. Nevastă-sa m-a tratat cu Porto şi fursecuri vanilate. Băieţelul s-a căţărat pe genunchii omu-

lui cenuşiu. Era nepotul său de fiică. L-a lăsat să se joace cu bricheta. Mi-a oferit o ţigare din pachetul său mototolit. Băieţelul a vrut să ne dea el foc, lucru care cerea timp.

După ce am schimbat cîteva vorbe despre grădină şi starea vremii, a zis :

— Ei bine, ce v-a făcut de fapt să veniţi la mine ?

— Am vrut să vă întreb cum merge cu procesul.

A privit în zare şi l-a întrebat pe băieţel, dacă vrea să se ducă să descurce frînghia steagului. Flamura se încurcase. Coada steagului era şi ea proaspăt vopsită în alb.

— Sînt în concediu, zise poliţistul. Dosarul e în orice caz gata în ceea ce ne priveşte pe noi. Se află la procuratură. Ce vă mai fac păsărelele ?

— A trecut multă vreme de cînd nu m-am mai uitat după ele, am răspuns eu.

A scuturat cu precauţie scrumul de la ţigară într-o scrumieră mare cu inscripţia „Hotel Carlton".

— A fost de fapt un adevărat noroc că priveaţi cu binoclul tocmai în clipele în care s-a întîmplat chestia aia, zise inspectorul de poliţie.

— Da, am zis. M-am gîndit deseori la asta.

A avut o uşoară tresărire a muşchilor din jurul ochilor. Apoi a privit spre băieţel, care se aşezase acum între boschete şi se ocupa cu ruperea unui bujor. În ochii omului cenuşiu se ivise o licărire caldă. După ce a privit floarea îndeajuns, copilul a vrut să vadă ce gust are. Omul cenuşiu nu a reacţionat în nici-un fel. Ştia

probabil că bujorii nu sînt otrăviţi. Şi-a strivit mucul de ţigară în scrumieră. A dat apoi noroc cu paharul de porto şi a zis :

— După cum v-am spus, mă aflu în concediu.

— Nici nu am venit dealtfel ca să vorbim în calitatea dumneavoastră de funcţionar de poliţie, ci ca persoană particulară.

Nevastă-sa a ieşit din casă cu un castron în mînă. S-a dus la nişte tufe de coacăz şi a început să culeagă. Băieţelul s-a dus la ea. Omul cenuşiu se uita la ei.

— Persoană particulară ! zise. Trebuie întotdeauna să treacă o săptămînă, pînă ce mă obişnuiesc cu ideea că sînt în concediu. Acum au trecut aproape două săptămîni de cînd mă aflu în vacanţă. Sînt tocmai pe punctul de a mă considera ca persoană particulară. Îmi dau perfect de bine seama de ce aţi venit. Doar nu m-aţi vizitat ca să vorbim despre grădina mea ! Am primit dealtfel premii în ultimii trei ani pentru grădina asta. V-aţi făcut anumite gînduri, nu-i aşa ?

— Da.

— Bineînţeles, nu mă pot cîtuşi de puţin pronunţa, dar mi-aş putea închipui că v-a părăsit şi că vă simţiţi oarecum atins în orgoliul dvs. masculin...

— Credeţi ?

A ridicat din umeri.

— Nu ştiu. S-ar putea presupune că aţi vrea să daţi o nouă declaraţie, sau poate că nu... ?

— Nu ! am replicat eu. Tot ce v-am spus e adevărat !

— Am cercetat cazul în chip foarte temeinic și dacă am fi înzestrați cu o fantezie bogată ne-am putea imagina că lucrurile... în fine, că lucrurile nu stau tocmai așa. Asta este ceea ce ați gîndit, nu-i așa ?

— Da, poate...

— Puteți să vă scoateți din cap gîndurile astea ! zise inspectorul.

Nevastă-sa se întoarse în casă. Băiețelul ducea castronul cu coacăze. Curînd se răspîndi un miros de ceapă prăjită.

— Băiatul o să capete fiertură de coacăze. Noi avem mușchi de vacă tocat. Vreți să mîncați cu noi ?

I-am spus că am o întîlnire. M-a însoțit pînă la portița proaspăt vopsită. În grădina de peste drum trei oameni mai în vîrstă stăteau și priveau la un spalier aflat pe calcanul casei.

— Anul ăsta nu cred să primesc premiu, zise omul cenușiu. Mi-a întins mîna. Apoi, zîmbind cu un aer absent : Nu știu cine a spus, că e bine să-ți îngrijești propria ta grădină. E ceea ce fac în momentul de față. Ar trebui să faceți și dumneavoastră la fel !

Peste cîteva zile m-am dus la casa cea mare și albă din Charlottenlund. Telefonasem în prealabil și slujnica bătrînă îmi spusese, că soacră-ta nu avea nimic împotrivă să stea puțin de vorbă cu mine.

— Dar nu prea mult ! Doamna Hallund este puțin cam obosită în momentul de față.

Slujnica purta o rochie neagră cu șorț și bonetă albă. Se potrivea bine cu interiorul elegant.

Soacră-ta ședea pe terasă. Era îmbrăcată în negru. Era palidă la față. De pe terasă aveai perspectiva strîmtorii Sundului. În planul din fund se zărea uzina „Svanemølleværket" și mai încolo pînzele albe, triunghiulare ale ambarcațiunilor pe întinsul apei. Slujnica a servit cafeaua și s-a retras. Fiica ta nu se afla de față.

— E la fiica mea din Aarhus, a zis soacră-ta. Maj a fost ea însăși de părere că e mai bine așa. Cred că n-a vrut de fapt niciodată să aibă copii.

Știa firește cine sînt. Cunoștea rolul pe care îl jucasem în această dramă. Cu toate acestea m-a primit fără rezerve. Îmbătrînise vizibil de cînd nu o mai văzusem. Avea glasul obosit, dar ochii erau vii. Avea o privire calmă. Era bătrînă și își pierduse de mult iluziile.

— De ce ați venit, domnule Lange ? m-a întrebat.

— Dacă nu doriți să vorbim despre lucrul ăsta, sînt gata să plec !

A ridicat din umerii fragili.

— Nu face nimic, zise ea.

Domnea o liniște stranie în grădină. E un cartier vechi, aproape încremenit. Fără copii. Doar cîini liniștiți și oameni bătrîni. De departe venea zgomotul circulației de pe Strandvejen. Era spre sfîrșitul verii. Păsările încetaseră să mai cînte.

M-a privit cîteva clipe și apoi a spus :

— Nu vă cunosc. Sînt prea bătrînă ca să fac atîtea ocolișuri. Presupun că ați avut un anumit motiv care v-a determinat să veniți aci. Presupun totodată că doriți să aflați anumite lucruri despre Maj și fiul meu...

Am confirmat dînd din cap. A închis ochii cîteva clipe. Apoi a continuat :

— Aţi auzit fără îndoială o serie de lucruri despre dînsul ! În vremurile de azi asemenea lucruri sînt întotdeauna explicate prin evenimente din timpul copilăriei. Era cam labil. A fost o perioadă în care nu ştiam bine în ce... direcţie se va desvolta. Dar apoi s-au căsătorit şi se părea că totul o să meargă bine. După aceea a murit soţul meu şi atunci a vrut să locuiască aci.

I se contractase puţin faţa. A luat o ţigară ovală dintr-un pahar. I-am aprins-o.

— Fireşte, ştiam că nu prea se înţelegeau, dar aparţin unor vremuri în care nu te amestecai în viaţa altora. În vremurile de astăzi se spune că trebuie să te ocupi foarte mult de ceilalţi din jurul tău. A zîmbit vag. Sînt sigură, că nu am contat prea mult în viaţa lui.

Apăruse pe peluză un om mai în vîrstă. Avea o greblă şi s-a apucat să adune iarba proaspăt tăiată.

— Mă gîndeam să plec de aici. Era, desigur, un fel de laşitate, căci nu se putea să nu ştiu că menajul lor nu prea mergea bine. Dar fiul meu... a fost pe punctul de a avea un şoc nervos cînd i-am propus lucrul ăsta ! Pe de altă parte m-am născut aici, în această casă...

A aruncat o privire spre grădină. A tăcut o vreme. Apoi a tresărit de parcă şi-ar fi dat seama că sînt de faţă. M-a privit şi a zîmbit vag.

— Ţineam la Maj, zise bătrîna, ţineam într-adevăr la ea ! Dar era şi la ea ceva de care nu

eram în stare să-mi dau bine seama. Aveam impresia că se prefăcea puţin întotdeauna.

— O bătea fiul dumneavoastră ?

M-a privit cîteva clipe ; umbre cafenii în jurul ochilor. Avea pielea ciudată, cu aspect de pergament. În cele din urmă a zis :

— Da, o bătea ! Dar nu ştiu dacă lucrurile stau atît de simplu, căci într-o căsnicie sînt întotdeauna doi. Nu poţi afirma pur şi simplu că unul dintre ei este vinovatul, iar celălalt e victimă. Dar bineînţeles... el nu era sănătos... A făcut o mică pauză. Apoi a apărut pe faţa ei un zîmbet ciudat, desnădăjduit, şi a continuat :

— L-am întîlnit într-o seară pe-undeva prin oraş. Ne-am făcut amîndoi că nu ne vedem. Îl apuca periodic. Îl apuca o nelinişte, devenea irascibil...

O nouă pauză. Apoi şi-a reluat firul povestirii. Îţi făcea impresia că se adresează unui ascultător depărtat şi nu direct mie.

— Aveam uneori impresia că îl aţîţa.

— În ce fel ?

— Greu de spus. Şi n-aş vrea să o nedreptăţesc nici pe ea... vreau să fiu dreaptă faţă de amîndoi ! I-am surprins odată fără să vreau. Nu aud prea bine..., a arătat spre aparatul de auzit, dar am simţit atunci, că era un fel de joc, că se aţîţau reciproc. Era o anumită expresie în ochii ei...

— Aţi spus ceva poliţiei în această privinţă ?

— Nu, nu ! N-a fost dealtfel decît o impresie. N-ar fi fost drept faţă de ea. Am fost întrebată la poliţie dacă fiul meu se purta deseori

brutal cu dînsa... dacă o amenințase. A trebuit să spun că da.

A tăcut un timp și după aceea a adăugat :

— Uneori aproape îmi pare bine că a murit.

Rostise cuvintele acestea cu tonul indiferent care este uneori propriu oamenilor în vîrstă, pentru că moartea devine o realitate pentru ei. M-a privit strîngînd din buze.

— Îl iubeam, firește ! Dar viața lui era atît de ciudat de disperată. Părea să fi intrat pe un făgaș fără de ieșire. În fabrică cel care conducea era Matzen, iar acasă de bună seamă eu. Iar în ceea ce privește căsnicia...

A ridicat din umeri. Avea glasul obosit.

— Vă puteți aminti de ceva din seara în care a murit ?

— La ce anume vă gîndiți ?

— O convorbire telefonică ?

M-a privit îndelung. Apoi i-a apărut pe față o ușoară grimasă.

— Da, a telefonat cineva.

— Știți cine era ?

— Nu prea aud bine.

— Era un bărbat sau o femeie ?

— Asta nu știu.

Am simțit că nu avea chef să mai răspundă la întrebări. Dorea să plec. Fiul ei era mort. În privința asta nu mai era nimic de făcut.

— La scurt timp după această convorbire telefonică fiul dumneavoastră a plecat de acasă, nu-i așa ?

S-a uitat un timp la mine și apoi a spus :

— Mă simt foarte obosită, domnule Lange !

— Plec imediat ! Doar o ultimă întrebare. Fiul dumneavoastră a contactat de cîteva ori un detectiv particular. Îi cunoașteți numele ?

A aruncat o privire asupra peluzelor largi. Apoi a zis :

— Pe vremea copilăriei mele terenul se întindea pînă la portul pentru ambarcațiuni de agrement. Nu cred că în viitor va mai locui vreo familie aci. Poate va fi o ambasadă. Poate că se va dărîma și parcela.

A tăcut un timp. M-a privit. A zîmbit. Un zîmbet de om bătrîn, plin de experiență a vieții.

— Vă mai vedeți cu ea acum ?

— Nu !

— Cred că se intitulează ABA-service. Am găsit într-o zi o carte de vizită.

— S-ar putea să fi fost el acela care a sunat în seara aceea ?

— S-ar putea prea bine.

Convorbirea luase sfîrșit. M-am ridicat și mi-am luat bun rămas. Avea mîna slabă și rece și o expresie tristă în privire.

Felul în care mi-l descriseseși pe detectiv corespundea foarte precis. I-am propus o întîlnire. Spunea că este foarte ocupat, dar ne-am putea eventual întîlni, luînd dejunul împreună undeva. Am înțeles aluzia și l-am invitat la restaurantul „Divan 2".

Avea o față mare și păstoasă. Purta ochelari de soare negri, pălărie moale și un costum de culoare cenușie. Avea vinișoare albăstrii pe po-

meții obrajilor. Era de vreo cincizeci și cinci de ani, în jur de 1,80 înălțime.

I-am explicat ce doream să aflu de la el. Nu prea părea entuziasmat. Spunea că nu are nici un amestec în treaba asta.

— Așadar, nu ați vorbit cu poliția ?

— Dar de ce să fi vorbit ?

— Se pare că soțul ei vă rugase să dați de urma ei !

— Nu știu nimic de treaba asta.

I-am întins peste masă un plic. S-a uitat în plic și l-a băgat în buzunarul hainei. Acum a devenit mai comunicativ. Am comandat încă două halbe de bere. Mi-a spus :

— Dădeam întotdeauna de dînsa. Era de obicei foarte ușor. Soțul ei știa care erau în general persoanele pe care le frecventa. Singurul lucru pe care îl aveam de făcut era să-l urmăresc pe el. Pînă la urmă mă făcea să ajung la ea. Obișnuia să se ducă la un hotel. Detectivul zîmbea ironic. Uneori încerca să se facă de nerecunoscut cu ajutorul unei peruci ! În perioada aceea era vorba de un medic.

— Un medic primar din Glostrup ?

— Da. Locuia pe undeva prin Frederiksberg.

— Și ce s-a întîmplat ?

— Absolut nimic ! Omul era al dracului de șiret ! Îi spusese, fără îndoială, că e filată.

Totul se potrivea. Dispoziția lui Carsten nu fusese dintre cele mai bune în perioada aceea.

— Spuneți mai departe, am zis.

— Nu luăm cîte-o cafea ? zise detectivul.

Am comandat cafea ospătarei. Detectivul s-a uitat lung la mine. Atunci am spus să aducă și coniac.

— V-am zărit de cîteva ori. A zîmbit. Dar pe vremea aceea nu știam că erați dumneavoastră. Jucați împreună tenis. Sincer vorbind nici unul dintre dumneavoastră nu jucați prea bine !

S-a bătut peste buzunare. I-am dat o țigară de foi.

— Adevărul este că știu mult mai multe, zise detectivul. V-am urmărit în cîteva rînduri pe amîndoi. A urcat o dată la dumneavoastră. Apoi s-a dus cu mașina în cartierul Frederiksberg.

— Păi acolo locuiește.

— Nu mai spuneți ! a replicat cu ironie.

— Și altceva ?

Ospătara a sosit cu cafelele și coniacul. A turnat cu păhărușul de măsură. Detectivul se uita fix la paharul său. I-am spus ospătarei să dubleze cantitatea.

— Și-a bătut de fapt destul de mult joc de mine. Știa să se facă nevăzut ! Cunoașteți sistemul : să treci printr-un magazin ieșind în curtea din dos, sau trucul acela cu săritul dintr-un tren local tocmai în momentul în care pornește. A făcut parte din mișcarea de rezistență în timpul războiului ?

— Habar n-am !

— În sfîrșit, după un timp a încetat de a mă mai dribla ! Cred că din momentul acela se terminase cu legătura dintre ei. Se potrivește ?

— Deci n-ați dat deloc de dînsa ?

— Nu !

— Şi nici soţului ei nu i-aţi telefonat în seara zilei de 27 pe la orele nouă şi jumătate ?

— Nu !

Am rămas o vreme aşa, fără să spună nimic. Şedeam afară, la umbra unui pom. Era o zi călduroasă. Transpira grozav în costumul său cenuşiu. Erau mulţi turişti în grădină. Îl observam. Nu-i puteam zări ochii, dar gura lui schiţa întruna un zîmbet ironic.

— Ştiţi, zisei, nu sînt cu totul sigur că mi-aţi spus adevărul !

— De ce să nu vă fi spus adevărul ?

— Ce ştiu eu ! Presupunînd, de exemplu, că aţi fi găsit-o şi că aţi telefonat soţului ei în seara aceea, atunci sînteţi şi dumneavoastră amestecat în treaba asta, nu-i aşa ?

— Da, aşa este, dar fapt e că nu am găsit-o. Am plătit. Am mers împreună pînă la intrarea principală a grădinii.

I-am spus : Vă pot de altfel încredinţa o mică misiune.

— Avem foarte mult de lucru în momentul de faţă.

— E o sarcină mică şi foarte uşoară. E tocmai ceva pentru dumneavoastră. De data asta cred că o veţi putea rezolva fără eforturi.

— Şi despre ce este vorba ?

— Să o mai găsiţi încă o dată !

A telefonat chiar a doua zi şi mi-a spus unde te afli. Atunci am venit încoace.

Se lumina de ziuă. La început se ivise o dîră slabă de lumină pe întinsul mării înspre nord-

vest. Apoi s-a întins pe încetul sub norii care atîrnau aproape de întinsul apelor. Orizontul deveni cu timpul vizibil, în timp ce vîntul se domolea.

Ea zise :

— Nu eşti lipsit de fantezie, Marcus ! Eşti de părerea că am aranjat totul ?

— Nu toate odată. Treptat. Carsten ţi-a spus că, printr-o coincidenţă, amuzantă vechiul său prieten Marcus locuieşte tocmai în apartamentul de peste drum. Şi n-a trecut prea multă vreme pînă ce ai descoperit că eram un privitor destul de interesat...

— Da, e adevărat. Asta i-am spus-o.

— Apoi ţi-a venit o idee. Un plan foarte simplu. Includea un martor ocular. Erai excelentă în rolul acesta ! Erai foarte convingătoare cînd îmi spuneai că detectivul acesta particular te descoperise şi te fila...

— Aşa şi este, Marcus !

— Totul se potrivea perfect. Voiai neapărat să-mi demonstrezi arta ta culinară. Muşchi de vacă ! Trebuia neapărat pregătit dincolo, la tine. Trebuia fireşte să mi-l arăţi la fereastră. Şi era foarte necesar, ca să-l laşi să stea pe fundul acela de lemn, în buna companie a unui cuţit de bucătărie foarte tăios cu vîrf ascuţit !

Dacă mai juca şi acum comedie, era o prestaţie magistrală. Era albă la faţă. În ochii ei sclipea un amestec de furie şi dezamăgire.

— Mai sînt încă şi alte lucruri pe care vrei să mi le spui ?

Eram mort de oboseală. Dar mai era încă ceva :

— Ai fost mişcătoare şi în rolul femeii îndrăgostite. Am căzut în plasă cu tot ce era în mine. Abia mai tîrziu mi-am dat seama de cîteva amănunte la care mă gîndisem între timp.

Işi aprinse o ţigară. Trase din ea inhalînd adînc. Păstră multă vreme fumul în plămîni şi îl dădu încet afară. I se zbătea o mică arteră sub un ochi.

— Atunci dă-i drumul şi spune totul ! E mai bine să lichidăm povestea asta !

— Cred că marea majoritate a femeilor s-ar supăra destul de tare cînd ar descoperi că le pîndeşte un bărbat cu binoclul. Nu cred, de pildă, că s-ar apuca să schimbe costume de baie cu cortina ridicată într-o asemenea situaţie. Toate astea nu se potrivesc defel.

— Dar pe vremea aceea puteai ? !

— Pe vremea aceea eram destul de copleşit ! Află că ai exagerat puţin jocul acela cu costumele de baie. Există, fireşte, şi posibilitatea să te fi îndrăgostit de la distanţă atît de mult de mine, încît să nu te fi gîndit deloc la lucrul ăsta.

— S-ar putea, zise ea. Se uita întruna la mine cu ochii ei întunecaţi.

— Ai improvizat, zisei, dar ai mers prea departe ! Contai pe buna şi străvechea dorinţă a bărbaţilor de a privi fete goale.

— Poate că pe vremea aceea nu ştiam că te uiţi la mine !

— Ba da, ştiai ! am răspuns. Cu excepţia aceasta totul era foarte frumos aranjat. Ai telefonat soţului tău ! Ţi-ai schimbat probabil vocea, cînd ai vorbit cu soacră-ta... deşi, nu ştiu ! Cred că are oarecare bănuială despre felul în

care stau lucrurile. Aprinseseşi toate luminile, ca să pot urmări cît mai bine această mică scenă finală. Ştiai că bărbatul tău va sosi val vîrtej la tine. Totul era pregătit. Cred că i-ai spus la telefon ceva în sensul că reflectaseşi asupra situaţiei şi că îi duceai dorul. Iar cînd a sosit ai început imediat să joci rolul vechi şi bine cunoscut. L-ai întărîtat în mod sistematic. Ai rîs de el, i-ai spus că este neputincios şi l-ai adus exact în situaţia în care doreai să-l aduci !

— A încercat să mă ucidă ! A mai încercat de multe ori să mă ucidă !

— A dat de multe ori semne că ar avea intenţia să te omoare. Aşa a părut şi în seara aceea, iar, de data asta mai aveai şi un martor. Şi atunci l-ai asasinat !

N-a mai spus nimic. A rămas aşezată pe scaun, continuînd să mă fixeze cu privirea ei întunecată. Mă cuprindea o senzaţie de nesiguranţă din ce în ce mai puternică. Ochii aceia ! Continua să mă privească ţintă. Era ca şi cînd ar fi încercat să pătrundă în adîncurile mele, străpungîndu-mă cu privirea. M-a cuprins dintr-o dată ca un fior de gheaţă sentimentul că de fapt nu ştiam nimic cu certitudine. Eram epuizat. Simţeam că terasa se leagănă sub picioarele mele în clipa în care m-am ridicat.

S-a ridicat şi ea. Şi-a pus o mînă pe braţul meu şi apoi a zis :

— Marcus ! Nu-i adevărat ! Totul s-a întîmplat exact aşa cum ai văzut tu !

Am început să cobor treptele terasei. M-a urmat şi a zis :

— Şi ce intenţionezi să faci, Marcus ?
— Nimic ! La ce bun !
Am pornit mai departe străbătînd terenul acela vast. Gospodăriile albe risipite pe cîmp apăreau luminate de primele raze de soare. M-am dus la automobilul pe care îl lăsasem lîngă plantaţie. M-am întors. Stătea acolo, sus, şi se uita după mine. Părul ei blond lucea în bătaia razelor de soare.
Am pornit automobilul.

În ziua următoare m-am dus s-o văd pe Thorsen. Şedea în grădină şi citea. Mama ei vitregă îmi spusese că urma să se prezinte în curînd la examenul de corijenţă.

M-am aşezat în faţa ei. Se mai îngrăşase puţin şi era bronzată. Avea o mină sănătoasă. Doamna Thorsen ne-a servit ceai. Adia un vînt de prietenie între cele două. După ce ne-am băut ceaiul doamna Thorsen s-a retras. Se ducea la coafor. Seara erau invitaţi undeva la masă.
Tînăra Thorsen se uita în ochii mei. Zîmbi şi îmi mîngîie mîna.
— Bătrîne Marcus ! Ai slăbit. Oare nu te consumi prea mult cu alergăturile tale ?
— Am avut o seamă de necazuri, Louise !
Zîmbi dînd din cap.
— Îmi dau seama ! Te-am cam chinuit ! Ţi-aduci aminte, cum credeam că aştept un copil cu tine ?
— Da, zisei.
Aruncă o privire pe întinsul bălţii şi apoi zise :

— Îţi pot intra în cap ideile cele mai năstruşnice. Ce mai comedie !
Hermansen mi-a spus că bătrînul a murit.
Mi-a mai spus că e adevărat că i s-a telefonat în seara aceea în privinţa unui rezervor de apă.
Apartamentul de peste drum a rămas o vreme gol. Acum s-a mutat o pereche de tineri. Fiica şi ginerele de la etajul al doilea pe dreapta.
Totul merge înainte !

———

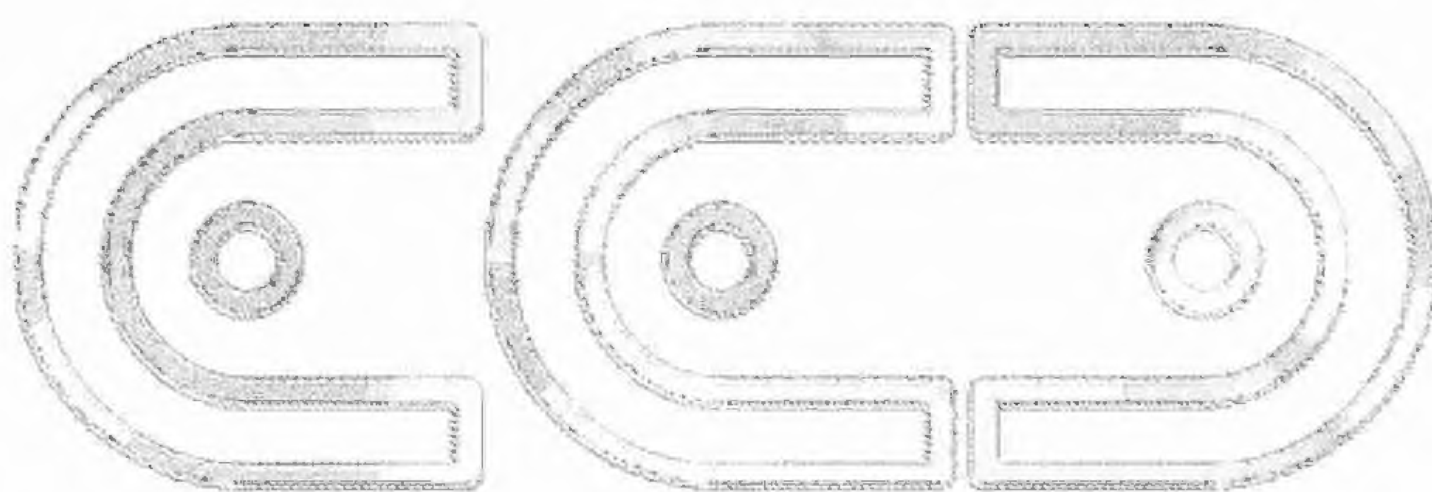
Lector: MIRCEA BUCURESCU
Tehnoredactor: VICTOR MAŞEK

Bun de tipar: 28.10.1980. Coli tipar: 7.

Comanda nr. 482
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"
Piaţa Scînteii nr. 1 — Bucureşti
Republica Socialistă România

Scanare și prelucrare digitală

de

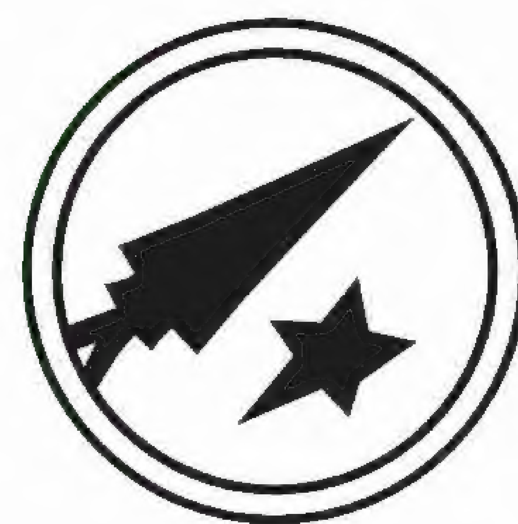
Anonim

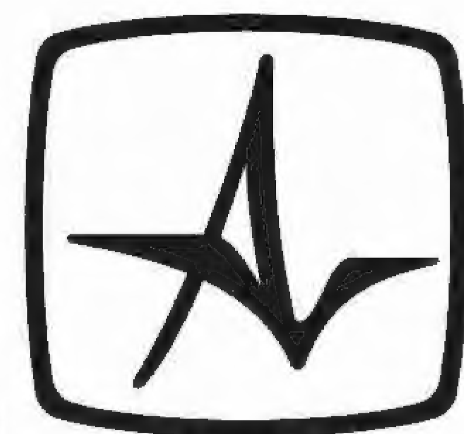

și

CAT Graur

Antwerpen

2024

